

Deze film is beschikbaar gesteld door het KITLV, uitsluitend op voorwaarde dat noch het geheel noch delen worden gereproduceerd zonder toestemming van het KITLV. Dit behoudt zich het recht voor een vergoeding te berekenen voor reproductie. Indien op het originele materiaal auteursrecht rust, dient men voor reproductiedoeleinden eveneens toestemming te vragen aan de houders van dit auteursrecht.

Toestemming voor reproductie dient men schriftelijk aan te vragen.

This film is supplied by the KITLV only on condition that neither it nor part of it is further reproduced without first obtaining the permission of the KITLV which reserves the right to make a charge for such reproduction. If the material filmed is itself in copyright, the permission of the owners of that copyright will also be required for such reproduction. Application for permission to reproduce should be made in writing, giving details of the proposed reproduction.

SIGNATUUR MICROVORM:

*SHELF NUMBER
MICROFORM:*

M META 0815

cc

2953

N

OOST EN WEST.

NATUURTAFERELEN

EN

REISONTMOETINGEN.

VOOR JONGELIEDEN GESCHETST

DOOR

TH. DIELITZ,

HOOGLEERAAR AAN DE KONINKLIJKE REAALSCHOOL TE BERLIJN.

Naar het Hoogduitsch.

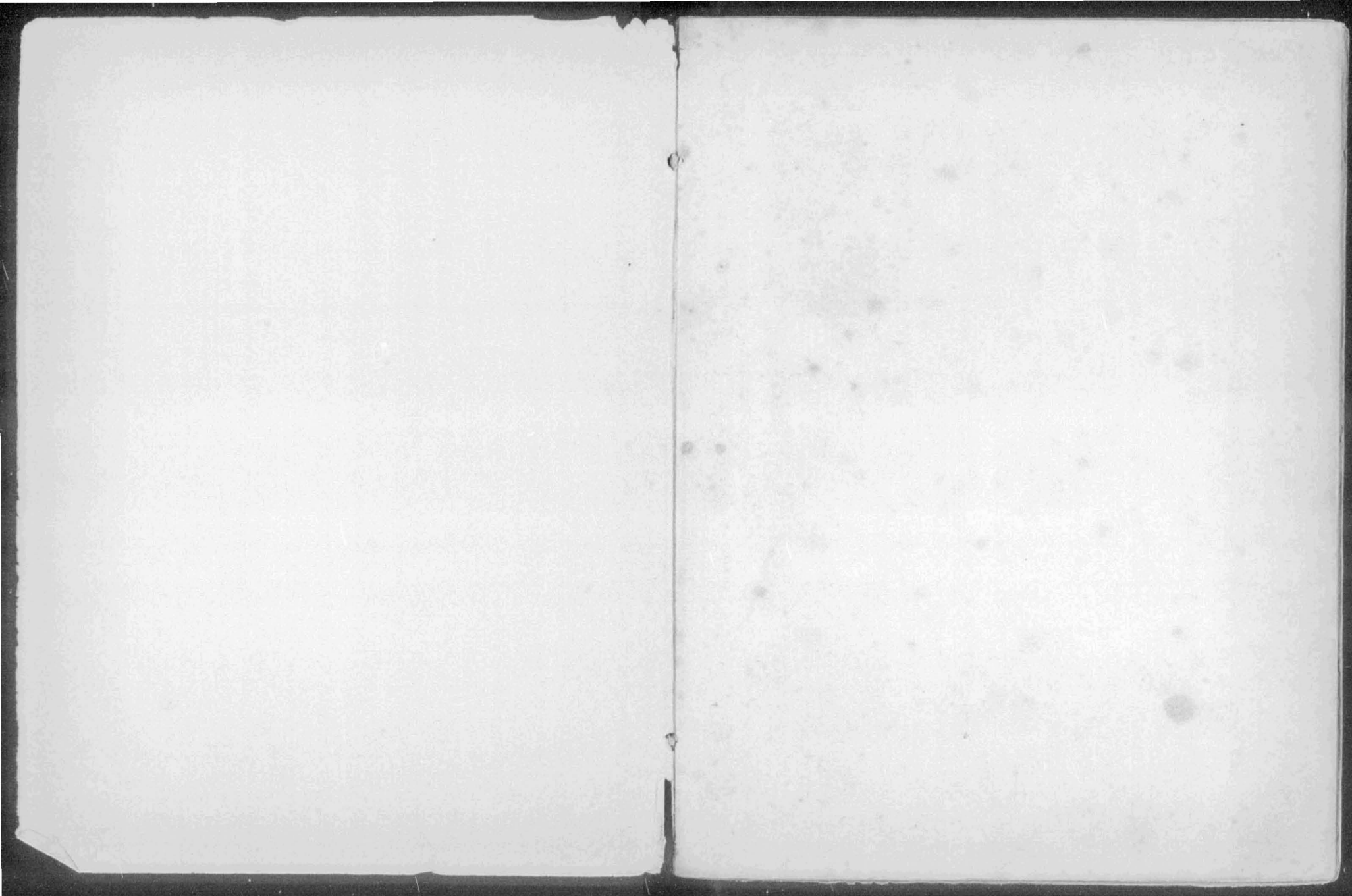
PPN 105 353 345

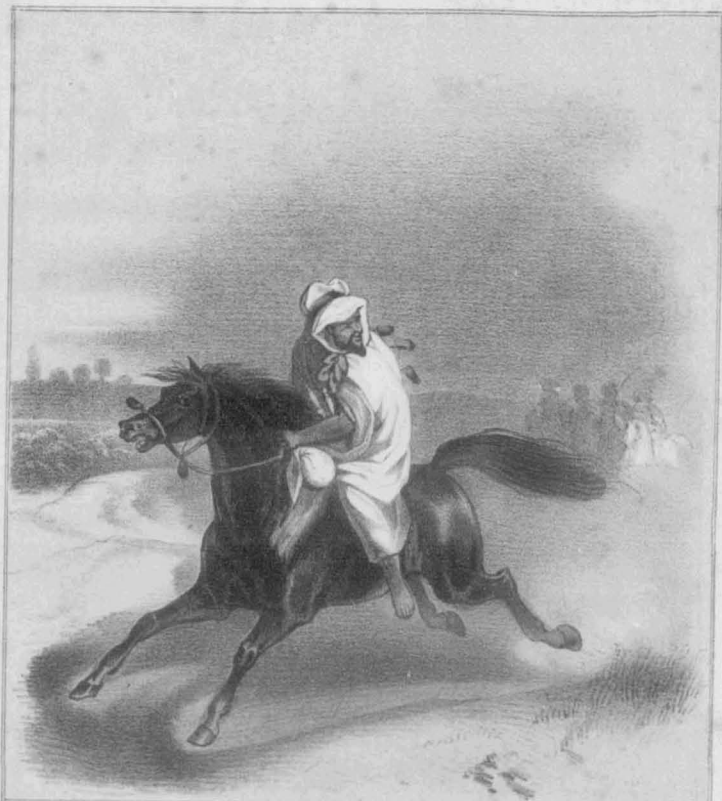
BIBLIOTHEEK KITLV

0097 5647

CC - 2953 - N

De arabier en zijn paard.

CC. 2953 .N

OOST EN WEST.

NATUURTAFERELEN EN REISONTMOETINGEN,

VOOR JONGELIEDEN GESCHETST

DOOR

TH. DIEELITZ,

Hoogleeraar aan de Kon. Reaalschool te Berlijn.

NAAR HET HOOGDUITSCH.

Met zes gekleurde platen.

TE GRONINGEN,

BIJ J. B. WOLTERS.

1848.

INHOUD.

	Bladz.
I. HET STRANDREGT.	1.
II. DE NIEUWE EILANDEN.	11.
III. DE KAJUITSJONGEN.	
1. Het vertrek.	37.
2. George.	39.
3. De kabeljaauwvisscherij.	43.
4. De schipbreuk.	47.
5. De redding.	51.
6. De thuiskomst.	53.
7. Admiraal Pleville.	59.
IV. DE KARAVAN IN DE WOESTIJN.	62.
V. DE IJSBEER; EN WELKE ONTMOETINGEN MEN IN HET NOORDEN MET DIEN VRIEND AL HEBBEN KAN.	70.

VI. MIJNE ONTMOETINGEN MET ZEEROOVERS. UIT DE AANTEEKENINGEN VAN EEN OUD' ZEEMAN.	
1. De beleefde roover.	79.
2. De onzichtbare kapitein.	85.
VII. DE ARABIER EN ZIJN PAARD.	96.
VIII. EEN REISJE DOOR DE LUCHT.	97.
IX. EENE ONTMOETING OP ZEE.	100.
X. DRIE DAGEN AAN DE OEVERS VAN DEN ORINOCO.	111.
XI. DE SCHIPBREUK OP DE BAHAMA-BANK.	126.
XII. EEN JAGT-AVONTUUR. UIT HET DAGBOEK VAN EEN' REIZIGER.	140.
XIII. DE WRAAK VAN DEN MALEJER.	148.
XIV. EENE MENSCHENJAGT.	153.

I.

HET STRANDREGT.

I.

De bewoners der zee kust van Bayonne tot Finisterre leven van den kusthandel, de visscherij en de schipbreuk. In het hoofd dezer lieden is het geloof vast ingeworteld, dat ieder gestrand schip van God vervloekt is en dat men eenvoudig des hemels wil vervult, als men voltooit, wat het onweder begon, door zoo wel het schip als de reizigers en de matrozen, die zich naar het strand reddden, schoon uit te plunderen. Dit wilde, vreeselijke geloof, het laatste overblijfsel van de Druidendienst, is door onwetendheid en hebzucht tot op den huidigen dag in die streken staande gehouden.

Ook hebben deze ruwe kustbewoners zich tegen alle pogingen, om hen te beschaven, tot hiertoe hardnekkig aangekant; zij kennen niets dan de zee, hunne booten en hunne netten. De zee is hun akker, hun tuin, hun wijnberg; zij wordt door hen bearbeid en afgeoogst, en onderscheidt zich slechts daarin van het land, dat de oogsten onregelmatig zijn en komen, zon-

der dat men gezaaid heeft. Nadert eenig koopvaarder eene der vele eenzame bogten of inhammen, dan leenen al de bewoners van den omtrek zich tot de dienst van pakdieren en ontlasten het schip van zijne waren, meestal contrebände, door die op hun forschen rug naar sluiphoecken te dragen, welke slechts hun bekend zijn en die geen tolbeambte opsporen kan. In de rustige tusschentijden, wanneer deze lang genoeg zijn, steekt de kustbewoner tegen den avond met zijne gebrekkige boot in zee, keert den volgenden dag met zijn' buit terug en verkoopt dien in de naaste stad tegen geringen prijs. De winter evenwel is hem nog het voordeeligste jaargetijde, niet wijl dan meer schepen aan deze weinig zekere kust aanleggen en hij door den sluikhandel veel kan verdienen, niet wijl de vischvangst dan rijker is, maar wijl de winter met zijne ontboeide winden, met zijne vreeselijke stormen en zijn beneveldes hemel het jaargetij des gevaars, des ongeluks en van het stranden van schepen is. Eene schipbreuk nu is het hoogst mogelijke geluk voor deze ongelukkigsten aller menschen. Dan ziet men hen bij het onstuimigste weder, slechts armoedig gekleed, met de door den wind gezweepten haren om het dreigend gezigt fladderende, de strakke oogen begeerig op de zee gerigt, met eene bijl en een langen, met ijzer beslagen staak gewapend, langs de duinen voortsluipen; dan ziet men hen dagen achtereen in het slijk der zee rondwaden of achter een rotsblok, waarover de branding heenslaat, wegschuilen en op den buit loeren, welken de kokende oceaen aan hunne begeerigheid belooft.

Ha, zie! hun tiggeroog straalt van woeste blijdschap; de Caraïben van Frankrijk hebben op den witten rug eener zich verheffende baar een slingerend, half verbrijzeld schip ontdekt; hun behooren de vaten met rum, de zware mantelzakken, de

welgevulde kisten, de rijke voorraad voor een gansch jaar; hun is de plundering der lijken overgelaten, hun behoort de schipbreuk met al hare verschrikkingen, hun de bloedige oogst van den storm! Zij eischen de tienden der zee; wee hem, die een deel van dien buit als zijn eigendom wil verweren, want zij zijn woest en wreed, zij ontzien bloedstorting noch moord.

In het midden der maand Februarij 1835 was ik uitgenoodigd, om aan eene groote eendenjagt deel te nemen, waarvan het oude bed der Adour de schouwplaats zijn zou. Mijne nieuwsgierigheid was door hetgeen men mij van de list en scherpzinnigheid der jagers en van de ongeloofelijke menigte wild gezegd had levendig opgewekt, maar de werkelijkheid overtrof nog ver, wat mijne verbeeldinggedroomd had. Tegen vier uur in den namiddag toch verzekerde een der jagers, dat men reeds over de honderdvijftig dozijn eenden geschoten had. Ik weet niet, welke hoogte deze aan 't fabelachtige grenzende slagting nog bereikt zou hebben, zoo een plotselijk opkomend onweder niet eensklaps aan onze jagt een einde had gemaakt.

2.

Ik had stormen in de Pyreneën bijgewoond, ik had stortbeken zien woelen en wassen, ik had die hooren brullen, als de leeuwen der woestijn, ik had honderdjarige boomen gezien, die ontworteld en op de vleugelen van den stormwind als stroohalmen door de lucht werden gevoerd, ik had in de bergengten van Auvergne de sneeuw zich op de hoogten zien zamenpakken en in den val de geweldigste lawinen vormen; maar nog nooit had ik eenen orkaan in al zijne vreeselijke verhevenheid gezien, een' orkaan, die door geen beletsel in de loslating zijner

gansche woede gestuit werd. Hier raasde hij over eene kale vlakte, woelde den bodem op, verkeerde hoogten in laagten en vulde dalen tot heuvels op, die hij even snel en gemakkelijk weder deed verstuiven of door zijne magtige aanblazing naar eene andere steê overbragt. Men had kunnen zeggen, dat de gansche zandvlakte in beweging was, in baren gebroken, in maalstroomen opgewoeld; ik zag verwezenlijkt, waarvan de dichters spreken: eene golvende zandzee.

Mijn gastheer had mij half tegen mijn' wil genoodzaakt, een paard te bestijgen, om zoo de jagt te beter te kunnen volgen. Vóór het losbarsten van den orkaan reeds verried het dier door een instinct, dat ons trotsch verstand dikwijls beschaamt, kennelijk onrust; het stak de neusgaten in den wind, alsof het gevaar bespeurde; zijne ooren waren naar den dreunenden golfslag, naar de donderende branding gerigt, gelijk die van een strijdros naar de toonen der trompet; en het sidderde, als door electricke slagen geschokt. Plotseling, midden in den galop, bleef het als in den grond geworteld stilstaan en staarde naar den donkeren gezigteinder. Toen hierop de wind zoo geweldig werd, dat hij het zand begon op te woelen, en zware regendroppelen de wolkbreuk aankondigden, die spoedig volgen zou, steigerde het paard, zonder door de minste beweging van mijne zijde daartoe genoopt te zijn, keerde zich op de achterpooten om en droeg mij in galop op de kust toe. Al mijne pogingen, om het wilde dier tegen te houden, waren vruchteloos; ik vergenoegde mij dus, zijn woesten loop zoo veel mogelijk te leiden en mijne koelbloedigheid te bewaren. In 't eind werd de loop van het ros minder snel; het boog om eene alleenstaande rots, die te midden der naakte vlakte als uit den grond oprees, en hield luid brieschend stand voor de vervallen hut eens visschers, welke tegen

die rots aanleunde. Op dat gebriesch ging eene deur open en eene armoedig gekleede vrouw vroeg mij in de platte volkstaal, wat ik begeerde. Ik antwoordde, dat mijn hollend paard mij tegen mijn' wil hierheen had gedragen en dat ik voor 't oogenblik niets anders wenschte, dan onder haar dak het bedaren van den orkaan af te wachten. Onderwijl was ook de man buiten gekomen en vroeg, een vlugtigen blik op het paard werpende, met eene zekere ruwe welwillendheid: „Is dat niet het paard van onzen maire?”

„Zeker,” antwoordde ik; „'t is pas een half uur geleden, dat ik hemzelf verlaten heb.”

„Klim af dan, mijn heer,” sprak de visscher; „de lui wordt zwaarder. Gij kunt er niet aan denken, naar uw' vriend terug te keeren; gij zoudt een wissen dood in de kaken loopen! Gij moet dus wel in onze hut overnachten, en morgen breng ik u thuis. Vrouw, stook het vuur aan, dat de heer zich warmen kan, en maak wat eten klaar; ik wil intusschen voor het paard zorgen.”

Met deze woorden greep hij mijn ros bij den teugel en verdween er mede achter de hut.

3.

Het inwendige dier hut was vrij armoedig. Zij vertoonde zich geheel naakt, de wind drong door de reten der muren, de regen door de enkele openingen in het dak; somber en twijfelachtig werd de ruimte door eene flikkerende harsfakkel verlicht en op den haard smeulden eenige stukken vochtig wrakhout. Eene oude bedstede nam een' hoek van de hut in, en aan het voeteneinde daarvan stond een dier geweldige koffers, welke het

volk hier tot bergplaats van schier al hunne bezitting dienen. Netten, touwen, zeilen en roerriemen lagen hier en daar in het rond verstrooid. Na stilzwijgend op een bankje niet ver van den haard te hebben plaats genomen, zag ik de voorbereidselen tot den eenvoudigen avondmaaltijd geduldig aan. Ik kon het woest, boosaardig uitzien mijner waardin moeijelijk met de voorkomende vriendelijkheid in overeenstemming brengen, die zij mij bewees, en begon reeds eenigen argwaan tegen haar op te vatten. Thans echter trad haar man binnen en verontschuldigde zich wegens den slechten maaltijd en het armoedig leger, dat hij mij aanbood, terwijl hij er bijvoegde, dat hij, zoo hij meer had, zich gelukkig zou achten, mij dat te geven; intusschen moest ik ook zoo voorlief nemen, wat zij mij aanboden, want het kwam uit een goed hart. Ik zocht de goede menschen gerust te stellen en gaf mij alle moeite, om de mij aangeboden gerechten eer aan te doen, welke uit gekookte melk en op den rooster gebakken visch bestonden. Toen de eerste honger gestild was, zeide de vrouw: „Wat dunkt u, Pierre, zullen wij den heer niet verzoeken, ons den brief eens voor te lezen?”

„Ja, waarlijk, vrouw; goed, dat gij er aan denkt,” antwoordde de visscher. „Krijg hem schielijk maar.”

De oude beurde het zware deksel van den koffer op, haalde een zorgvuldig in linnen gewikkelden brief ten voorschijn en gaf mij dien, met verzoek om hem voor te lezen.

Het was een brief van hunnen zoon, die als matroos ter koopvaardij voer. Hij schreef van Guadeloupe, dat zijn schip gereed lag, om onder zeil te gaan, en dat hij, zoo alles goed ging, zijne ouders tegen 't laatst van Januarij hoopte te zien. De blijdschap der goede visschers was groot, maar verried zich slechts door een paar groote tranen, welke de vrouw ongehinderd vloe-

jen liet, terwijl haar man ze met zijne vereelde hand wegwischte, als schaamde hij zich, zijn gevoel zoo te doen blijken. Na nog een uurtje gekeuvelde te hebben, deels over den jongen matroos, deels over de zee, hare gevaren, de vischvangst en andere dingen, boden de menschen mij hun eigen bed aan, dat ik echter van de hand wees, daar ik mij liever met de bank aan den haard wilde behelpen. Na eenige oogenblikken wenschten de strandbewoners mij goeden nacht en legden zich te rusten. Ik wierp nog eenig hout op het vuur en strekte mij vervolgens onder het geloei van den storm, die nog gestadig scheen toe te nemen, op mijne harde rustplaats uit.

Tegen middernacht deed eenig gerucht in de hut mij ontwaken. Zonder mij te verroeren, opende ik de oogen en zag man en vrouw reeds van het bed en geheel aangekleed.

„Schielijk,” zeide de man, „schielijk, vrouw, en niet getreuzeld! Ik heb goed en duidelijk twee kanonschoten van den kant van de witte rots gehoord, en wij zullen zeker buit opdoen.”

Onder deze woorden hing de oude twee lantarens aan een' stok op, die overkruis aan een wel acht voet langen staak was vastgemaakt. De man had een ijzeren stang, eene bijl met korten steel en een touw in de hand, en zoo verlieten zij zonder gerucht te maken de woning.

1.

Begeerig, om den afloop van een voorval te zien, dat mijne nieuwsgierigheid had opgewekt, stond ik op, kleepte mij in der haast aan en verliet insgelijks de hut, met het dubbele licht der beide lantarens tot wegwijzer. Zij hielden regelregt op de zee

aan, die ik — zoo zwart was de duisternis — niet zien kon, maar met een gevoel van ontzetting allervreeselijkst hoorde loeijen. Op eens schenen de lantarens in den grond weg te zinken. Ik verdubbelde mijne schreden en kwam aan een pad, dat van de duinen naar het strand afdaalde. Daar bleven de beide menschen staan en bij het flauwe schijnsel der beide lichten kon ik thans de schuimende golven onderscheiden, die met woede op het strand braken. Het late uur, de donkerheid van den nacht, het somber licht der lantarens, dat de handelende personen naauwelijks kenbaar maakte, de kokende zee, de losgelaten winden, dat alles was voor mij een nooit bijgewoond schouwspel, dat mijn hart luid deed kloppen. Ik verborg mij, naauwelijks twintig passen van het paar, achter een rotsblok, waar ik alles zien kon, zonder zelf gezien te worden.

Op eenmaal week de nacht voor een oogenblik voor een blinkend licht, waarop een dof langs de duinen voortrollende donder volgde.

„Hoort gij dat noodshot nu, Margaretha?” vroeg de vischer, en een straal der lantaarn, die op zijn gelaat viel, liet mij daarop met ontzetting den glans eener onmenschelijke vreugde waarnemen, die bij de toenemende woede van wind en golven nog merkkelijk scheen te klimmen.

In eene tuschenpoos van rust verbeeldde ik mij, eene klagende stem, schelle wanhoopskreten en terstond daarop een gekraak, als van een door den bliksem gespleten honderdjarigen eikenstam te vernemen. Het meer geoeffend oor van den visscher had die toonen met meer zekerheid opgevangen, en hij riep zijne vrouw toe: „Zij kunnen niet lang meer uitblijven; rigt de lantarens op.”

De oude verhief het kruis en stak de punt van den staak in

Het strandregt.

het zand, zoodat de lantarens thans hoog en vrij in de lucht zweefden, eene vuurbaak, om de schipbreukelingen in de vreeselijkste hinderlaag te lokken. Eene lange golf overstroomde het vlakke strand; de visschers stonden tot de knieën in het water, en toen dit weder affiep, liet het een lijk op het zand achter. Met opgeheven bijl stooft Pierre daarop toe, knielde er bij neder en voelde naar het hart. „Dood!” riep hij; „goed dood!”

Thans liet zich het regelmatig plassen van riemen op eenigen afstand hooren. „Duivel!” riep de man, „het schijnt, dat ze zich in de sloep zoeken te redden. Maar ze moeten handig zijn, als zij de witte rots vermijden willen.”

Deze woorden werden door een hartverscheurenden kreet van vertwijfeling overschreeuwd. „Hulp! Hulp!” hoorde men duidelijk gillen, en toen volgde een akelig stilzwijgen. De sloep moest verongelukt zijn; de zee had hare prooi verslonden; de mantelzakken, kisten, planken, vaten, stukken van masten en riemen dreven op het water, en de twee hadden druk werk, om al die dingen buiten het bereik der golven te slepen, want de oude had hare verraderlijke vuurbaak nu verlaten. Maar, wat hoor ik daar? — Een kreet — het roghelen van den doodskamp — neen, dat is geen verbeelding! ik hoor eene stem, die met de kracht der vertwijfeling om hulp roept, en op weinig schreden afstands van het strand ontdek ik een hoofd en twee armen, die tegen de golven kampen. — Op dat geroep snelde Pierre met opgeheven stok toe. Ik dacht, dat hij dien ongelukkige toereiken wou, om hem op het drooge te trekken; maar neen, hij liet hem met al zijne zwaarte op dezen nedervallen en stiet hem vervolgens de met ijzer beslagen punt in de zijde. De laatste zucht ontvoer den beklagenswaardige; de misdaad was volbragt en de moordenaar haalde het lijk op het zand.

Bij dit vreeselijk gezicht was ik als versteend en roerloos tegen de rots, die mij verborg, nedergezonken; maar stroomen van regen wekten mij spoedig uit mijne verdooving op, en toen ik weder tot mijzelf kwam en een laatsten blik op het akelig tooneel wierp, zag ik de kannibalen nog achtereenvolgens vijf lichamen opvisschen en onderzoeken, of zij wel werkelijk dood waren.

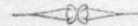
Het laatste was nog warm; het was dat van hem, dien de visscher vermoord had. De beide sluipmoorders knielden bij het lijk neder, keerden het om en bezagen zijn gezicht bij het licht der lantarens. Naauwelijks viel dat schijnsel op de misvormde trekken, of ik vernam een gillenden kreet en zag de vrouw ontzield neertuimelen op het lijk van . . . haren eigen zoon!

Moeder en kind werden zij aan zij begraven. Door vreeselijke gewetenswroeging gefolterd, sleepte Pierre zijn ongelukkig leven nog twee jaren lang voort; eindelijk had God medelijden met den kindermoorder. Men vond den oude dood op het zee-strand liggen, met het gezicht naar de witte rots gekeerd.

•••••

II.

DE NIEUWE EILANDEN.

I.

Een klein dorp bij Bristol was mijne geboorteplaats en ik had brave, schoon onbemiddelde ouders. Hun vermogen was naauwelijks toereikend, om aan hunne kinderen eene gewone opvoeding te geven; maar zij lieten mij een kostbaar erfdeel achter: een krachtig gezond ligchaam, een vreedzaam karakter en een juist gevoel van wat men aan zijne meerderen en aan zijns gelijken verschuldigd is.

Evenals de meeste jongelieden had ik, toen ik de school verliet, grooten lust tot reizen en een vurig verlangen, om op zee te gaan, waarom ik dan ook met gretigheid het aanbod van een' mijner ooms aannam, om mij als supercargoo op een koopvaardij-schip naar Amerika in te schepen. Mijn vader gaf mij zijn' zegen en den ouden bijbel mijner moeder mede, en zoo verliet ik het dorp, waar ik was geboren en opgevoed. — Bij mijne terugkomst van deze eerste reis vond ik mijn' oom voor de deur zijner woning staan.

Een zwart rouwlint om zijn' hoed viel mij dadelijk in het oog. Bij dat gezigt liep mij eene rilling over de leden en met beven- de stem vroeg ik: „Is vader dood?” Zonder mij te antwoorden keerde hij zich om en ging in huis, waar ik hem volgde.

„'s Heeren wil moest geschieden,” zeide hij mij daar; „hoe veel balen tabak brengt gij meé?”

„Beste oom,” antwoordde ik, „op dit oogenblik is mijn hart te vol, om over zaken te spreken. Laat mij eerst wat tot bedaren komen en bij mijne tante gaan; ik zal u later naauwkeurig verslag doen.”

Mijne tante zocht mij op alle mogelijke wijze te troosten en van haar vernam ik, dat het droevig sterfgeval eene maand voor mijne terugkomst had plaats gevonden.

Men bragt thee en nu kwam mijn oom bij ons, nam mij bij de hand en zeide: „Mijn arme jongen, gij hebt een gevoelig hart, uw vader was een braaf man, 't is dus natuurlijk, dat ge bedroefd zijt over zulk een bitter verlies. Hij heeft u echter niets nagelaten; het weinige, dat hij bezat, heeft hij aan uwe broeders en zusters vermaakt. Die zijn jong; hij dacht, dat gij uw eigen brood wel zoudt kunnen verdienen.”

„En hij had gelijk, beste oom,” antwoordde ik; „hij is mij dubbel lief, wijl hij zoo veel meer bezorgdheid betoonde voor hen, die niet de middelen, om door de wereld te komen, hebben, die ik bezit. Ik voor mij zal zelf mijn fortuin wel maken.”

Er werd besloten, dat mijne tweede reis naar Jamaica zijn zou. Voor mijn vertrek legde ik echter nog een bezoek bij mijn ouden leermeester, een eerwaardigen grijsaard, af, voor wiens dochter Elisa ik lang eene innige genegenheid gevoeld had. Ik reisde te paard, en daar ik alleen was, reed ik langzaam en gaf mij ongestoord aan mijne gedachten over. Deze

voerden mij onwillekeurig in de dagen mijner kindsheid terug; ik zag mij met mijne kameraden spelen op het plein voor het huis van onzen meester; ik dacht aan de bank onder den breeden treuresch, waar mijn vader vaak met zijne goede vrienden plagt te zitten. In mijne schatting moest er in de gansche wereld geen weerga van dien man, geen weerga van dien boom hebben bestaan. Ook dacht ik met welgevallen aan mijn ouden leermeester, die zoo zacht en minzaam was en zijne wilde kweekelingen altijd zonder dwang wist te leiden. Ons onze pligten te leeren kennen ging bij hem ver boven het latijn en grieksch; intusschen gelukte hem toch 't een zoo wel als het ander. Mijn vader had hij van harte lief, en onze familiën maakten als 't ware maar ééne enkele uit. — Hoe meer ik het dorp naderde, des te ongeduldiger werd ik; ik dacht aan mijne zusters en aan hare vriendinnen, de dochters van den predikant; met elken stap van mijn paard wies mijn ongeduld. Ik zette het eindelijk de sporen in de zijden en kwam in galop voor de deur van ons huis aan. Mijne zusters ontvingen mij met innige hartelijkheid. Zij zonden dadelijk om mijnen broeder en ons wederzien was werkelijk roerend. De kinderen waren alle hereenigd, doch de ouders ontbraken. Wij zagen de plaats aan, waar die vroeger altijd gezeten hadden, en weenden.

Elisa had mij hare oude genegenheid trouw bewaard. Daar ik besloten was, om in de eerste jaren niet naar Europa terug te keeren, deed ik bij mijnen ouden leermeester dadelijk aanzoek om de hand zijner dochter. Ik kreeg het jawoord en nam kort na ons trouwen met mijne geliefde jonge vrouw afscheid van vrienden en verwanten. Toen wij in het rijtuig staptten, om weg te rijden, wipte haar hondje haar op den schoot en jankte zoo klagelijk, dat mijn oude oom zelfs medelijden kreeg en ons

toeriep: „Neemt het arme dier meê; 't is een goed, trouw schepsel en vast aan Elisa gehecht. De honden blijven trouw, wat men van de menschen niet altijd kan zeggen. Neem hem meê, Elisa!”

2.

Den 30 October 1733 gingen wij onder zeil. Na eene voorspoedige vaart deden wij Kingstown op Jamaica aan, waar wij ons rijkelijk van nieuwen leeftogt voorzagen en allerlei handwerksgereedschap aankochten, waarna wij onze reis naar de Honduras voortzetten. Den 24 November vertoonde de hemel zich met zwarte wolken bezet, het weder werd ongestadig, de zee ging hol en alles kondigde een naderenden storm aan.

Naauwelijks hadden wij de stormluiken vastgemaakt, toen de donder begon te rollen en de regen in stroomen neerplaste. Mijne arme vrouw was kort voor het losbarsten van den storm in de kajuit gegaan, daar de donkere hemel het haar boven op het dek te benaauwd maakte. Ik bleef daar nog slechts vijf minuten na haar, maar dat was voldoende, om mij doornat te maken. Pas was ik in de kajuit, of de wind stak zoo op, dat het schip ieder oogenblik scheen te zullen omkantelen. Tegelijk kwam het mij voor, dat ik iemand van een' trap of van eene hoogte hoorde vallen. De storm had de zeilen in flarden gescheurd, doch het was het volk gelukt, het schip meester te blijven. Toen het vaartuig zijn evenwigt had terugbekomen, wilde ik gaan zien, wie den ongelukkigen val, dien ik gehoord had, had gedaan, en ik vond mijne beide geiten, die onder al het geraas en de verwarring óf zelve eene toevlugt in de kajuit gezocht hadden óf daar door een' ander waren neergewor-

pen. Dit laatste kwam mij wel het waarschijnlijkst voor, daar de deur dadelijk achter haar gesloten was, om het indringen van het water in de benedenruimten van het schip te beletten. Deze omstandigheid, waarop ik voor het oogenblik weinig acht gaf, was toch van het allergrootste gewigt, en ik leerde haar later als eene gunst van de Voorzienigheid beschouwen.

Ik deed alles, om mijne vrouw gerust te stellen, maar spoedig was het hare geestkracht, die mijzelf weder nieuwen moed inboezemde. „God zal ons helpen, mijn vriend,” zeide zij; „ik heb een gevoel, dat wij dezen vreeselijken storm te boven zullen komen; en als wij sterven, dan sterven wij toch in elkanders armen.”

Tegen twee uur in den morgen hoorden wij boven onze hoofden den vreeselijken kreet opgaan: „Klippen! land! klippen!”

Ik was nog altijd met mijne vrouw beneden in de kajuit. Daar ik geen zeeman was, kon ik op het dek niets uitgrigten, doch bij het vernemen van dien kreet klom ik toch den trap op, die naar boven leidde. Het valluik was evenwel gesloten en de matrozen hadden het veel te druk, om dat op mijn geroep te openen. Eenige minuten later liep het schip op het strand, en wij werden met geweld tegen den grond geslingerd. De arme hond, onze trouwe makker, hief een akelig gehuil aan, dat op dit oogenblik een diepen indruk op ons maakte. „Wij zijn zonder redding verloren,” riep mijne vrouw, toen zij van den eersten schrik bekomen was. Ik deed geen moeite meer, om haar door woorden te troosten, maar hernieuwde mijne inspanning, om het luik te openen, dat ik eindelijk met moeite uit het slot deed springen.

De kapitein riep mij toe, dat het schip binnen weinig minuten verbrijzeld zou zijn; wilden ik en mijne vrouw hem in de boot

volgen, zoo moesten wij dadelijk gereed zijn. Ik haastte mij dus weder naar beneden, schilderde mijne vrouw in korte woorden onzen toestand af en drong haar, in aller ijf op het dek te komen. „Neen,” sprak zij, „ik ga niet van de plaats, en gij blijft bij mij. Ze zullen allen ondergaan; geen boot is tegen zulk een' storm bestand. Laat ons op God vertrouwen, Eduard; en als wij sterven, dan sterven wij vereenigd.” — „Het zij dan zoo?” riep ik uit; „wij blijven.” — Een oogenblik later klauterde ik nogmaals niet zonder groote moeite naar boven, maar van de boot was reeds niets meer te zien.

Het schip stiet ten tweeden male op het strand en wel met zoo veel geweld, dat ik van den trap neertuimelde. Gelukkig deed dezelfde schok het luik achter mij toeslaan, want te gelijker tijd spoelden de golven over het schip. Mijne vrouw schoot toe, om mij op te helpen, maar werd zelve in een anderen hoek van de kajuit geslingerd. Ik was niet bezeerd, en wij trachtten ons nu beiden aan de zijde, vanwaar de wind kwam, vast te houden. Onze toestand was vreeselijk, want naar alle menschelijke waarschijnlijkheid moesten wij reeds binnen het uur door de woedende zee zijn verzwolgen. Wij hielden elkander vast omarmd en bleven zoo, tot de beweging van het schip, welke van langzamerhand zwakker geworden was, eindelijk geheel had opgehouden.

Ik sleepte mij nog eenmaal op het verdek, en een straal van hoop drong tot mijne ziel door, toen ik zag, dat de dag aanbak en de zee weder geheel stil was geworden. Terstond keerde ik naar mijne vrouw in de donkere kajuit terug. „Kom, lieve,” riep ik haar toe; „de dag is aangebroken.” Zonder een woord te zeggen volgde zij mij den trap op. Toen zij uit de donkerheid in het licht kwam, was zij diep geroerd, stamelde

een stil dankgebed en liet eindelijk hare oogen in het rond gaan. „Waar is de boot?” riep zij; „waar zijn onze arme lotgenooten?” — „Misschien,” antwoordde ik, „zijn zij gelukkig aan land gekomen en zullen ons spoedig opzoeken.” — Ons schip leverde eene treurige vertooning op; de groote mast was gekapt en bovendecks alles vernield; doch de morgenzon spiegelde zich vrolijk in den oceaen en in het rond heerschte eene verkwikkelijke rust.

Het land scheen hoog te liggen en rijk met geboomte bezet; een zachte wind van den zuidkant dreef ons wrak langzaam naar de kust voort, zoodat het ten laatste met den voorsteven bijna aan land stiet.

3.

Aldus uit herhaalde nooden en gevaren als door een wonder gered, vielen wij elkander in de armen en vereenigden ons in vurige dankzeggingen aan den goedertieren God, die zoo kennelijk met ons geweest was.

Allereerst moesten wij nu het schip te midden der rotsen eene veilige plaats zien te verschaffen, en na eenige inspanningen gelukte ons dit. Toen wij het diep in het zand zagen ingedrongen, oordeelden wij, met volkomen gerustheid aan boord te kunnen blijven. De zware en langdurige inspanning had ons nogtans ook geheel uitgeput. Gelukkig vond ik onder de algemeene vernieling eene flesch wijn, die ons eenigermate tot versterking diende, waarna wij ons op het verdek neerlegden en insliepen. Na ons ontwaken onderzocht ik het schip naauwkeuriger. Ik vond een zak met scheepsbesluit, die op eene drooge plaats was opgehangen. Gelukkig had men in Jamaica twee geiten

met hare jongen aan boord genomen; twee dier laatste hadden zich met ons gered; ook een haan, drie hoenders en eenige eenden waren in leven gebleven. Buitendien vond ik eene menigte vruchten van allerlei aard, chinaasappels, citroenen, watermeloenen en eenig suikerriet. Al deze voorraad was van eene onschatbare waarde voor het oogenblik en zelfs voor de toekomst.

Ik sloeg voor, het verdronken gevogelte tot ons middagmaal te bereiden. Op Elisa's vraag, hoe wij vuur maken zouden, wist ik zoo dadelijk niets te antwoorden. Al spoedig echter vielen mij de astronomische kijkers aan boord in, en met behulp van hunne glazen kreeg ik zonder moeite eenige dorre takken, die ik langs het strand opzocht, in brand. Wij hadden geen zoet water, en tusschen de rotsen eene bron op te zoeken, kon gevaarlijk zijn; in 't eind vonden wij nog eenig water in een vat. Thans besteedden wij eenigen tijd, om onze kajuit in orde te brengen en ook de verdere gedeelten van het schip op te ruimen, bij welke gelegenheid wij nog een tweeden zak met beschuit en, wat van nog meer belang was, eenige geweren met kruid en lood vonden.

Na het nuttigen van ons bescheiden maal legden wij ons met een dankbaar en tevreden hart neder; maar onze slaap werd nog dikwijls door de gruwelijke beelden van den afgelopen nacht gestoord. Met den dageraad rezen wij op en ademden met innig welgevallen de zachte verfrisschende lucht in. Een paar vruchten met beschuit waren ons ontbijt, en daarbij dronken wij eene enkele teug waters met wijn vermengd. Nu stelde ik aan mijne vrouw voor, ons aan land te wagen en de kust op te nemen. Daar zij toestemde, nam ik twee geweren, gaf haar een' stok, om zich daarvan tot steun en des noods tot wapen te

bedienen, en zoo gingen wij in gezelschap van onzen trouwen hond aan land.

Wij waren nog niet ver van het schip verwijderd, toen wij tot onze onuitsprekelijke blijdschap eene wel ontdekten, waaruit het helderste water rijkelijk opborrelde. Met de holle handen schep-ten wij dadelijk uit deze verkwikkende bron, en ook onze kleine Fidel leschte begeerig zijn' dorst. Terwijl wij nog zoo zaten, met onze oogen op de murmelende bron gerigt, begon onze hond te blaffen; wij luisterden en vernamen eenig gerucht op de rots vlak tegenover ons. Ik laadde mijn geweer, de hond liep dwars door de struiken bij de rots op, ik klauterde hem na en vond eene groote hagedis, welke Fidel gedood had. Het vleesch van dit dier was zeer smakelijk, en vermeerderde op eene aangename wijze de geregten van ons tweede middagmaal.

Bij eene nieuwe doorzoeking van het schip vonden wij gepekeld rund- en varkensvleesch en een grooten voorraad thee en suiker. Wij begonnen nu aan de toekomst te denken en stelden ons in stille berusting in Gods wil een langdurig verblijf op het eiland als mogelijk voor. Ons eerste werk bestond in het bearbeiten van eene plek gronds tot het opnemen van het zaad van vruchten en planten, dat wij van Jamaica medegebragt hadden. Toen de zondag kwam, wilden wij onzen eerbied voor dezen geheiligden dag ook uiterlijk betoonen en legden daartoe onze beste kleederen aan. Mijne geliefde Elisa tooide zich, gelijk zij dat in Engeland zou gedaan hebben, en zoo zetten wij ons rustig neder en verrigttten onze godsdienstoefening.

Een der meest gewone onderwerpen van ons gesprek waren de lieve vrienden, die wij in Engeland hadden achtergelaten, en wij onderhielden ons dikwijls met geroerde harten over Elisa's vader, aan wien wij beiden den innerlijken gemoedsvrede te

danken hadden, die ons thans ons kommervol lot gelaten deed verduren.

Den volgenden dag haalden wij uit het schip al, wat tot den opbouw eener kleine hut noodig was, die ik onder de digte schaduw van een boom met balken en planken dacht op te rigten. Mijne vrouw hield zich met herstellen onzer kleedingstukken of met lezen bezig, terwijl ik aan de hut arbeidde. Ik groef ook eenen kleinen vijver uit, waarin wij den visch bewaarden, die in eene naburige beek in grooten overvloed voor handen was. Mijne vrouw vervaardigde uit dunne, taaije twijgen eene soort van net, en thans waren wij voortaan altijd rijkelijk van allerlei visch voorzien. Deze en soortgelijke andere werkzaamheden, het inzamelen der smakelijke, door de zee uitgeworpen schaaldieren en uitstapjes naar de andere gedeelten van het eiland deden ons den tijd geen oogenblik lang vallen. In elkanders gezelschap murmureerden wij niet over ons zonderling lot en verlangden wij zelfs niet eenmaal naar verandering.

Op zekeren dag, nadat Fidel in het kreupelhout lang geweldig geblaft en ons daardoor eenigzins bezorgd gemaakt had, kwam hij eindelijk met eene groote hagedis in den bek aanslepen. Dit had op zich zelf niets bevreemdends, maar het bragt mij op het denkbeeld, dat, als men ter dezer plaatse het hout dunde, ons uitzigt daardoor aanmerkelijk zou worden uitgebreid. Dus sloeg ik dadelijk de handen aan het werk en kwam, rustig voortarbeidende, al spoedig aan den ingang van een hol, waarin ik licht bespeurde, dat er van boven scheen in te vallen. Het was eene natuurlijke en zeer diepe grot; de bodem er van was met scharen van vogels overdekt en eene soort van duiven zag ik in groote menigte in den omtrek rondfladderen.

Eens 's morgens, bij het aanbreken van den dag, kreeg ik

op het wrak staande eene zware schildpad in het oog, die op het strand scheen ingeslapen. Ik haastte mij naar land en met behulp van een touw gelukte het mij na veel inspanning, het dier zoo om te wentelen, dat het op den rug kwam te liggen. Ik maakte mij gereed, het te dooden, maar had geen tijd daartoe, want het trok den kop in de schaal, en daar de hals het eenig kwetsbare deel aan de schildpad is, moest ik mijn opzet vooreerst opgeven, want de gedachte, het dier te kwetsen of te verminken, zonder het te dooden, stuitte mij tegen de borst. Ik wist, dat het mij niet ontsnappen kon, en had dus allen tijd, om systematisch te werk te gaan. Ik haalde nog meer touwen van het schip, en alhoewel de schildpad wel tweehonderd pond woog, gelukte het mij toch, haar binnen het half uur op het hoogste punt van het strand te trekken. Ik was thans van mijn' buit verzekerd, doch wat zou ik er meê aanvangen? Stil-zwijgend beschouwden wij hem een tijdlang.

„Ik hoop niet, dat gij het dier doodt,” zeide mijne zachte Elisa; „het ontbreekt ons niet aan voorraad en ook zonder hem zullen wij in lang geen honger lijden.”

„Wij willen dat op ons gemak overleggen,” antwoordde ik; „laat ons thans aan boord terugkeeren en aan ons ontbijt denken, want ik ben wezenlijk hongerig en moê.”

Onder het ontbijt kwamen wij nog eens op hetzelfde onderwerp terug. Elisa pleitte met warmte voor het arme dier en haar medelijden deed mijn hart innerlijk goed; maar schoon het ons niet aan levensmiddelen ontbrak, waren deze toch niet zóó gezond, dat wij ander voedsel moedwillig versmaden mogten. Voor ons gestel waren versche spijsen heilzaam, en wij konden niet hopen, dat Fidel ons dagelijks eene hagedis vangen zou. Op ons gevogelte konden wij in den eersten tijd nog niet reke-

nen, want onze hoenders moesten eerst eieren leggen en de kuikens uitbroeden. Ik bragt al deze redenen tegen een ontijdig medelijden in, en eindelijk, na eenig zwijgen, zeide Elisa: „Welaan, het zij zoo! Ik zie in, dat gij haar dooden moet; maar waarlijk, Eduard, ik geloof nog altijd, dat gij het toch niet doen zult.”

„O, wat dat aangaat,” riep ik, „dat zullen wij dadelijk zien!”

Ik haalde een groot tafelmes, sleep dat en ging toen alleen en vastberaden naar de plek, waar de schildpad lag. Toen ik mijne hemdsmouwen had opgestroopt, om er geen bloed aan te krijgen, lief ik mijn mes op, want het dier stak thans zijn kop ver genoeg voor den dag. Op het oogenblik echter, dat ik den steek wilde toebrengen, was het, of ik de gewetenspijn des moordnaars in mij bespeurde, die gereed staat, zijne eerste misdaad te begaan; mijne hand beefde, het bloed stolde mij in de aders, een koud zweet overdekte mijn voorhoofd. Op dit oogenblik had ik, al ware ook een koninkrijk de prijs geweest, het onnoozele dier den kop niet kunnen afhouden. Na eene wijle tijds met dit gevoel geworsteld te hebben, keerde ik naar het schip terug. Elisa had mij nog zelden zoo bleek en ontgaan gezien. Ik moet een op heeter daad betrapten dief of een veroordeelden misdadiger geleden hebben.

„Ik zie, Eduard,” zeide zij, „dat het dooden van het arme schepsel u thans al berouwt.”

„Nee, mijne beste,” antwoordde ik, het mes wegwerpende; „neen, ik was er niet in staat toe! Uwe zachte woorden en mijn eigen gevoel hebben zich tegen mijn voornemen aangekant. Wij willen het arme beest de vrijheid geven.”

Zij nam mij bij mijn woord en wij keerden dadelijk met Fidel

naar het strand terug, maakten de touwen los, wentelden de schildpad weder op den buik en verheugden ons te zien, hoe zij, door vrees gejaagd, naar zee toejilde.

„Thans, mijn beste vriend,” zeide Elisa, „zijt gij mij dubbel lief. God zegene u voor deze daad van barmhartigheid en medelijden!”

Twee dagen later, toen wij de klippen langs gingen, ontdekten wij een zeer grooten visch, dien ik met mijne lans doorboorde en zoo op het drooge trok. Terwijl wij hem van meer nabij beschouwden, kon ik niet nalaten te zeggen: „Hoe komt het toch, lieve Elisa, dat wij dezen visch niet alleen zonder gewetenswelling, maar zelfs met hartelijke blijdschap over onze vangst gedood hebben? En toch hadden wij geen moed genoeg, om die schildpad het leven te benemen.”

„Ik weet het niet,” antwoordde zij, „maar zeker is er in ons een gevoel, dat ons gedrag bestuurt, zonder dat wij ons daarvan duidelijk bewust zijn of er ons altijd rekenschap van kunnen geven. Zoo, bij voorbeeld, geleek het dooden van de schildpad al te zeer een in koelen bloede overlegden moord, dan dat ons hart daartegen niet zou zijn opgekomen.”

„Ik geloof,” zeide ik, „dat gij de zwaarigheid hebt opgelost, want wat den visch en de schildpad betreft, zoo had de eerste niet minder regt op leven en vrijheid, dan deze laatste.”

De ontdekking van een boschje kokos- en cacao-boomen, waarvan de vruchten rijp waren, strekte zeer, om onzen mondvoorraad te vermeerderen. Ook begon ons tuintje reeds het een en ander op te leveren. Om den grond daarvan te verbeteren, kwam ik op de gedachte, om den duivenmest uit het oniangs door mij ontdekte hol te gebruiken. Met het wegruimen daarvan bezig zijnde, viel mij een stuk van een soldatengordel met een koperen

wapen in de hand, dat mij, toen ik het gereinigd had, wel het spaansche scheen te zijn. Ik vond echter bij die gelegenheid niets anders, waaruit ik had kunnen opmaken, hoe die gordel daar gekomen was.

4.

Eens, dat wij eene wandeling deden, hoorden wij onzen hond in de struiken hevig blaffen. Wij verwachtten, hem weder met eene hagedis voor den dag te zullen zien komen, doch tot onze verbazing ging zijn blaffen spoedig tot een angstig janken over, en kort daarop kwam hij uit het hout te voorschijn, vervolgd door een dier, dat wel een zwijn geleek. Een oogenblik later volgden wel twintig soortgelijke dieren hunnen eersten makker op den voet. Ik brandde dadelijk op deze kudde los en een der voorsten stortte ter aarde; een tweede vervolgde den hond tot dicht bij zijne meesteres, die, met eene piek gewapend, den aanvaller een duchtigen slag toebragt. Nu ontstond een vrij ernstig gevecht, daar de pecari's — dit is de naam van die dieren — ons dapper aantastten. Vuurgeweer en piek waren hun nogtans te gevaarlijke wapens en die niet gedood werden namen na korten tegenweer de vlugt. Een der gedoode dieren nam ik mede; ik reinigde het, gelijk men een geslagt varken pleegt te doen, en bragt het in het hol, waar ik het ophing aan een' haak, dien ik in eene reet van den muur had ingeslagen. Later zoutte ik het in, en het leverde een smakelijk gereg op.

Dit voorval leidde tot eene zeer gewigtige ontdekking, die schier meer den schijn van een verdichtsel, dan van de eenvoudige waarheid heeft. Bij mijn eerstvolgend bezoek in de grot viel mij namelijk in, de plaats, waar ik den haak had ingesla-

gen, naauwkeuriger te onderzoeken, daar 't mijne aandacht getrokken had, dat dat gedeelte van den muur onder mijne hamerslagen hol klonk. Lang leidde mijn onderzoek tot geenerlei ontdekking, alhoewel ik mij immer meer overtuigde, dat bij het slaan met den hamer dat gedeelte van de rots een geheel anderen klank van zich gaf, dan de overige gedeelten van de grot. Daar het hol op deze plaats zeer donker was, ontstaken wij eene fakkel, bij wier licht wij nu tot onze groote verbazing bemerkten, dat de steenen daar op eene kunstige wijze gemetseld waren. Terstond kwamen ons nu ook de soldatengordel en de aan den ingang van het hol geplante cacao-boomen in de gedachten en wij twijfelden geen oogenblik, of al deze dingen moesten met elkander in eenig verband staan.

Ik haastte mij, van het wrak een ijzeren stang te halen en de zaagemetselde steenen los te breken. Binnen den tijd van een uur had ik eene opening gemaakt, die zoo groot was, dat ik mijn ligchaam er door dringen kon, en toen ik mijn hoofd naar binnen stak, zag ik eene soort van kamer, waarin van boven eene flauwe schemering inviel, die echter niet sterk genoeg was, om mij iets duidelijk te doen onderscheiden. Door de door mij gemaakte opening ontstond een luchttogt, die weldra alle ongezonde dampen uit het gewelf verdreef. Na dit alles aan mijne opmerkzame Elisa meegedeeld te hebben, kroop ik door de bres en nam de fakkel uit hare hand aan. De bodem was met eene dikke laag droog zand overdekt en in de eerste oogenblikken ontdekte ik volstrekt niets, dat de opmerkzaamheid waardig scheen. Eerst toen ik een tiental passen verder gegaan was, bemerkte ik een klein aantal linnen zakken, die in eene rij geschaard lagen en waarachter een langwerpige houten kistje stond. Zonder mij met het onderzoeken van den inhoud op te

houden, keerde ik naar mijne vrouw terug, om haar van den vond te verwittigen. Zij volgde mij in de grot en nu opende ik een' der zakken, waaruit mij een schitterend metaal tegenblonk.

„Het is een schat!" riep ik uit.

„God behoeft ons daarvoor!" antwoordde zij even snel.

„En waarom dat, mijne lieve?" vroeg ik en rammelde met de geldstukken.

„Die zakken zijn met dollars gevuld," zeide mijne vrouw; „waartoe zullen zij ons dienen?"

„In allen gevalle kunnen zij ons ook geene schade doen, mijne goede Elisa. Wij willen hen intusschen laten, waar ze zijn, als dat u aangenaam is."

„O ja, ja," hernam zij.

„Evenwel willen wij eerst het kistje onderzoeken."

Het deksel zat zoo stevig vastgeschroefd, dat ik het zonder werktuig niet openen konde, en wij verlieten dus de grot, om uit onze hut het noodige gereedschap te halen. Ik had eenige der gevonden geldstukken in de hand medegenomen. Bij het schijnsel van de fakkel hadden zij ons blank toegeschenen, waarom wij hen voor dollars hielden; bij het daglicht zagen wij nu, dat het gouden dubloenen waren. Ik maakte mijne vrouw op het groot verschil in de waarde opmerkzaam.

„Ei, Eduard," zeide zij, „is het ons niet volmaakt onverschillig, of het dollars of dubloenen of penningen zijn? Wat zullen wij hier met het geld doen? Uwe gezondheid, lieve man, dat is onze rijkdom, en de zegen Gods onze onuitputtelijke goudmijn. Al het verdere raakt mij weinig; ik vrees enkel, dat onze ontdekking eene bron van groote kwelling voor ons zijn zal."

„Waarom?" vroeg ik; „ook als wij de overige zakken met goud gevuld vonden, hoop ik, zoo wij ons er ooit van mogten kunnen bedienen, er met Gods hulp een goed gebruik van te maken."

„Ik geloof, ik hoop het," zuchtte mijne vrouw; „maar de rijkdom, mijn lieve Eduard, is een gevaarlijke valstrik."

Hier eindigde ons gesprek en wij gingen tot de toebereiding van ons middagmaal over. Onze gedachten waren intusschen voortdurend op den schat gerigt, en ik vooral brandde van ongeduld, om den ganschen omvang onzer rijkdommen te leeren kennen. „Nu, mijne lieve," zeide ik dus ook, zoodra onze eenvoudige maaltijd was afgelopen, „willen wij dan maar tot het onderzoeken van de kist overgaan." Zij stak onze fakkel weder aan, en met hamer en nijptang voorzien keerden wij naar de grot terug. Met moeite kreeg ik de kist open. Zij was met verschillende voorwerpen opgevuld. Wij vonden gouden krusifiksen en heiligenbeeldjes van zilver en goud, gouden degengevesten, groote gouden oorringen, eenige staven goud, eene aanzienlijke menigte gouden en zilveren stoffen, verschillende vazen en andere kostbare dingen. Mijne vrouw bewonderde al deze heerlijkheden zeer, doch toen wij alles bezigtigd hadden, riep zij mij vrolijk toe: „Kom, Eduard, laat ons de kist en de grot nu weder sluiten, want al deze dingen komen ons niet toe."

„O, gaarne," zeide ik, „als gij dat wilt, want ik voor mij hecht er volstrekt geen waarde aan."

Wij verlieten stilzwijgend de grot, en ik legde de steenen daar weder voor, gelijk ik ze gevonden had.

Intusschen was het er verre af, dat ik niet meer aan den schat dacht. Eens, nadat wij weder over onze ontdekking ge-

sproken hadden, zeide ik tot mijne vrouw: „laat ons dit onderwerp voor het tegenwoordige laten rusten; wij kunnen er ons later bedaard meê bezig houden. Ik verzeker u, dat, wat besluit wij ook nemen mogen, het meer tot ons geluk, dan tot onze schade leiden zal.”

„Kwel u daar niet meê, lieve man,” zeide zij; „God zal alles zeker ten beste schicken.”

De dubloenen eens weder in handen krijgende, zag ik er de beeldtenis van Karel II en het jaargetal 1660 op, waaruit ik het besluit afleidde, dat alles hier reeds vóór vijftig of zestig jaren verborgen moest zijn en dat waarschijnlijk geen der eigenaars, die ik mij bovendien als zeeroovers voorstelde, meer in leven was. „Onder zulke omstandigheden,” zeide ik tot Elisa, „is het bezit het eenige eigendomsregt, en ben ik mijzelven, u en al onze betrekkingen verschuldigd, den schat te behouden en hem, als zich daartoe ooit gelegenheid aanbiedt, naar Engeland over te brengen.”

Mijne vrouw zweeg eenige oogenblikken; eindelijk sprak zij: „Als zij, wien de schat toekomt, buiten staat zijn, hem weder in bezit te nemen, dan zie ik inderdaad geen' grond, waarom wij niet volgens uw inzicht handelen zouden.”

Deze verklaring bevrijdde mijn geweten van een zwaren last.

5.

Reeds na weinig dagen bemerkte ik, dat ik niet meer met denzelfden ijver, als vroeger, arbeide, en den volgenden zondag gevoelde ook Elisa zich minder onderworpen dan te voren aan Gods wil. Den zondag daarna waren wij nog minder aandachtig, en ik maakte de opmerking, dat in de aanraking van

het goud zeker iets liggen moest, dat de menschen van hooger dingen aftrekt. Het verlangen, om van de rijkdommen, die wij ontdekt hadden, genot te hebben, vervulde onze zielen; en dat juist op het oogenblik, toen de teekenen van de welvaart onzer kleine kolonie ons overal tegenlachten. Al onze gewassen en vruchten waren in den bloeiendsten staat; eene onzer geiten had twee jongen; onze eenden en hoenders vermenigvuldigden zich onbegrijpelijk snel; wij hadden zoo veel visch, als wij maar immer gebruiken konden; de kokosboomen leverden noten in overvloed. Al deze weldaden lieten ons echter geheel koud en onverschillig, en wij zeiden niet meer, dat wij ons geene aangename verblijfplaats hadden kunnen wenschen. Onze eenige wandeling was thans naar den heuvel aan zee, uit vrees, dat de kans, om een schip in zee te zien, ons ontgaan kon.

In den vroegen morgen van den 15 April werden wij door de plotselijke verschijning eener groote kanoe tusschen ons en het tegenoverliggend eiland wonderlijk verrast. Wij hechtten dadelijk een witten doek aan een langen staak en zwaaiden daarmee in de lucht. Dit sein trok de opmerkzaamheid van de kanoe, die dadelijk op ons aanroeide. De lieden, die er in waren, riepen ons bij het landen: „*Amigos* (vrienden)!” toe. Het waren twee mannen, twee vrouwen en een jong meisje, allen negers. Eenige spaansche woorden en hun heenwijzen naar ons gestrand schip deden ons begrijpen, dat ook zij schipbreuk geleden hadden. Een van de mannen was hovenier, de ander timmerman. Beiden en ook hunne vrouwen waren ons weldra van groot nut in onzen kleinen staat. Elisa nam de taak op zich, om hen in de engelsche taal en in de gronden van het Christendom te onderwijzen.

Wij waren reeds langer dan een jaar op het eiland, toen een engelsche schoener door een spaanschen kustwachter op het strand werd gejaagd. Ik vroeg den kapitein, of hij mij en mijne vrouw de kajuit afstaan en ons met eenige kisten naar Jamaica brengen wilde. Wij werden het spoedig over den prijs eens, en mijne kisten kwamen gelukkig aan boord. Wij namen hartelijk afscheid van de zwarten, die wij op het eiland achterlieten, en beloofden hun, spoedig terug te keeren. Hierop scheepten wij ons in en kwamen na eene gelukkige overvaart op Jamaica aan.

Ik verzuimde geen' tijd, om het transport van mijnen schat naar Engeland te bewerkstelligen, en een gelukkig toeval wilde, dat een fregat juist gereed lag, om derwaarts onder zeil te gaan. Aan boord van dit fregat scheepten ik de waarde van 40,000 pond st. in. Ik ontving van den kapitein een bewijs en betaalde hem één ten honderd als vracht. Met dezelfde gelegenheid maakte ik aan ieder mijner zusters 500 pond st. over, en mijne vrouw zond haren vader eene gelijke som. Ik kocht daarop een' schoener en koos een jongen stuurman, Francis Drake met name, tot kapitein, voor wien ik later, ter belooning van zijn goed gedrag en zijne werkzaamheid, zijne benoeming tot luitenant uitwerkte.

Vervolgens was mijn eerste werk, mij tot den secretaris der regering te wenden, ten einde een patent als gouverneur mijner eilanden te verkrijgen. De secretaris vroeg mij, hoe de eilanden heetten. Ik antwoordde hem, dat ik ze tot hiertoe op geene kaart gevonden had en dat ik ze dus naar mijzelven de Sea-

wardseilanden genoemd had. „En hoe is uw voornaam?” — „Eduard,” antwoordde ik. — „Welaan, kapitein Eduard Seaward,” zeide hij, „gij zult de benoeming hebben; maar gij moet daarvoor twintig dubloenen betalen.” Deze aangelegenheid was dus boven verwachting spoedig geregeld.

Hierop ging ik tot den aankoop van eenige jonge negers over, niet met voornemen om hen als slaven te behouden, maar om hen eenige jaren als leerlingen werkzaam te doen zijn. Een brik, die aan mijn' oom toebehoorde, lag toevallig te Jamaica; ik bevrachtte haar dus met eene lading van allerlei voor eene jonge kolonie noodige artikelen, als mondvoorraad, gereedschap, vruchtboomen en zaderijen van allerlei aard, waarvan de waarde zaamgenomen wel bij de 10,000 pond st. beliep. Eindelijk, na al mijne zaken beschikt te hebben, ging ik den 8 April 1735 aan boord van mijn schoener en kwam den 11 gelukkig op een der Seawardseilanden aan.

Bij onze landing hadden wij het gevoel, dat de eerste menschen doordrongen zou hebben, indien het hun na hunne verdrijving uit het paradijs geoorloofd geweest ware, weder daarin terug te keeren. Mijne beminnelijke Elisa beweerde nogtans, dat het geld, dat ons op zoo zeldzame wijze was toegevallen, noodzakelijk door de Voorzienigheid tot een bijzonder doel bestemd was, en dat deze rijkdommen ons pligten oplegden, die wij met naauwgezetheid moesten vervullen. „In waarheid, mijne lieve,” antwoordde ik haar, „ik zou snoed ondankbaar tegen God zijn, die mij al deze schatten beschikt heeft, als ik niet gevoelde, dat ik ze tot een wezenlijk goed en nuttig doel besteden moet. De komst der arme verongelukte negers en kort daarna van den schoener, alles schijnt zich vereenigd te hebben, om ons de middelen te verschaffen, om eene volkplanting aan de reddende

haven aan te leggen, waaraan wij zelve ons behoud verschuldigd zijn."

Na onze terugkomst op het eiland was ons geluk volkomen. Dekolonie verkreeg een aanzienlijken toewas aan bevolking door de overkomst van onderscheiden leden onzer wederzijdsche familiën, en in korten tijd deed een bestendige handel met Jamaica en de Honduraseilanden hare welvaart op verwonderlijke wijze toenemen. Er rezen nieuwe woningen op, de verschillende gewassen tierden welig, de negers, welke nu in tamelijk grooten getale aanwezig waren, werden meer en meer beschaafd en verrigten de hun opgelegde werkzaamheid met ijver en overleg.

Na eene driejarige afwezigheid besloten wij eindelijk, Engeland eens weder te bezoeken. De overtocht was snel en gelukkig. Door tusschenkomst van een' mijner vrienden, aan wien ik mijne dubloenen had toevertrouwd, verkreeg ik een gehoor bij Sir Robert Walpole, om dezen beroemden minister den afstand der mij zoo dierbare eilanden te verzoeken. Tot twee malen toe werd ik bij Sir Robert toegelaten, en voor den prijs van 2000 pond st. verkreeg ik den verlangden afstand. Mijne vrouw ontving een bezoek van Lady Sundon, eene hofdame der koningin, welke eenige onzer gouden stoffen voor Hare Majesteit wenschte te koopen. Het gevolg van dit bezoek was eene hartelijke vriendschap tusschen de beide vrouwen en eene audientie bij de koningin zelve; maar Lady Sundon had last, om eerst betrekkelijk enkele punten berigten in te winnen.

„Wat is de heer Seaward?" vroeg zij; „is hij koopman?"

„Hij is koopman geweest, doch thans niet meer," antwoordde mijne vrouw. „Hij heeft zijne zaken geheel aan zijn' broeder overgedaan en is tegenwoordig in het bezit van een groot vermogen."

„Maar," vroeg Lady Sundon, „heeft hij dan geen rang of titel?"

„Zijn eenige titel is die van commandant van de Seawards-eilanden; ik kan u zijn patent toonen, dat door den gouverneur van Jamaica onderteekend is."

Elisa legde de dame het papier voor, waarop deze zeide: „Het is goed; 't verheugt mij, dat ik u gesproken heb, want dat kan van eenig belang voor u zijn, althans om eene audientie, zoo niet meer, van de koningin te erlangen."

Mijne vrouw had werkelijk eene audientie bij de koningin en later een vertrouwelijk onderhoud met haar, bij welke gelegenheid Hare Majesteit haar de welwillendste goedheid betoonen. Eenige dagen later ontving ik de uitnodiging, om den aanstaanden vrijdag in het paleis bij het toilet der koningin te verschijnen, waar een lord mij voorstellen zou. Ik verzuimde natuurlijk niet te komen, en toen de beurt aan mij kwam, hief de koningin hare hand op. Overeenkomstig de mij vooraf gegevene inlichting, boog ik haastig de knie en op eens, zonder dat ik bemerkte, wie het haar gaf, zag ik een zwaard in de hand mijner doorluchtige gebiedster. Zij raakte mij daarmede even de schouders aan en sprak: „Sir Eduard Seaward, rijst op!"

Lady Sundon had last ontvangen, om mijne vrouw na het toilet in het kabinet der koningin te brengen. Bij haar binnentreden trad Hare Majesteit haar te gemoet, nam haar bij de hand en voegde haar met een vriendelijk lachje toe: „Lady Seaward, ik verheugt mij zeer u te zien."

Zoo onverwachts met den titel van *Lady* (*) aangesproken,

(*) Mijne jonge lezers weten zeker, dat deze benaming in Engeland slechts aan vrouwen van hoogen rang en adel gegeven wordt, en dus tot hertoe aan *Mistriss* Seaward, als vrouw van burgerlijke afkomst en echtgenoot van een' koopman, niet toekwam.

zag mijne vrouw de koningin vol verbazing, maar zonder te spreken aan.

„Ja,” vervolgde de koningin, „voor weinig minuten heb ik aan de lijst onzer ridders een' achtenswaardigen naam toegevoegd: het is die van uw man. Ik wilde het genoeg hebben, u dit nieuws zelve meê te deelen.”

2.

Kort na mijne bevordering werd ik met veel plegtigheid tot gouverneur van de Seawardseilanden benoemd, en de grootmeester der artillerie ontving order, om mij geschut, geweren, kruid, lood en alle amunitie, die ik verder noodig mogt hebben, uit te leveren.

Voordat wij Engeland verlieten, legde ik een bezoek bij mijne bloedverwanten af en bragt in dier kring menig gelukkigen dag door. In de nabuurschap zoude op dat tijdstip juist een voortreffelijk gelegen landgoed verkocht worden, en voor 24,000 pond st. werd ik daar eigenaar van. Na nog voor al de mijnen naar beste vermogen gezorgd, een' geestelijke en een' geneesheer voor de eilanden gewonnen en tot de overbrenging van twaalf duitsehe huisgezinnen al het noodige beschikt te hebben, namen wij afscheid van onze vrienden. Wij gingen den 2 Mei 1737 aan boord, kwamen den 13 Junij te Jamaica aan en naderden tegen het einde derzelfde maand ons geliefd eiland, waar alle inwoners, mannen, vrouwen en kinderen, zich dadelijk op het strand verzamelden en ons vrolijk welkom heetten.

Bij mijne terugkomst op de Seawardseilanden bevond ik, dat gedurende mijne afwezigheid alles naar mijne beste wenschen

gegaan was. Alle gebouwen waren voltooid en het plantsoen bevond zich in een bloeienden toestand.

Van de welvaart der kolonie moge het volgende eenig denkbeeld geven. De commandant van een fregat had verschen mondvorraad noodig en vreesde, op ons eiland niet genoeg voor al zijne equipage te vinden. Toen hij mij zijn verlangen medegedeeld had, gaf ik echter de noodige orders. „Diego,” zeide ik tot een van mijn volk, „laat dadelijk een' voorraad van schildpadden, kokosnoten, rijst, meloenen en alle soort van vruchten voor honderdtwintig man aan boord brengen; morgen vroeg met zonsopgang zal men het volk ook toereikend van visch voorzien, en zoo alle dagen, zoo lang het fregat hier voor anker blijft.” De kapitein was niet weinig verbaasd, toen alles op den bepaalden tijd werkelijk werd afgeleverd.

Om niet meer bijzonderheden van den bloei onzer kolonie op te geven, wil ik nog enkel zeggen, dat alles veel gelukkiger slaagde, dan wij ooit hadden kunnen of durven wenschen; de Voorzienigheid scheen over ons te waken en al onze ondernemingen te begunstigen. Gedurende den oorlog met Spanje maakten wij ons van onderscheiden zeeroovers meester, tastten eene afdeeling spaansche schepen aan en sloegen die, en toen wij later door eene gansche vloot omringd werden en den moed bijna verloren gaven, schonk God ons op eene schier wonderdadige wijze uitredding. In weinig oogenblikken toch werd de hemel met wolken overdekt, schoot de bliksem door de lucht en rolden de donderslagen. In plaats van kanonschoten hoorde men het huielen van den storm. Ik dankte God te midden van het woeden zijner elementen, en druipnat en verkleumd, maar met een veruimd hart keerde ik in onze woning terug.

Wij hadden voor het welzijn onzer kolonie niets meer te doen

en daar, gelijk Elisa zich uitdrukte, het kind thans groot genoeg was, kon het aan zich zelf blijven overgelaten. Wij maakten ons dus tot ons vertrek van het eiland gereed, om ons naar Engeland op ons landgoed te begeven. Onze toebereidselen waren spoedig gemaakt, wij scheepten ons in, en de overtocht was voorspoedig.

Kort na onze aankomst te Londen werd de vrede gesloten, en met billijke spijt vernam ik, dat onze zoo belangrijke eilanden bij een artikel van het vredetractaat aan Spanje waren afgestaan. Zoo haastten wij ons, onze zaken in de hoofdstad ten einde te brengen, en begaven ons vervolgens naar ons landgoed, om daar onze verdere dagen in rust en vrede te slijten.

III.

DE KAJUITSJONGEN.

1. *Het vertrek.*

In de haven van Havre lagen eene menigte schepen voor anker, en onder die eene flinke brik, de Triton, wier kapitein zich juist gereed maakte, om ter kabeljaauwvangst naar Newfoundland onder zeil te gaan. Alles aan boord was in drukke beweging, om de laatste vaten wijn en brandewijn, om pekervleesch, meel, vischtuig, netten en een' grooten voorraad zout in te laden. Toen eindelijk de laatste sloep met hare vracht van den wal terugkeerde, bragt zij een' ongeveer twaalf jaren ouden knaap mede, die, den sloopstrap beklommen hebbende, bedeesd, bleek en bevende op een' der matrozen toetrad, die, om zijn pijpje aan te steken, zijn werk juist voor eenige oogenblikken had laten varen.

„Mijnheer,” stotterde de kleine en draaide zijn fluweelen petje verlegen tussehen zijne vingers rond; „mijnheer...”

Op het woord: „mijnheer,” schaterde de matroos het hartelijk uit. „Ik heet Michiel en ben geen mijnheer,” riep hij lagchend; „maar wat wilt ge van mij, kleine dreumes?”

„Nu dan, mijnheer Michiel.... Michiel. wou ik zeggen; hebt.... hebt ge geen kajuitsjongen noodig?“ sprak de knaap, die reeds eenigzins moed vatte.

„Dat weet ik niet, dat is ook mijne zaak niet. Kijk, ginder zit onze kapitein, dien moet gij vragen; — die, daar midden onder 't volk, met den rooden kraag op zijn' rok. Hij heet Christophe; vraag hem maar driest.“

Schoorvoetend gehoorzaamde de knaap. — „Wat wil die kleine bengel hier?“ riep de kapitein, zoodra hij hem in het oog kreeg.

„Bij u kajuitsjongen worden,“ antwoordde het kind.

„Dat is gauw gezegd,“ zeide Christophe, die nog al in eene goede luim was; „maar verstaat ge ook iets van 't handwerk?“

„Mijn wil is goed, en dus hoop ik het spoedig te leeren.“

„Jongen, gij bevalt mij! — Hoe heet gij?“

Deze vraag scheen den kleinen man in verlegenheid te brengen; hij liet het hoofd hangen en werd vuurrood in het gezicht. Al spoedig herstelde hij zich nogtans weder en antwoordde, schoon met eenigzins bevende stem: „Ik heet George.“

„En wie is uw vader?“

„Ik ben een wees,“ stamelde hij en sloeg de oogen neder.

„Des te beter! Sla toe dan, jongen!“ riep de kapitein en reikte hem meteen zijne groote hand, die door de zon zoo verschroeid en verbrand was, dat men er de oorspronkelijke kleur moeilijk van kon herkennen. George stak zijne blank, teeder handje uit, dat in de geweldige vuist van den zeerob verdween als een spiering in de kaken van een' haavisch, en voelde dat zoo stevig gedrukt, dat hij moeite had, het niet van pijn uit te schreeuwen.

„Hei, Michiel!“ vervolgde de kapitein, terwijl hij den knaap

losliet, „wijs hier onzen nieuwen kajuitsjongen zijn werk aan, en dan alle volk boven en het anker geligt!“ — —

„Maar, Christophe, hoe komt gij er bij?“ vroeg de kapitein van een naburig schip, een man, wiens haar op de vaart grijs was geworden. „Gij gaat veel te vroeg onder zeil; of denkt gij dan heel niet aan het drijfjs? In mijne jonge jaren namen wij eerst tegen het midden van Mei ons zout in, en nu zijn wij nog maar in Aprilmaand.“

Kapitein Christophe haalde glimlagchend de schouders op en blies dikke, zwarte rookwolken voor zich uit, terwijl hij zijne orders tot ankerligten herhaalde. Al spoedig fladderden de zeilen in den wind, de touwen kraakten onder de krachtige handen der matrozen en de fiere brik verliet de haven onder het vrolijk gejuich van allen, die haar eene voorspoedige reis toewenschten. Maar: het drijfjs! het drijfjs! mompelde toch menig oud zeeman en schudde bedenkelijk het hoofd. — Het was op den 25 April 1738, dat onze brik uitliep.

2. George.

Het eiland Newfoundland ligt in den Atlantischen oceaen, op niet verren afstand van de kust van Labrador, en heeft een' omvang van om de 2000 vierkante mijlen. Het is met vele zandbanken omgeven, waarvan de grootste op de oost- en zuidzijde liggen. Op deze banken of wadden, welke zich uren ver onder het water uitstrekken en hier en daar zoo tot de oppervlakte naderen, dat men soms ter diepte van dertig voet reeds grond vindt, wordt de kabeljaauw gevangen. Waarschijnlijk zijn deze banken overblijfsels van een groot eiland, welks grondvesten in den grijzen voortijd door eene geweldige aardbe-

ving vernield werden, terwijl al het overige in de diepte der zee verzonk. Misschien hing dat land zelfs wel met het vasteland van Amerika zamen; want de straat van Belle-Isle, die in 't uiterste noordwesten Newfoundland van de kust Labrador scheidt, is slechts weinig mijlen breed.

De bekende deelen van Newfoundland vertoonen overal steile rotsen, en hier en daar enkele met bosch bedekte bergen en enge, onvruchtbare dalen, waarin verschillende soorten van wild toehouden. Het klimaat is daarbij zoo koud, dat de grond schier geen vruchten oplevert.

Op den eersten dag van de vaart werd op George weinig gelet en de knaap vond zijn nieuw beroep zeer vermakelijk. Met den tweeden dag werd dat nochtans reeds anders. De kapitein riep hem, om hem eene order te geven; George echter bleef bedaard staan en zag het spel der golven aan, daar hij meende, dat de boodschap zoo'n haast niet had. Christophe was nu evenwel gewoon, op zijne wenken bediend te worden, en ontving den kleinen talmer dus met een' zoo duchtigen schop, dat hij als een kaatsbal naar de andere zijde van het dek vloog.

Geheel verbijsterd en vuurrood in het gezicht, wyl hij zich schaamde, zoo behandeld te worden, rigtte George zich onder het huid gelach van al het volk op en wilde reeds den mond openen, om zich te verantwoorden en te beklagen, toen een der matrozen zijne breede hand juist niet zeer zacht op zijnen schouder legde en hem beduidde, dat hij van het touwtje te wachten had, als hij zich onderstond, een enkel woord maar te kikken. Wat kon de arme jongen doen, dan zwijgen, verdragen en gehoorzamen? Maar van dit uur af zag men hem dikwijls eenzaam en treurig op het dek zitten, terwijl hij met

vochtige oogen in het kielwater tuurde, weemoedige blikken naar den kant van zijn vaderland wierp en daarbij heimelijk den naam van zijne lieve moeder uitsprak.

„Wat, leeft uwe moeder dan nog?” vroeg Michiel hem, die hem op zekeren dag verraste, toen hij juist weder dezen naam noemde.

„Ach ja, en mijn goede vader ook, en ik heb beiden ondanikbaar verlaten, enkel omdat ik lust had, een zeeman te worden. Ik ben wel ongelukkig, Michiel!”

„Hebt gij den kapitein niet verteld, dat gij een wees waart?”

„Ik heb hem voorgejokt; maar ik was bang, dat hij mij niet aannemen zou, als hij den naam van mijne ouders hoorde.”

„Die weten dus volstrekt niet, waar gij zijt?”

„Och, neen! Ik wou met alle geweld op zee gaan, maar mijn vader was daar sterk tegen. Wij wonen te Granville; mijne ouders gingen voor een dag of wat uit de stad, om bekenden buiten te bezoeken, en ik bleef met mijne grootmoeder alleen thuis. Den morgen na hun vertrek pakte ik toen mijn boeltje zamen, liep van Granville naar Havre, en kwam daar juist aan, toen de sloep voor de laatste maal van land zou roeijen.”

„En wat hebt gij dan nu zoo erg tegen den matrozenstand?”

„De slagen, die ik krijg, en de norschheid en onvriendelijkheid van den kapitein.”

„Onnoozele jongen, dat ge daar bang voor kunt wezen! Zoo'n dragt slagen nu en dan moet u tot een' man en een kerel maken, en een enkel hard woord zal u den dood niet doen. Ge zijt nu op zee en dat is 't voornaamste; de zee is 's menschen echt en waarachtig vaderland.”

„Ik zou het nu eer voor dat van de visschen houden,” zeide George.

„Wel, van visschen gesproken, daarmee zullen we het gaauw druk genoeg krijgen,” antwoordde de matroos. „Wij hebben dit jaar kans op eene goede vangst.”

„O, ik had al zoo lang verlangd, om meê op de vangst uit te gaan!” viel de knaap hem in het woord. „Van klein kind af al speelde mij dat door het hoofd, want ik had een' oom, die mij er allerlei moois van wist te vertellen.”

„'t Is toch een harde en zure arbeid, zoo maanden achtereen onder een' altijd graauwen hemel en te midden van ijsbergen en ijsschotsen op zee rond te dobberen, om den visch te verfolgen, mijn kleine man. De menschen aan wal, als ze van die lekkere leng en labberdaan smullen, denken weinig aan den nood en de ellende van 't arme volk, dat ze hun op tafel bezorgt. Evenwel, wij weten ons te troosten; een slok brandewijn, op de groote bank van Newfoundland gedronken, smaakt beter, dan de beste Jamaïcarum in het koffijhuis te Havre.”

„Hoor, Michiel, als het van uwe goedheid niet te veel geverg'd is, moest gij mij eens vertellen, hoe die visscherij eigenlijk in haar werk gaat, want van de vertellingen van mijn' oom weet ik thans bitter weinig meer.”

„Welnu, kom hier bij mij zitten; de oude matroos zal zoo goed zijn, om den kajuitsjongen van zijne wijsheid meê te deelen, maar daarvoor vertrouw ik dan ook, dat ge u, als ge eens admiraal wordt, mijne ongewone goedheid nog altijd dankbaar herinneren zult. Maar kom, alle gekheid op een stokje en goed toegelusterd, kleine man!”

3. De kabeljaauwvisscherij.

„Voor de kabeljaauwvangst,” begon de matroos, „is de zoo-genaamde groote bank ten oosten van Newfoundland, en vooral hare oostzijde, het voordeeligst gelegen. Daar toch zijn de diepte en de gesteldheid van den bodem zeer verschillend, en daarbij zijn de rotshellingen zoo steil, dat de diepte plotselijk van tweehonderd tot duizend voet klimt of valt, ja heeft men soms digt bij plaats, die nauwelijks honderd voet diep zijn, heel geen grond kunnen vinden. Op de groote bank is men doorgaans geheel van mist en nevel omgeven. Eene geweldige branding duidt de plaats aan, waar zij ligt; de golven zijn er in bestendige beweging en luid gieren de winden om en over de bank heen. De zee breekt nu op deze, dan op gene zijde met onstuimigheid op de randen der bank en wordt door deze met hetzelfde geweld teruggestooten, terwijl op het wad zelf het water zoo rustig en effen, als in eene haven kan zijn, als namelijk geen zware stormen den ganschen oceaen al te zeer in woeeling en beweging brengen.

„De gewone kabeljaauw wordt drie tot vier voet lang en twaalf tot twintig pond zwaar. Hij vermeerdert zeer sterk, want men heeft in één wijfje over de negen millioen eijeren gevonden. Daarbij is hij een zeer vraatzieke roofvisch, daar hij niet enkel andere visschen, vooral haring en kleiner schelvisch, maar ook al, wat hem verder slechts voorkomt, tot zelfs stukken ijzer of hout en andere onverteerbare dingen gulzig verslindt. Nooit ziet men hem in rivieren of stroomen, maar steeds houdt hij zich op den bodem der zee op, terwijl hij slechts tegen den tijd van het kuit schieten de kusten nadert. Hij bewoont bij

voorkeur het noordelijk gedeelte van den Atlantischen oceaen en is een zeer nuttige visch, wiens verbruik ongemeen groot is en de vangst waarvan vele menschen aan den kost helpt. Hij wordt in genoegzaam alle landen gegeten. Versch is hij natuurlijk het smakelijkst en wordt hij ook het duurst betaald, maar is hij niet tot verre verzendingen geschikt. Meestal dient hij dus gezouten en gedroogd tot spijs, of eenvoudig gezouten, als de haringen. In het eerste geval heet hij leng of stokvisch, in het laatste labberdaan of zoutevisch. In Noorwegen werpt men de koppen aan de koeijen voor, daar men bij ondervinding weet, dat deze, met zeeplanten vermengd, de melk dezer dieren vermeerderen en hen beter voeden, dan enkel hooi en stroo. De ruggewervels en verdere beenderen en graten worden op IJsland mede tot veevoeder gebruikt, terwijl in Kamschatka er de honden meê gevoederd worden, welke men voor de sleden spant. De lever, die tevens een goed geregt oplevert, en eenige andere deelen van den kabeljaauw geven eene uitmuntende, zuinig brandende traan, waarvan vooral ook de leerlooijers goede diensten hebben. Zelfs de ingewanden van dezen visch blijven niet ongebruikt, en de kuit wordt of gegeten, of dient den ansjovisvisschers tot het bestrooijen hunner netten, om eene rijker vangst te hebben. Uit de blaas wordt eindelijk eene zeer goede lijm gezoden.

„De kabeljaauwvangst begint bij Newfoundland tegen het laatst van Mei en eindigt in October. Zij geschiedt met snoeren, die soms wel tweeduizend ellen lang zijn. — Ja, ja, George, dat is ander tuig, dan waarmeê ge thuis plagt te visschen. Van twee tot twee el zit telkens een kleine haak, waaraan een stukje gezouten visch is gestoken, en deze vangsnieren worden tegen den avond uit de booten neergelaten. Gewoonlijk werpt elke

boot er zestien uit. Zoodra nu eene boot eene behoorlijke hoeveelheid visch inheeft, brengt zij hare lading naar het strand, waar de verdere bereiding moet plaats vinden.

„De plaats, waar deze toebereiding geschiedt, heet de beun en is eene aan het strand opgeslagen, overdekte loods, die op palen staat en in zee uitloopt, zoodat de sloepen ter gemakkelijke ontlading er dicht bij aanleggen kunnen. In het voorste gedeelte dezer loods heeft men het zouthuis met twee groote tafels, om welke houten zitbankjes met lederen schootsvellen voor den keelafsnijder, den kopaftrekker, den spouder en den inzouter staan. Nadat de visch uit de boot gebragt is, brengt een man hem met behulp van eene groote vork op tafel en legt hem voor den keelafsnijder, die hem den strot en den buik opsnijdt en hem dan aan zijn' buurman, den kopaftrekker, overgeeft, wiens werk is, den kop geheel af te snijden, de ingewanden uit te ligten en de lever ter traanbereiding op zij te leggen. Hierop reikt hij den kabeljaauw over tafel aan den spouder toe, die in een ommezien de ruggegraat geheel doorsnijdt en zoo den visch in twee helften spoudt. Dit alles geschiedt met zoo ongeloofelijke snelheid, dat men in den korten tijd van anderhalve minuut tien kabeljaauwen door de handen laat gaan. Hierop worden de visschen in draagbakken aan den inzouter, die aan de tweede tafel zit, overgeleverd. Van de handigheid van dezen laatsten hangt vooral het behoud van den stokvisch af. Hij breidt de visschen in lagen, tusschen welke eene behoorlijke hoeveelheid zout gestrooid wordt, over elkander nit. Zoo blijven de visschen eenige dagen staan, waarna zij dan weder op bakken in eenen vierkanten, vlakken, houten, van gaten voorzienen trog gebragt en in zee neergelaten worden. In dezen trog gaat de afwasscher tot de kniën

in het water staan en wascht zout en slijm met eene wollen lap van de visschen af. Hierop worden zij op elkander gelegd om te droogen. Op den derden dag komen zij op horden en worden zoo aan de zon blootgesteld; over dag keert men hen bestendig om, en 's nachts pakt men hen in kleine hoopen op elkander. De bovenste visschen liggen altijd met den buik naar beneden, zoodat het ruggevel tot dekking dient, om de onder liggende visschen droog te houden. Van lieverlede wordt de omvang van zulk een' hoop grooter, tot hij eindelijk het aanzien van een' geweldigen hooiberg verkrijgt. Zoo blijft de stokvisch eenige dagen liggen, om, gelijk de visschers zich uitdrukken, uit te zweeten. Na vervolgens nog eens in de zonnehitte gedroogd te zijn, wordt hij in de pakhuizen geborgen, om vervoerd te worden.

„Daar een enkele water- of regendroppeel niet slechts één visch geheel bederft, maar dat bederf aan een' geheel hoop, ja zelfs aan eene gansche scheepslading kan mededeelen, moet de gesteldheid van het weder gedurende den tijd, dat de visch droogt, met bijzondere opmerkzaamheid worden gade geslagen. Zoodra men maar de minste bui vreest, moet de visch dadelijk omgekeerd worden. —

„Gij ziet dus, George, met wat moeite en met wat groote bezwaren onze visscherij gepaard gaat. Gedurende al de vier maanden, die zij duurt, heeft het volk nauwelijks den tijd om te eten en houdt pas vier uren van de vierentwintig tot slapen over.”

Na dit verhaal gevoelde George toch wel een weinigje berouw, dat hij de groote, bezwaarlijke reis zoo ligtzinnig ondernomen had; maar wat zou hij doen? Er zat niets voor hem op, dan dat hij zich thans maar geduldig in zijn lot schikte.

4. De schipbreuk.

De brik had den vijftigsten graad noorder breedte bereikt, toen haar aanmerkelijk zware ijsschotsen kwamen tegendrijven. Daar eensklaps — het was op den negenentwintigsten Mei — kreeg het vaartuig een' ontzettenden schok. Een luide angstkreet liet zich van alle kanten hooren. En die angst was niet ongegrond, want een ijsblok was zóó tegen den boeg aangedreven, dat het vaartuig geborsten was. Met alle geweld drong het water naar binnen, en het schip zonk met zoo groote snelheid, dat aan redding voor de manschappen niet te denken was. Alles was in de grootste ontsteltenis. — Sommigen liepen hier, anderen daar, om de overtuiging te verkrijgen, dat alles verloren was. Eenigen lagen op de kniën en riepen den almachtigen God om hulp aan; anderen kermden, schreeuwden en wrongen de handen; nog anderen lieten de sloep neder en spoorden den kapitein aan, met hen daarin te vlugten.

„Ik ben de laatste, die het schip verlaat!” riep de onverschrokken zeeman uit. Inmiddels klom de nood van minuut tot minuut. George stond te midden der algemeene verwarring doodsbleek op het dek en hoorde het gejammer, het bidden en roepen van zoo velen met bevend hart aan. Met angst en ontzetting zag hij, dat het vaartuig gedurig dieper zonk; reeds was het water tot aan de luiken geklommen. Eensklaps wierp hij zich, alsof hij het levensgevaar, waarin hij verkeerde, thans eerst begreep, op de kniën neder, breidde de armen uit en riep met ten hemel geslagen oogen: „Moeder, mijne lieve moeder, ik zal u nooit wederzien!” Hierop wendde hij zich tot den kapitein, wiens opmerkzaamheid hij door dezen uitroep had tot zich getrokken, en zeide:

„Ach, kapitein, ik ben wel diep ongelukkig. Mijn vurig verlangen om op zee te gaan deed mij mijne goede ouders verlaten. Wat moeten zij in angst en ongerustheid verkeerd hebben en zeker nog verkeeren! Nu moet ik sterven en kan hen niet eens om vergiffenis bidden! Is er wel één zoo ongelukkig als ik, kapitein?”

„Allen, die in zee vallen, verdrinken niet,” antwoordde de goedhartige zeeman, dien het lot van den kleine roerde; „klem u stevig aan mijn been vast en roep den goeden God om hulp en bijstand aan!”

Dat deed de knaap, en het was hoog tijd, want van het schip was slechts weinig meer te zien. Het water was van alle zijden ingedrongen, en in 't volgend oogenblik zonk het gansche vaartuig en verdween met mannen, vrouwen, kinderen en al, wat het inhad, in de diepte der zee.

Toen George, die zijne bewustheid geheel verloren had, weder tot kennis kwam, dreef hij met den kapitein op twee aan elkaar gehechte planken. Nog altijd hield hij Christophe's been krampachtig vastgeklemd. Gelijk alle overigen waren zij gezonken; doch de kapitein was ten geoeffend zwemmer en had zich met den knaap weder naar boven weten te werken. Zoo waren zij wel voor het oogenblik aan den afgrond ontruikt, maar hun ondergang scheen daarom niet minder zeker te zijn. De donkere, maar slechts licht bewogen zee toonde hun niets, dan wrakhout en drijfjjs, en de invallende schemering maakte het tooneel nog akeliger. Ten laatste kreeg de kapitein eene groote, vlakke ijsschots in het oog. Na lange, gevaarvolle inspanning gelukte het hem, die al zwemmend te bereiken, er eerst den knaap op te beuren en haar toen zelf te beklimmen.

De schipbrenk.

Christophe's kleeding bestond in een baaijen hemd, lange broek en kousen en een' hoed, dien hij bij het opduiken uit de diepte gelukkig weer had opgevangen; maar de arme George was genoegzaam naakt en had niets op zijn hoofd. Zoo stonden zij, van koude verstijfd, een' geruimen tijd onbewegelijk op de schots, de kapitein op eenig redmiddel peinzende, de arme knaap met zijne gedachten in het ouderlijke huis en bij zijne om hem treurende moeder. Hoe bittere tranen zouden die en zijn vader echter niet geweend hebben, als zij hadden kunnen zien, op wat wijze hun kind op dit oogenblik aan de woede der golven was prijs gegeven!

De mist, die met den avond gedurig digter werd, maakte de maat van hun ongeluk vol, en de koude werd eindelijk zoo snijvend, dat de kapitein veel moeite had, den knaap het inslapen te beletten, dat hem zou hebben doen doodvriezen. Hij dwong hem dus, aanhoudend met hem op de schots op en neder te gaan. En nog eene nieuwe foltering begon zich thans te doen gevoelen, t. w. de honger met al zijne verschrikkingen.

Nadat de beide ongelukkigen een' afgrijselijken nacht hadden doorgebracht, ontdekten zij met het aanbreken van den morgen vier menschen op een vlot, dat echter ver van hen verwijderd was. Desniettenstaande bemoedigde dit gezigt hen eenigzins, want lijden, dat men gemeenschappelijk draagt, schijnt minder zwaar dan dat, waaraan men alleen is blootgesteld. Onze ongelukkigen beijverden zich, door teekenen de aandacht hunner lotgenooten te trekken; doch vruchteloos, — zij werden niet opgemerkt.

Tegen den avond liet zich een driemaster in dezelfde rigting zien, waarin men het vlot had ontdekt. Men kan zich voorstellen, hoe onbewegelijk de oogen des kapiteins op dit vaartuig

gerigt waren en hoe angstig hij er alle bewegingen van volgde. Daar het verscheiden zeilen streek, en die vier menschen nergens meer te zien waren, vermoedde hij, dat deze ongelukkigen door het schip reeds waren gered en dat men thans ook hem wel te hulp zou komen. Deze verwachting deed zijn' moed herleven. Een roeispaan, dien Christophe na de ongelukkige schipbreuk had opgevischt, werd dadelijk op de ijsschots geplant, de hoed er op gezet en de halsdoek daarom gebonden. Door dit teeken hoopte hij de oogen wel tot zich te trekken, en hij wachtte thans vol ongeduld, dat het vaartuig er op aan zou sturen; doch in den raad des hemels was het anders besloten. Na verloop van een half uur zette het schip met volle zeilen, schoon wegens de ijsschotsen slechts langzaam, zijnen koers voort en verdween uit het gezicht der schipbreukelingen.

Bij het verdwijnen van dat schip viel George, dien de hoop tot daartoe nog had staande gehouden, uitgeput aan Christophe's voeten neder. „Kapitein,” zeide hij met zwakke stem, „zullen wij dan van koude en honger omkomen?”

Zonder hem te antwoorden doorzocht Christophe zijne zakken, haalde een stukje natte scheepsbeschuit voor den dag en gaf dat den knaap. Gretig greep deze daarnaar en wilde het dadelijk in den mond steken, toen de gedachte hem hiervan weerhield, dat het de eenigste bete was, die de kapitein bezat.

„En gij dan?” zuchtte de knaap, terwijl hij het stukje weer van de lippen nam en het zijn' redder toehield.

„Eet maar, eet!” voegde deze hem half barsch toe; en dat liet de kleine zich thans niet andermaal zeggen.

De thans volgende nacht was vreeselijk. Verkleumd van koude, door honger gefolterd, waren zij te meer ontmoedigd, daar zij met zekerheid op redding uit hunnen pijnlijken toestand ge-

hoopt hadden. Christophe stond daar stom en stil, en bevochtigde nu en dan met een stukje ijs de brandende lippen van den knaap, wiens strakke wezenstrekken den naderenden dood schenen aan te kondigen.

„O, wat ik koud ben, kapitein!” kreunde de arme knaap van tijd tot tijd met gebroken stem. „Och mijne moeder, mijne goede, lieve moeder! Mijn beste vader! hoe kwam ik er toe, om u te verlaten?”

En nu kwamen hem tot billijke straf voor zijne onberadenheid al de honderderlei kleine genoegens en gemakken van het ouderlijke huis voor den geest en zag hij in zijne verbeelding zijn zacht, warm, zindelijk bedje — God, wat een onderscheid tusschen dat en deze glibberige, harde en koude ijsschots! — hij zag zijn avondeten, dat als hij uit school kwam voor hem klaar plagt te staan, ja zelfs de snee droog brood, die hij kreeg, als hij soms ondeugend geweest was — o, wat had hij niet willen geven, als hij thans maar de helft had kunnen krijgen van die drooge snee!

Zoo werd die akelige nacht onder gruwelijk lijden naar lichaam en geest bang en angstig doorwaakt.

5. De redding.

Toen tegen het aanbreken van den dag de nevel optrok, ontdekten onze schipbreukelingen een vaatje met wijn, dat op het water omdobberde. Na ongeloofelijk veel inspanning gelukte 't hun eindelijk, dat op te visschen. Aan deze lafenis hadden zij het behoud van hun leven te danken.

„Kapitein,” begon George, toen hij zich eenigzins gesterkt en

verwarmd voelde, „we hebben één ding vergeten, dat ons stellig al zou gered hebben.”

„En dat was?” vroeg Christophe verbaasd.

„We hebben vergeten te bidden en Gods hulp in te roepen. Hadden wij dat gedaan, Hij zou ons zekerlijk hebben gered.”

Christophe zuchtte uit eene beklemde borst. Het was na langen tijd zijn eerste zucht weder.

„Ja, kapitein,” ging George voort en zonk op de kniën neder, „zoodra mijne lieve moeder iets had, dat haar drukte, zocht zij troost in het gebed en vond dan ook altijd uitredding. Dat heeft zij mij dikwijls verzekerd, en het moet waar zijn, want liegen kon zij niet. Beste kapitein, kniel hier met mij neer, ik smeeek het u! Gij zult zien, dat het helpt.”

Was het nu uit overtuiging, dat de kleine wel gelijk kon hebben, of was 't enkel met den wensch, om aan het roerend verzoek van den onnoozelen knaap te voldoen? — genoeg, de ruwe zeeman knielde aan zijne zijde neder.

„Almagtige God!” sprak George, terwijl hij eerbiedig de handen vouwde en ze ten hemel ophief, „ik weet, hoe ondeugend ik gehandeld en hoe zeer ik straf verdiend heb; maar vergeef mij, lieve Heer! om wille van mijn' armen vader, dien ik zoo zwaar bedroefd heb, en uit medelijden met mijne lieve moeder, die toch voor mij geen straf verdient te lijden. Mijne moeder heeft mij altijd gezegd, dat men op U alleen hopen en bouwen moet; welnu, thans vertrouw ik op U alleen, goede God in den hemel! — red, red Gij ons uit dit dreigende gevaar!”

„Heilige Maria,” voegde Christophe hierbij, „ontferm ook Gij u over ons!”

Bij deze woorden kruiste hij zich, stond weder op en — o wonder! beiden wisten niet, of ze hunne oogen wel geloo-

ven mogten: de wind dreef eene ledige sloep op hunne ijs-schots toe.

„Jongen,” riep Christophe, „de goede God heeft ons gebed verhoord! Zie daar, zie daar!” Beiden beefden van vreugde en verrukking. Zoodra het vaartuigje tegen hunne schots aanbondsde, sprongen zij daarin. Het was dezelfde boot, waarin een deel van hun scheepsvolk zich had willen redden, en die Christophe uit pligtsgevoel geweigerd had te beklimmen. De kapitein was, gelijk wij reeds uit onderscheiden trekken gezien hebben, een ruw, barsch, streng, schoon anders braaf en eerlijk man; maar thans toch erkende hij met een geroerd hart de wonderbare wegen der Voorzienigheid, welke hem en George daar zoo onverwachts eene arke des behouds toezond.

Toen de oude zeebonk de boot weder eenigzins behoorlijk in staat had gebragt en goed in het rond gekeken, verzekerde hij, dat zij op zijn hoogst tien mijlen van de kust verwijderd konden zijn. Met den van de brik geredden riem kostte het den krachtigen en ervaren roeijer weinig moeite, zijne sloep zoo te besturen, dat de aanbotsing der ijsschollen zoo veel doenlijk vermeden werd, zonder wat het er met hunne redding nog kwalijk zou hebben uitgezien. Na eenige uren zagen onze beide schipbreukelingen land, en zij betraden behouden de kust.

6. De thuiskomst.

Christophe sprong het eerst uit de boot, nam de kust vlugtig op en keerde toen terug, om den van koude verkleumden knaap aan wal te dragen. Gelukkig klaarde de hemel op; de koesterende gloed der zonnestrallen werkte weldadig op de schipbreukelingen en uitgeput, als zij waren, zonken zij weldra in diepen slaap.

Bij hun ontwaken werden zij door een' vreeselijken honger gefolterd. De kapitein, die, gelijk wij reeds zagen, zijne tegenwoordigheid van geest zelden verloor, zocht naar mossels en was gelukkig genoeg, die in zulke groote menigte te vinden, dat hij niet alleen zijn' eigen honger stillen, maar ook zijnen kleinen lotgenoot een' hoed vol brengen kon. Zulke mossels had de knaap bij zijne ouders thuis al dikwijls gegeten, maar dan gekookt, en toch hadden zij hem daar nooit zoo goed gesmaakt, als thans, nu hij ze raauw en zonder iets er bij verslond.

Toen beiden hunnen honger eenigermate gestild hadden, be kroop den kapitein eene nieuwe vrees. Hij had namelijk de kust gaarne onderzocht, om te weten, of zij bewoond was of niet; doch George was veel te zwak, om hem te kunnen volgen, en alleen kon hij den knaap ook niet laten, daar hij duchtte, dat wilde dieren, met name beeren, die in deze streken zeer talrijk zijn, hem overvallen en verscheuren konden.

Terwijl beiden bij elkander in het gras zaten en zich warmden in den zonnegloed, liet de knaap eensklaps een' luiden kreet hooren. Hij was door hetgeen hij zag dermate ontroerd, dat hij geen woord uitbrengen kon, en wees met bevende hand naar een engelsch schip, dat zich op den afstand van nog geene mijl op zee vertoonde. Op dit gezigt kreet ook de oude zeeman het van blijdschap uit. Beiden sprongen driftig op en schreeuwden uit al hunne magt; doch hun roepen kon niet tot het scheepsvolk doordringen. De Voorzienigheid had nogtans de redding der schipbreukelingen besloten, want een der engelsche matrozen, die door een' kijker de gansche kust opnam, rigtte toevallig zijn glas ook op het punt, waar beide ongelukkigen stonden, en maakte zijnen kapitein op hen opmerkzaam. Kort daarna zag Christophe tot zijne groote blijdschap eene boot te

water gaan; eenige mannen sprongen daarin en roeiden regt op het land aan. Wie kan het gevoel beschrijven, dat de beiden op dit oogenblik bezielde? De ruwe zeeman was diep bewogen; hij lief zijnen jongen vriend omhoog en drukte hem met vaderlijke hartelijkheid aan zijne hijgende borst. Zijne tranen vermengden zich met die van het kind.

„Laat ons terstond neêrknielen, kapitein,” sprak de vrome knaap, „en den goeden God danken!” Christophe was hier dadelijk toe bereid; beiden knielden neder en dankten den Heer voor de nieuwe genadige, schier wonderdadige redding.

Hoe nader de Engelschen kwamen, des te ijveriger roeiden zij. Bij hunne landing wilden zij beide schipbreukelingen in de boot dragen. „Neemt gij den knaap slechts,” zeide Christophe; „ik heb nog kracht genoeg, om er zelf in te klimmen.”

Op het engelsche schip gekomen werden beide Franschen dadelijk door allen omringd, en gaf iedereen zich moeite, om hun zijne belangstelling en deelneming te betoonen. Vooral behandelde de vrouw van den engelschen kapitein, die de reis mededeed, den knaap met echt moederlijke hartelijkheid.

Vier dagen later praaiden zij eene fransche brik, welke Christophe terstond voor een schip uit Granville herkende. Vol dankbaarheid voor de van de Engelschen genotene goedheid verlieten zij deze en gingen op de brik over. Daar deze op de terugreis was, kwamen zij na eenige weken behouden in George's vaderstad aan.

Het gemeenschappelijk doorgestane lijden had den kapitein Christophe zeer aan den knaap gehecht, weshalve hij dezen ook aanbood, hem geheel tot zich te nemen en voortaan als zijn' eigen zoon te beschouwen.

„Dat kan ik eerst, als ik van de vergiffenis van mijne goede

ouders verzekerd ben," zeide de knaap. „Mijns vaders huis staat dicht bij de haven; ik loop er dadelijk naar toe."

„Goed," antwoordde Christophe, „en als gij morgen ochtend niet vóór achten bij mij in het Gouden Hert zijt, kom ik u bij uw' vader opzoeken."

Het was reeds laat in 'den avond. Niettegenstaande het zeer donker was, stapte George Pleville haastig op den muur van een' kleinen tuin toe, waar hij een oogenblik stilstond. Zijn hart klopte geweldig, en driemaal reeds had hij de hand opgeheven, om den deureklopper op te ligten, maar die ook driemaal weer teruggetrokken.

„Nee, eerdad ik mij vertoon, moet ik weten, of zij nog leven, hoe zij varen, wat ik te hopen heb!"

Onder deze woorden tastte hij bij den muur langs, om eene hem wel bekende plaats te vinden, waar hij gemakkelijk over klauteren kon. Een diepe zucht ontvoer aan zijne beklemdede borst; het was dezelfde plaats, waar hij bij 't ontvlugten der ouderlijke woning was overgeklimmen.

Met zijne gewone vlugheid zat hij spoedig boven op den muur en zag naar alle kanten rond. Daar alles stil bleef, klom hij bij de andere zijde naar beneden, ging zachtjes den tuin door en naderde het achterhuis. Hier moest hij op de teenen voortschripen, want wegens de hitte had men alle vensters open gezet. Met ingehouden adem tuurde hij door het raam der woonkamer en kon alles daarbinnen duidelijk zien.

Zijne ouders zaten aan den avondmaaltijd en werden door de meid bediend.

„Hebt gij nog geen tijding uit de haven?" vroeg mevrouw Pleville haren man.

„Men wacht er heden nog een schip," antwoordde deze.

„Terstond na den eten wil ik nog eens naar de matrozenherberg gaan, of er ook tijding van onzen George is."

„Och, hoe zou er tijding zijn?" viel zij hem zuchtend in het woord, „daar wij niet eens weten, met wat schip hij gegaan is. Goede God! bij elke schipbreuk, waarvan ik lees, ja zelfs bij den ondergang van de minste boot, denk ik telkens: daar was uw arm, ongelukkig kind misschien bij." — En de tranen rolden haar bij die woorden over de wangen.

„Eet toch, lieve vrouw! Dat ondeugende kind zal u en mij nog spoedig in het graf helpen. Ja, als ik hem thans hier had, ik kon hem..." en hij maakte eene dreigende beweging met de hand.

„Gij zoudt hem toch zeker niet straffen?" vroeg de moeder. „O, als hij thans hier was, ik zou alles vergeven en vergeten, en hem met liefde aan het hart drukken."

Bij deze woorden kon George zich niet langer inhouden. Een enkele sprong door het openstaande venster en ... hij lag aan de voeten zijner moeder.

„Straft mij," riep hij, „hartelijk geliefde ouders! — ik heb dat wel verdiend; — maar vergeeft mij dan ook, — want uw arm kind heeft veel, zeer veel moeten lijden!"

Men stelle zich de verbazing, de verrukking der ouders voor! Waar bleef des goeden vaders gramschap? Hoe overstelpte hij, evenals de moeder, den verloren zoon met de teederste liefkozingen! „Alles is vergeven, alles is vergeten!" riep hij bij herhaling uit.

„Maar nu, vertel ons ook, waar gij gezworven hebt."

Dat deed George. Onder tranen van medelijden hoorden de ouders van de vreeselijke nooden, die hun arm kind verduurd had, en dankten God vervolgens voor zijne wonderbare redding.

Gedurig weder omarmde de moeder haren geliefden zoon, als om zich telkens op nieuw te overtuigen, dat haar beste George daar gezond en wel voor haar zat en niet op het ijs bij Newfoundland was verongelukt.

Toen de knaap met zijn verhaal ten einde was, stond de vader op en nam hoed en stok, om uit te gaan. „Waar wilt gij naar toe?” vroeg de moeder.

„Dien braven kapitein Christophe wil ik opzoeken en in ons beider naam wil ik hem danken, want zonder hem zou ons kind hier heden niet zitten.”

Hij was nog niet lang weg geweest, toen hij reeds met den kapitein terugkeerde. Het beste, wat in huis was, werd opgedischt, om den braven Christophe waardig te onthalen.

Toen deze na afloop van den maaltijd zijne pijp had aangestoken, zeide de moeder: „Nu, lieve George, hoop ik toch, dat gij 't op zee varen wel moè zult zijn.”

„En ik hoop juist het tegendeel,” riep de kapitein; „nu juist moet hij lust hebben, om het ding nog eens op eene andere en, we willen hopen, betere manier te beproeven.”

George knikte den kapitein glimlagchend toe; maar mevrouw Pleville werd ongerust en vroeg op teederen toon: „Wat? Gij zoudt ons weer willen verlaten?”

„Lieve beste moeder!” antwoordde de knaap, „zoudt ge er dan zoo veel op tegen hebben, mij nog eens in de montering van kapitein ter zee te zien, zooals oom die draagt?”

„Maar als uw vader een' anderen stand voor u kiest?” vervolgde de bezorgde moeder.

„Waarlijk,” zei de heer Pleville, „als al, wat hij doorgegaan heeft, hem nog niet afkeerig van het varen maakte, is dat zijne ware bestemming.”

„En beter en fraaijer beroep kiezen kan hij niet,” riep de oude kapitein, zijn ledig glas ter vulling overreikende. „Geloof mij, mevrouw, de zee is 's menschen waar element — de schoone ruime, prachtige zee, die zelfs bij storm en onweer nog heerlijk en kostelijk is. — Wat hebt gij op het kleine bekrompen land? — Hier kan ik 't niet nithouden, hier zou ik stikken, als een visch op het drooge. — Leve de zee! — Op uwe gezondheid, mevrouw! en dat uw zoon nog eens kapitein worde!” Met dezen wensch ledigde hij in één teug het volle glas.

7. *Admiraal Pleville.*

George Pleville wijdde zich van nu af met grooten ijver aan zijn beroep toe. Na het doen van herhaalde reizen naar Newfoundland, waarop hij onder het oog en toezigt van den wakkeren Christophe een' schat van kundigheden in zijn vak opdeed, werd hij als luitenant op een oorlogschip aangesteld. Weinige maanden later ging hij te Granville aan boord. Naauwelijks had zijn schip de haven verlaten, of het werd door twee engelsche kaperschepen aangevallen. Het kwam tot een bloedig gevecht, waarin de jonge Pleville zijn regter been door een' kogel verloor en krijgsgevangen werd.

Na zijne kort daarna gevolgde uitwisseling werd hij luitenant op het fregat van zijn' oom en verloor hier in het tweede gevecht, dat hij bijwoonde, zijn houten been.

„Laat u spoedig verbinden!” riep zijn kapitein hem toe, toen hij hem zag vallen.

„Deze kogel zal den chirurgijn geen werk verschaffen,” antwoordde Pleville met groote bedaardheid. „Laat liever den timmerman met zijn' teerpot komen, kapitein.”

Overigens verloor hij dat houten been nog eenmaal in het jaar 1759, toen hij eene korvet commandeerde, waarmede hij drie engelsche oorlogschepen aanviel en nam. Zijne zwakke gezondheid dwong hem vervolgens, voor eenigen tijd de zeedienst te verlaten, en hij werd alstoen tot havenadmiraal van Marseille benoemd.

In het jaar 1770, toen hij deze betrekking nog altijd bekleedde, onderscheidde hij zich door een' verheven trek van moed en menscheijkheid, die zijn aandenken nog lang in leven zal houden. Het engelsche fregat *Alarme*, onder commando van kapitein Jervis, later lord Sint-Vincent, werd door een storm in de bogt van Marseille geworpen. Hier liep het het grootste gevaar van op de daar zeer talrijke klippen verbrijzeld te worden. Toen de gevaarlijke toestand van het fregat aan den havenadmiraal gemeld werd, begaf hij zich dadelijk naar het fort Saint-Jean, nam op weg daarheen alle hem bejegende zeelieden mede en spoorde hen aan, het engelsche vaartuig te hulp te ijlen. Het was stikdonkere nacht en daarbij een woedende storm, zoodat allen weigerden, de handen aan het werk te slaan. — De havenadmiraal wordt driftig, maar niemand luistert naar hem. Nu hoort hij slechts naar de inspraak van zijn edel hart en neemt een rasch en manmoedig besluit, tot welks volvoering al zijn moed en plaatselijke kennis vereischt worden. Na zich een sterk touw om het lijf te hebben gebonden, laat hij zich van de hoogte der rotsen in de kokende zee neder. Met groote inspanning gelukt het hem, het fregat te bereiken, dat, ware hij korte minuten later gekomen, eene prooi van de golven zou geworden zijn. Door hem gestuurd komt het behouden in de haven. — En niet tevreden, dat hij schip en manschap van den gewissen ondergang heeft gered, laat hij al

de het vaartuig door de rotsen toegebragte schade herstellen, zoodat het twintig dagen later in den besten staat naar Engeland terug kon keeren.

Door deze edele daad diep getroffen, droeg de admiraliteit te Londen kapitein Jervis op, met zijn fregat naar Marseille terug te keeren en den havenadmiraal in haren naam een zilveren servies over te brengen. De bij deze gelegenheid aan den heer Pleville gerigte brief luidde als volgt: „De uitstekende dienst, die Gij, heer admiraal! aan ons fregat *Alarme* bewezen hebt, wekt in geheel Engeland bewondering. Wat Gij voor dat schip ondernaamt, verdiende, door de goddelijke Voorzienigheid met zoo gelukkig gevolg bekroond te worden. Uwe beste belooning vindt Gij in Uw eigen hart; doch wij verzoeken U, als een bewijs onzer innige hoogachting aan te nemen, wat kapitein Jervis U in onzen naam overhandigen zal.”

Pleville's edele daad werd later op eene voor zijn gevoel nog streelender wijze beloond. In het jaar 1778 namelijk werd zijn zoon door de Engelschen gevangen genomen. Zoodra de admiraliteit te Londen daarvan kennis kreeg, beval zij, hem terstond vrij te laten en vergunde den jongen man bovendien nog, verscheiden kameraden uit te kiezen, die tegelijk met hem hunne vrijheid bekwamen.

Admiraal Pleville's leven was voortaan eene doorlopende reeks van edele en grootmoedige daden. Men heeft hem wel eens den franschen *De Ruiter* genoemd, en hem trotscher eer-naam geven, kon men toch wel niet. Met eer en roem overdekt, want hij werd in het eind nog senator en grootofficier van het legioen van eer, stierf hij in het jaar 1805 in een' ouderdom van tachtig jaren.

IV.

DE KARAVAN IN DE WOESTIJN.

Voor nu ruim twintig jaren — verhaalt een egyptisch koopman — riepen handelszaken mij naar Mecca, en ik sloot mij derhalve aan eene groote karavaan aan, die toen juist door Cairo kwam. Toen de gezamenlijke kameelen op den dag van het vertrek vóór de stad beladen werden, keerde ik nog eens tot mijne familie terug, om afscheid van haar te nemen, terwijl ik de zorg voor mijne lastdieren en mijne koopwaren aan den man overliet, die mij op mijne reizen vergezelde. Na zoo de mijnen nog eens voor het laatst omhelsd te hebben, wilde ik reeds het huis verlaten, toen mijn jongste lieveling, een kind van drie jaren, mij nog eens terugriep en mij bad, hem nog een' kus tot afscheid te geven. Terwijl ik den kleine op den arm nam, tastte hij, als gewoonlijk, met zijn handje in den zak van mijn opperkleed, om, zoo als ik meende, naar fruit of ander lekkers te zoeken, dat ik hem plagt meê te brengen, als ik 's avonds van den bazar naar huis kwam. Hij vond daar nu echter niets, en toen ik het kind weder in de armen zijner moeder gelegd had,

spoedde ik heen, om niet te laat op de algemeene vergaderplaats te komen.

Een uur later braken wij op. Na twee nachtmarschen hielden wij rust en besteedden eenige dagen, om ons den noodigen voorraad water te verschaffen en onze dieren te verkwikken, voordat wij onzen versnelden marsch door de woestijn begonnen. Vervolgens zetten wij onze gevaarlijke reis voort, daar wij de eindeloze zandvlakte betraden, waar alle sporen van de reizenden door den wind worden uitgewischt, — eene onmetelijke zee zonder water, eene grenzenloze wildernis. Toen de onafzienbare reeks van kameelen daar zoo stil en zonder enig gedruisch door de woestijn voorttrok, was het, alsof schimmen door den nacht zweefden. Zoo vervolgden wij zonder rusten gedurende zeven nachten onzen togt, tot wij eene bron bereikten en onze geledigde waterzakken weder vulden. Hierop stelden wij ons op nieuw in beweging en zagen nu nog drie uiterst vermoeijende dagen vóór ons, voordat wij de plaats onzer bestemming bereiken konden.

In den morgen van den tweeden dag, omtrent een uur, nadat wij onze tenten hadden opgeslagen, steeg aan den horizon eene zwarte wolk op, die ons allen met schrik en angst vervulde. Die wolk wies van minuut tot minuut, hare kleur ging spoedig in een lichtgeel over, en daarbij verhief zij zich al hooger en hooger, tot zij het hemelgewelf voor ruim de helft bedekt had. Toen, na eene voorafgaande ademlooze stilte, brak zij met al het geweld eens orkaans over ons los, die alles voor zich uitdreef, die bergen van zand opwoelde en ze op onze ten verderve gewijde hoofden stapelde. De prachtige tent van den emir, waartegen de windvlaag hare woede het eerst had uitgelaten, vloog met verbazend snelle vaart digt bij mijne zijde langs;

terwijl al de overige tenten deels omvergerukt, deels in de lucht opgenomen, en in dolle wentelingen in het rond geslingerd werden.

De in beweging gebragte zandzuilen vlogen over ons heen en bedolven en verstikten menschen en dieren; de kameelen staken hunne mulen diep in het zand en wij volgden die aanwijzing van hun instinkt, begroeven onze aangezichten mede daarin en zagen sidderend ons einde te gemoet. De wilde samoum of woestijnwind had nogtans nog niet al zijne verschrikkingen over ons uitgestort; na weinig minuten was niets meer te onderscheiden; alles was duisternis, schrikbarende duisternis, nog akeliger en vreeselijker door de waanzinnige klagten der stervenden, het gejammer der vrouwen en het dolle rondrennen der paarden en andere dieren, die zich losrukten en allen, die de woede van den verschroeienden orkaan nog ontvlugten wilden, vertrapten en vertraden.

Ik had mij bij een' mijner kameelen nedergelegd en verwachtte, met mijn hoofd onder het dier gedoken, gelaten den dood. Wel een vol uur bleef ik in deze houding. Het brandende zand drong door mijne kleederen heen, al de poriën mijner huid waren door de verzengende hitte als toegeschroeid, ik waagde nauwelijks, de heete lucht in te ademen, welke alleen toch mijn leven nog rekken kon. Eindelijk haalde ik echter weër vrijer adem en vernam geen stormgeloel meer. Behoedzaam rigtte ik mijn hoofd op; doch mijne oogen hadden alle zienskracht verloren; ik bespeurde niets, dan een' valen, gelen, schemerachtigen glans. Ik meende het gezigt te hebben verloren, en welke hoop bleef eenen blinde in de woestijn El-Tyh? Ik legde mijn hoofd weder neder, dacht aan mijne vrouw en mijne kinderen, gaf mij aan mijne moedeloosheid over en weende bitterlijk.

De tranen, die ik vergoot, bragten op mijne oogen eene geheel bijzondere uitwerking te weeg: ik beurde mijn hoofd op en ik... kon zien! Allah en de Profeet voor hunne weldaad innig dankende, wierp ik mij aanbiddend ter aarde. Evenwel, ik kon nu weder zien; doch welk een schouwspel was het, dat zich aan mijne oogen vertoonde! De hemel was weder volmaakt helder en doorschijnend; maar waar waren de duizenden mijner medgezellen, de onafzienbare schare van menschen en dieren? Waar was de emir met zijne lijfwacht? Waar de Mamelukken, de Janitzaren, de vele onderscheidene natiën en stammen, die zich op haren weg aan de karavaan hadden aangesloten? Allen, allen waren omgekomen! Bergen van zand duidden de plaatsen aan, waar zij bedolven lagen, zonder ander spoor, dan dat hier en daar ledematen van menschen of dieren, nog niet geheel overdekt, uit de zandgolven opstaken. Allen, allen waren omgekomen, met uitzondering van éenen enkele; en deze ééne was ik, wien het leven scheen geschonken, om de vreeselijke verwoesting te aanschouwen, welke de samoum hier had aangerigt.

Eenige minuten staarde ik als stomp en wezenloos in het rond; want ik geloofde, alleen daarom de eenig overgeblevene te zijn, opdat mijn dood des te vreeselijker worden zou. Op eens echter werd de gedachte aan vrouw en kinderen bij mij levendig, en ik besloot, om dier wille, zoo het eenigzins mogelijk was, een leven te behouden, dat door geene andere banden meer aan deze aarde gehecht was. Ik scheurde een stuk linnen van mijn' tulband, wischte het zand uit mijne bloeddende neusgaten en stond op, om de akelige doodsvalei van meer nabij te beschouwen.

Tusschen de verschillende heuvels vond ik enkele niet be-

dolven kameelen. Ik kreeg eenen waterzak in het oog en viel er begeerig op aan, om mijnen brandenden dorst te lesschen; doch het water was tot den laatsten droppel opgedroogd. Ik vond eenen tweeden; maar met geen beter gevolg. Hierop besloot ik, den buik van een' kameel open te snijden, om mijne toevlugt tot het water in zijne maag te nemen. Zonder veel moeite gelukte mij dit, en toen ik mijnen eersten dorst gestild had, waarbij zelfs het laauwe vocht, dat ik gretig inzwolg, mij de kostelijkste lafenis scheen, haastte ik mij, nog meer dieren te openen, voordat zij tot verrotting overgingen, en den geringen voorraad in eenen lederen waterzak te vergaderen. Ik kreeg dien tot over de helft gevuld en overlegde toen, wat verder te doen. Dat ik tot aan de bronnen slechts ééne dagreis had, was mij bekend; ik kende ook de rigting, welke ik nemen moest. Daar de avond reeds begon te vallen, mogt ik geen tijd verder verzuimen.

Tegen het ondergaan der zon begaf ik mij dus met mijn' zak op den rug op weg. Ik wandelde den ganschen nacht door en meende bij het aanbreken van den dag, dat ik ongeveer half zoo ver moest gekomen zijn, als eene karavaan pleegt te vonderen. Ik had derhalve nog een' dag in de woestijn door te brengen, zonder eenige beschutting tegen de blakende hitte, en dan nog een' nacht van inspanning en vermoeienis. Schoon ik toereikend van water was voorzien, ontbrak mij alle voedsel. Toen de zon opging, legde ik mij op een' heuvel van brandend zand neder, om twaalf eeuwige uren aan hare vinnige stralen te blijven blootgesteld. Voordat de middag kwam, was mijn brein reeds zoo verhit, dat ik schier het verstand verloor. Ik zag slechts gebrekkig, of liever, ik zag dingen, die niet in werkelijkheid bestonden. Soms vertoonden zich

heldere meren aan mijn begeerig oog, en ik hield mij van hun bestaan zoo stellig overtuigd, dat ik opstond en voortwaggelde, tot ik ganschelijk uitgeput was. Dan weder ontdekte ik boomen op eenigen afstand en kon de takken der acaciaas zich in den wind zien bewegen; — ik spoedde voort, om in hunne schaduw uit te rusten, en vond een klein, bedriegelijk struikgewas van nog geen voet hoogte.

Zoo werd ik gedurende dien ganschen vreeselijken dag, die mij nu in mijne droomen nog soms beangstigen kan, gekweld, misleid en teleurgesteld. Eindelijk naderde de avond en de flonkerende starren riepen mij tot het vervolgen van mijnen togt. Ik nam eene rijkelijke teug uit mijnen waterzak en sleepte mij verder. Ik volgde het spoor, dat mij door de beenderen van kameelen en paarden van vroegere karavanen, die in de woestijn waren omgekomen, werd aangewezen, en toen de dag graauwde, zag ik de bron op geringen afstand vóór mij liggen. Door dat gezicht bemoedigd en versterkt, wierp ik den zak weg, verdubbelde mijne schreden, en na verloop van een half uur lag ik nevens de bron, met wier verfrisschend nat ik mij geheel verkwikt en gelaafd had. O, hoe hemelsch gelukkig voelde ik mij daar! Eene wellust was het, in de schaduw te liggen, de koele lucht in te ademen, naar 't gekweel der vogels te luisteren en den geur der bloemen in te zuigen, welke dat gezegend plekje omringden. Na een uur ontkleedde en baadde ik mij, dronk nog eens en zonk in een' diepen slaap.

Vrolijk ontwaakte ik, maar begon thans sterken honger te voelen. Drie dagen had ik reeds zonder voedsel doorgebracht, maar tot hiertoe het gemis daarvan niet gevoeld, daar de nog veel heviger dorst het ander gevoel onderdrukt had. Nu echter de grootere kwelling was weggenomen, nam de geringere toe

en werd met ieder uur ondragelijker. Ik zocht een vrij uitzigt en liet mijne oogen langs den gezigteinder rondgaan, in de hoop van ergens eene karavaan te ontdekken; doch vruchteloos. Ik keerde tot de bron terug. Zoo verstreken nog twee dagen, en geen hulp kwam opdagen. Thans begon ik te voelen, dat ik den dood nabij was; en onder 't zoet gemurmél der wel, bij het liefelijk gezang der vogels en daar de koele lucht om mijne wangen speelde, bepeinsde ik, hoe het veel beter voor mij geweest zou zijn, dat het woestijnzand mij had bedolven, dan dat ik hier in zulk een paradijs versmachten moest. Ik legde mij neder, om te sterven, want ik was niet meer in staat, overeind te zitten, en toen ik mij omwendde, om een' afscheidsblik op het zacht opborrelende water te werpen, dat mijn aanzijn verlengd had, voelde ik mij in de zijde door iets hards gedrukt. Ik meende, dat het een steen was, en strekte mijne hand uit, om dien te verwijderen; maar er was geen steen; het voorwerp, waarvan mij de drukking hinderde, stak in den borstzak van mijn opperkleed. Ik tastte er naar, onwetend, wat het was, haalde het te voorschijn, en toen ik het aanzag, voordat ik het wegwierp, ontdekte ik, dat het een stuk... hard, droog brood was. Ik waande, dat het mij van den hemel was toegezonden, en inderdaad was het eene zoo reine gave, alsof zij van daar boven ware afgedaald; want het was het geschenk van onschuld en liefde, het was hetzelfde stuk brood, dat mijn jongste lieveling tot ontbijt bekomen en bij mijn vertrek in mijn' zak gestoken had, terwijl ik waande, dat hij naar fruit zocht. Ik kroop naar de bron, weekte het brood en gebruikte het met tranen van dankbaarheid jegens Allah en den kleinen, dierbaren gever.

Dat stuk brood redde mij het leven, want reeds den volgen-

den dag kwam eene naar Cairo bestemde karavaan voorbij. De kooplieden behandelden mij met de grootste menschlievendheid, bonden mij op een' hunner kameelen vast, en eene week later omhelsde ik de mijnen, die ik gedacht had, nimmer weder te zullen zien.

V.

DE IJSBEER ;

*en welke ontmoetingen men in het Noorden met
dien vriend hebben kan.*

De ijsbeer is het gevaarlijkste en vragtigste roofdier der poollanden. Bij al zijne schijnbare logheid en plompheid is hij toch zoo vlug, dat op de ijs- of sneeuwvelden een mensch hem zelden of nooit kan ontkomen. Even groot is zijne behendigheid in het zwemmen, want hij zwemt in een uur den afstand van meer dan een uur gaans af en kan dat uren achtereen zonder merkbare inspanning volhouden. Ook het duiken verstaat hij zoo meesterlijk, dat hij dikwijls, om zijnen buit te overvallen, vrij verre einden onder water voortzwemt. Het verwonderlijkst is nog zijne geweldige sterkte. Zoo is hij in staat, om met een' mensch in den muil met groote snelheid weg te loopen, en een geloofwaardig reiziger verhaalt, zelf gezien te hebben, hoe een ijsbeer een' matroos op den rug pakte en zoo vlug over het ijsveld met hem wegliep, dat niemand den ongelukkige te hulp kon komen.

De ijsbeer houdt zich aan alle kusten der Ijszee op en wel in zoo grooten getale, dat men soms kudden van zestig tot tachtig stuks bij elkander ziet. Hij is op de drijvende ijsvelden even goed te huis, als op het vaste land; ja, men heeft voorbeelden, dat enkelen op ijsschotsen honderde uren ver zijn gedreven. De gewone prooi van den ijsbeer zijn zeehonden, robben, visch en wat de Groenlandsvaarders van de door hen gedooide walvisschen achterlaten. Den mensch laat hij doorgaans ongemoeid; slechts wanneer hij door honger geplaagd wordt, valt hij ook menschen aan en strijdt dan met grimmige woede en volharding ook tegen de grootste overmagt. Nog vreeselijker is hij echter, wanneer hij zelf wordt aangevallen. Uit de boot eens walvischvaarders schoot de manschap op een' ijsbeer en kwetste hem; de beer kwam dadelijk over het ijs op de boot toe, sprong in het water, naderde zwemmend en trachtte aan boord te komen. Een matroos hieuw hem dadelijk met eene bijl de klauwen en voorpooten af, terwijl de anderen op het schip toerociden; maar ook daarheen volgde het verminkte dier, dat nu bij het vaartuig opklauterde en eerst op het dek kon worden van kant gemaakt.

Een soortgelijk avontuur beleefde een engelsch kapitein in de Davisstraat. In zijne sloep maakte hij jagt op een' zwaren beer, die door het water kwam en dien hij tot tweemaal toe eene spies door de borst stiet. Toen hij tot eenen nieuwen stoot uithaalde, rigtte het dier zich bij de boot in de hoogte, pakte hem bij de heup aan en haalde hem over boord. Gelukkig maakte het dier van zijn voordeel geen verder gebruik, maar zorgde, weg te komen, wat hem te gemakkelijker gelukte, daar al het volk in de sloep zich alleen met het redden van den kapitein bezig hield.

Ofschoon een mensch, die in de klauwen der ijsbeeren vervalt, in den regel verloren is, heeft men toch ook vele voorbeelden van schier wonderdadige redding. Zoo werd kapitein Cook op de kust van Spitsbergen onverhoeds door een' verwoeden beer besprongen en op den grond geworpen; maar zijn begeleider, die een dertigtal passen van hem verwijderd was en gelukkig een geladen geweer bij zich had, gaf oogenblikkelijk vuur, met zoo goeden uitslag, dat hij den beer dwars door den kop schoot en den kapitein redde, die zoo ditmaal met eene onbeduidende wonde vrij kwam.

Even gelukkig ging het eenen hollandschen kapitein. Deze was aan de kust van Groenland ter walvischvangst, toen hij een' ijsbeer op eene kleine schots zag voorbijdrijven. Hij maakte zich dadelijk met twee sloepen op, om het dier aan te tasten. De beer was reeds door verscheiden kogels getroffen, toen het hem gelukte, een' grooteren ijsberg te bereiken. Bij tezen klauterde hij op, terwijl de kapitein met zijn volk denzelven van eene andere zijde beklom. Naauwelijks was deze echter boven angekommen, of de beer sprong van eene kleine hoogte, die meer dan twaalf voeten verwijderd was, op den kapitein los, wierp hem neder, zette beide pooten op zijne borst en liet hem twee rijen vreeselijke tanden zien. Op hetzelfde oogenblik was nogtans een matroos gelukkig genoeg, het dier eene spies door het lijf te rennen, zoodat het dood neerviel. De kapitein was onverzeerd gebleven.

Een matroos redde zich eens door een' gelukkigen inval, toen hij door een' der grootste ijsbeeren van nabij vervolgd werd. Het dier was dicht achter hem, en hij wist, dat het veel sneller loopen kon, dan een mensch. Daarom keerde hij zich om en wierp zijn' vervolger zijn' mantel over den kop.

De ijsbeer.

De mantel viel op den grond; de beer berook en besnuffelde dien eens van alle kanten en zette toen zijne vervolging voort. Thans wierp de matroos onder het loopen eerst zijne muts, toen zijn vest, zijnen halsdoek en zoo vervolgensal zijne verdere kleedingstukken op den grond neder. De nieuwsgierige beer bleef telkenreize eenige oogenblikken staan, om die dingen te besnuffelen, en daardoor kwam de vervolgde eindelijk gelukkig zoo ver vooruit, dat hij de kust bereikte, waar zijne kameraden hem in de sloep opnamen. De man had weinig meer dan broek en hemd aan het ligchaam, doch de doodsangst en het harde loopen hadden hem dusdanig in het zweet gebragt, dat hij over de koude heel niet klaagde.

Van de moederliefde der beerin vertelt men wezenlijk aandoenlijke voorbeelden. Zij brengt niet alleen hare jongen met de meeste zorg groot, maar vergezelt die altijd nog, schoon zij ook al tamelijk groot en forsich zijn, en deelt met hen alle gevaren. Een engelsch kapitein verhaalt ons dienaangaande het volgende. Zijn schip, dat in de noordelijkste zeeën op ontdekkingen was uitgezonden, geraakte tusschen het ijs vastgeklemd. Het volk legde op het ijs een groot vuur aan, om uit het vleesch der walrussen traan te koken, toen eene beerin met twee jongen, die haar in grootte bijna evenaarden, door den reuk werd aangelokt. Daar al het volk op dat oogenblik weder aan boord van het schip was, draafde de beerin regelregt op het vuur toe, pakte een groot stuk vleesch en gaf dit aan hare jongen, die het gulzig verslonden. De matrozen wierpen hierop van het dek nog verscheiden stukken vleesch naar beneden; maar de beerin bragt ook deze aan hare jongen en behield slechts weinig voor zich. Toen zij juist het laatste stuk weghaalde, legden de matrozen op de jonge beeren aan,

schoten beide neder en kwetsten ook de moeder, schoon niet doodelijk. Men kan zich bezwaarlijk voorstellen, hoe diep de droefheid der moeder was, toen zij hare jongen zoo zag vallen. Daarbij hilde zij zoo jammerlijk, dat zelfs de ruwste matrozen er door geroerd werden. Met moeite kon zij zich nog voortslepen, en toch waggelde zij dadelijk op hare jongen toe, scheurde het vleesch in stukken en legde hun dat voor. Toen zij zag, dat zij niet vreten wilden, stak zij hare pooten nu naar den een, dan naar den ander uit en deed al haar best, om hen op te rigten. Daar alle moeite vruchteloos bleef, sleepte zij zich een eindweegs voort, maar keerde even spoedig terug en likte de wonden harer jongen. Eindelijk merkte zij, dat deze stijf, onbewegelijk en dood waren; zij hief een vreeselijk gejammer aan en rende vol woede en vertwijfeling op het schip toe. De matrozen ontvingen haar met geweeschoten, zoodat zij na eenige passen zelve ook dood nederviel.

Een ander officier, die voor eenige jaren op zijn schip een' akeligen winter aan de kust van Groenland moest doorbrengen, verhaalt van een soortgelijk geval.

„Ongeveer eene halve mijl van ons schip,” schrijft hij, „vertoonde zich op zekeren morgen eene beerin met twee jongen. Terstond maakten onze honden jacht op haar. Toen het beest zag, dat de weg naar land terug hem was afgesneden, liep het langs den rand van het ijs voort tot naar eene plaats, waar de zee nog vrij was van ijs. De honden liepen sneller, dan de jonge beeren; doch de moeder bleef steeds achter deze laatsten en dekte hun den rug. Toen de jongen eindelijk het water bereikten en daarin sprongen, wist zij de blaffende vervolgers op te houden, tot gene geheel buiten hun bereik waren. Toen eerst keerde zij zich om en zwom haar broed na. Spoedig

echter had het arme dier nu met een' nieuwen vijand te kampen, want eene van onze sloepen kwam regelregt op de beeren aanroeijen. Op dit gezigt geraakte de moeder in geweldigen angst. Haar eigen gevaar geheel vergetende, dook zij bij herhaling onder en deed alle moeite, om de kleinen door schuiven en dringen vooruit te krijgen. Toen deze door een paar schoten getroffen waren, dook zij nogmaals onder en weder omhoog, zoodat de jongen op haren breedten rug kwamen te zitten. Ten laatste gelukte het ons volk, alle drie af te maken.”

Nog één belangrijk avontuur, waarin minder de ijsbeer zelf, dan wel de ruige vacht van een' ijsbeer de voornamste rol speelt, willen wij onzen jongen lezers uit het ijzig Noorden mededeelen, om dan eens met hen naar warmer luchtstreek terug te keeren en te zien, wat andere ontmoetingen ons daar wachten.

„Met schrik denk ik er aan,” verhaalt een engelsch zeekapitein, „hoe ik eens in Groenland op het punt was van door de vossen gevreten te worden. Ik was destijds onderstuurman op een schip, dat jaarlijks ter walvischvangst uitging. Daar onze jacht goed geweest was, haakten wij ons schip met dreggen en ijsankers aan een' grooten ijsberg vast en dreven met denzelfden langs de kust voort, terwijl wij in de sloepen rondroeden en visch vingden. Op eens riep een op uitkijk staande matroos ons toe, dat eene zware witte beerin met een' jongen beer op onzen berg kwam aanzwemmen.

„Daar wij niets te doen hadden, gingen wij met ons zevenen naar de aangeduide plaats. Het weder was stil en helder; wij hadden de beerin spoedig gevonden. Toen zij ons in het oog kreeg, wilde zij op den loop gaan; zij moest echter al spoedig omkeeren, daar haar jong op het ijs niet meekomen kon. Om

haar ons niet te laten ontsnappen, schoten wij eerst den jongen beer neder, overtuigd, dat zij thans niet wegloopen zou. Ik zal nooit vergeten, hoe zij bij haar dood jong hilde en brulde, terwijl wij kogel op kogel op haar afschoten. Eindelijk wendde zij zich om, verhief een zoo doordringend gehuil, als ik nog mijn leven lang niet gehoord had, en kwam met gesloten oogen regelregt op ons losstormen. Man aan man gingen wij haar te gemoet en stieten haar onze spiesen in de borst; zij was niettemin zoo zwaar en sterk, dat zij ons allen wegdrong en twee van ons overhoop rende. Gelukkig waren de anderen staande gebleven en konden haar drie kogels in het lijf jagen, die haar deden neerploffen. Nooit nog had ik zulk een geweldig dier gezien; want zonder overdrijving was het nog wel eens zoo groot als een os.

„Daar op dit oogenblik de wind naar het noorden omsloeg en het sterk begon te sneeuwen, besloten mijne kameraden, naar het schip terug te keeren. Ik voor mij dacht echter, dat de sneeuwbuï wel spoedig voorbijtrekken zou, en daar ik mij de fraaije vacht van de beerin niet gaarne wou laten ontgaan, begon ik, die met mijn mes af te stroopen. Ik wist namelijk, dat, indien dit slechts eenige uren werd uitgesteld, de tallooze vossen op het dier aanvallen en den ganschen pels verscheuren en opknabbelen zouden. Mijne makkers keerden naar het schip terug, hetwelk zij nogtans, bij de gestadig toenemende sneeuw-jagt, bezwaarlijk zouden gevonden hebben, wanneer men aan boord niet de scheepsklok had geluid.

„Ik was pas met mijn werk begonnen, of ik begreep reeds, dat i e ene groote dwaasheid had begaan want het sneeuwen hield niet dadelijk weër op, maar werd integendeel gedurig sterker. Toen ik zoo ongeveer het vierde gedeelte van de

huid had afgevild, was ik reeds dermate van kou verkleumd, dat ik gaarne gegaan zou zijn, indien ik den weg slechts had weten te vinden. Ik dacht, daar te zullen moeten bevriezen, tot mij eindelijk een goed middel inviel. Ik had de beerin den buik reeds opgesneden, zonder er nogtans het vleesch uit te halen; thans spoude ik haar dien nog verder open, ontlastte hem van de ingewanden en besloot, er zelf in te kluipen. Ik verwijdde de opening, sprong daar in, en voelde mij eerlang uiterst wel, warm en behagelijk. Deze inval redde mij. Ik had namelijk wel eens gehoord, hoe de Franschen op hunnen terugtocht uit Rusland hetzelfde gedaan hadden, daar zij paarden doodden en in den buik derzelve schuïl zochten tegen de ondragelijke koude. En inderdaad kan men geen' beteren pels verlangen. Ik heb eens in Archangel eene naar russische snede bewerkte beerenvacht gekocht, welke ik nog tegenwoordig bezit; maar die is waarijk niet half zoo zacht en zoo warm, als hier thans mijn groenlandsche pels was.

„Ik lag daar wel reeds een halfuur stil weggedoken en was op het punt van in te slapen, toen ik op eens van verschillende kanten een trappelen en snuiven vernam, waaruit ik opmaakte, dat er vossen rondom mijn logies toehielden. Inderdaad hadden zich, gelijk ik naderhand hoorde, wel driehonderd verzameld, die regts en links aan de beerin krabden, trokken en plukten. Enkelen staken zelfs hunne spitse snuiten in de opening, door welke ik was ingeklommen. Aanvankelijk redde ik mij met de onbeschaamde stroopers in de pooten en over hunne bekken te snijden, zonder wat zij mij denklijk zelve al spoedig zouden hebben opgepeuzeld; doch de schelmen knaagden toch langzamerhand door den dikken pels heen en begonnen reeds aan het vleesch te pluizen. Wel is waar was ik voor

hunne tanden zoo bang niet, daar ik begreep, dat ik slechts voor den dag behoefde te springen, om hen allen op de vlugt te jagen; maar daarentegen verontruste de gedachte mij toch, dat zij mijn huis opvreten konden en dat ik dan van koude omkomen moest. Eindelijk ontstond in het bovenste deel van het lijk een venster, zoodat mij nog slechts de ribben der beerin beschutten, tusschen welke van tijd tot tijd scherpe blanke tanden doorblikkerden, die mij reeds aan mijne buis van zeehondenvel trokken. Ik wilde schreeuwen, om de leelijkerds te verdrijven, toen ik plotselijk een salvo uit vijf of zes geweren hoorde en eenige kogels in mijne beerin sloegen — gelukkig nogtans zonder mij te treffen. Nu brulde ik echter dadelijk zoo hard ik maar kon, en het schieten hield op. Mijne kameraden hadden op de vossen gemikt, daar zij niet vermoeden konden, dat ik in de beerenvacht stak; maar nu kwam ik, Goddank! onverzeerd voor den dag. Men had namelijk, toen het sneeuwen een weinig ophield, aan boord besloten, mij op te zoeken, en mijn broeder, die tegelijk met mij op het schip diende, had zich aan het hoofd van het volk gesteld. Allen hadden reeds de hoop opgegeven, mij nog onder de levenden te vinden, en nu hadden zij mij bijna zelve onder de dooden gebragt.

„Ik denk nog dikwijls aan deze ontmoeting, vooral bij wintertijd, en als ik het dan regt koud heb, verlang ik wel eens, zoo voor een kwartiertje in mijne groenlandsche beerenvacht te kunnen zitten; maar dan liefst zonder vossen en zonder geweerkogels.”

VI.

MIJNE ONTMOETINGEN MET ZEEROOVERS.

Uit de aantekeningen van een' oud' zeeman.

1. De beleefde roover.

Op de vele zeereizen, die ik gedurende mijnen bijna veertigjarigen dienstdag gedaan heb, ben ik tweemaal met zeeroovers in aanraking gekomen. De eerste maal was nu reeds lange jaren geleden. Ik was in Westindië gestationeerd geweest en had verlof genomen, om voor eenigen tijd naar mijn vaderland terug te keeren, waar belangrijke familiezaken mijne tegenwoordigheid noodig maakten. Ik had mij te Jamaica op een' koopvaarder ingescheept, die Portorico aandoen zoude. Wij hadden den wind tegen en nog niet veel zee achter ons, toen wij den uitkijk op den morgen van den derden dag hoorden roepen: „Een zeil — te loever!”

„Ja wel,” sprak de kapitein, door zijn' kijker ziende, „en wel een, dat mij niet wil bevallen.”

Thans nam ook ik den kijker, om den vreemdeling op te nemen. Het was een lang vaartuig en ging zoo diep te water, dat men zijn' zwarten kiel moeijelijk onderscheiden kon. Zijn geweldig zwaar zeil scheen dadelijk uit den oceaen op te rijzen, en uit het wit, schuimend kielwater, dat hij achter zich liet, konden wij opmaken, met wat vaart hij zeilde. Geen vlag was zichtbaar.

„Het is een zeeroover, kapitein; hij stuurt regt op ons los. Hoe redden wij ons best?”

„Hoe wij ons redden?” bromde de kapitein. „'t Geval is leelijk genoeg. De knaap zeilt driemaal zoo snel als wij, en met van koers te veranderen winnen wij niets, dan misschien een paar kogels in onzen romp, als hij ons onder schot krijgt. — Schoon halt! we moeten zien, wat wij kunnen. Al 't volk boven! Zet alle zeilen bij en werpt het roer om!”

Reeds na eenige oogenblikken zeilden wij voor den wind. Niemand sprak een woord meer, maar elks oog was nu eens op onze zeilen, dan vol bange verwachting op onzen vervolger gericht.

„Hebt gij nog eenige hoop, kapitein?” vroeg ik na eenigen tijd.

„Geen zier!” gaf hij ten antwoord. „Binnen anderhalf uur is de schoft digt genoeg bij ons, om ons met kogels te begroeten. Ga gij maar weer stil omlaag; het zou dolheid zijn, als wij tegenstand beproefden.”

Ik gehoorzaamde en wierp mij vol onrust in mijne hangmat. In de laatste tijden vooral had ik zoo veel van de gruwelijke wreedheid van enkele zeeschuimers gehoord, dat ik niet zonder schrik aan eene ontmoeting met dat volk denken kon. Op eenmaal werd ik door een geluid naar boven gelokt, dat wel de

losbranding van een stuk geschut in de verte geleek. Met drie sprongen was ik op het verdek.

„Bijgelegd!” brulde de kapitein. — In weinige minuten was de roover ons tot op honderd vaam genaderd en zette toen eene sloep uit, die met forsche riemslagen op ons aanroeide. Ik raamde de bemanning van het schip, het bootsvolk in de sloep medegerekend, op voor het minst zestig koppen, en toch was het een vaartuig van zeker niet over de tweehonderd ton. Hoeveel stukken de roover voerde, konden wij niet berekenen; want er was slechts één te zien, een lange negenponder.

Toen de boot ons bereikt had, sprongen vier lange en knappe kerels, die wij dadelijk voor Spanjaarden herkenden, op onze planken. Zij droegen sabel en pistolen, maar anders had hun voorkomen niets wilds of vreemds, en ik begon hen spoedig met eenige belangstelling gade te slaan. De een, die hun commandant scheen te zijn, was veel jonger, dan de overigen. Tot onze niet geringe verbazing vroeg hij terstond in zeer goed engelsch naar kapitein Koln.

„Gij schijnt mij dan reeds te kennen?” vroeg de kapitein.

„Zou wel één kapitein, die in deze wateren omzwalpt, mij onbekend zijn?” hernam de vrijbuiters. „Ik verzeker u, kapitein Koln, dat ik alle mogelijk ontzag voor u heb.”

„Veel eer!” antwoordde Koln met een kluchtigen ernst; „schoon 't mij wél zoo lief zijn zou, als gij mij dat ontzag op eenige andere wijze deelt blijken.”

„Kapitein Koln, wij zijn beiden mannen van ondervinding in de wereld en weten, dat ieder mensch leven moet. Als de nood u niet dwong, zoudt gij uwe familie niet maanden lang verlaten, om zulk een schip te commanderen, als dit is. Gij zijt even goed, als ik zelf, een zeeman, die zijn fortuin moet

zoeken, en als uwe beurs daar vóór mij op het dek lag, zie daar! ik zou mij niet eens bukken, om ze op te rapen. Maar er is ook menigeen, die er warmer inziet, dan wij beiden. Uwe reeders b. v. zullen 't verlies van een honderd of wat dollars heel niet voelen. Als 't niet te onbeleefd was, zou ik dus wel eens eventjes in uw geldkistje willen zien."

„Ik heb geen geld aan boord, dat aan mijne reeders toekomt," verzekerde kapitein Koln.

„Mijn lieve, beste kapitein, vertel mij geene kinderpraatjes! Meent gij, dat ik niet van nabij weet, op hoe veel ik u schatten moet? Uw schip laadt 320 ton, en gij hebt juist zoo veel geld aan boord, als noodig is, om al die tonnen met zout te vullen. Maar flink voor den dag er með!"

„Ik verzeker u, er is geen geld aan boord," antwoordde Koln.

„Kapitein Koln," vervolgde de Spanjaard, „ik weet zelfs, dat gij den dag vóór uw vertrek van Jamaica nog honderd dollars voor rum en aardappelen hebt opgestreken." — Koln zag verlegen voor zich neer, want dat was werkelijk waar. — „Ha!" ging de ander voort, „merkt gij nu, dat ik niet maar zoo in het wild redeneer? Ik weet tot de geringste kleinigheden van ieder schip, dat onze eilanden bezoekt, en van alles, wat daarop voortvalt. Breng het geld maar hier; want krijgen zal ik het toch, 't zij met goedheid of met kwaadheid."

Dit laatste werd met zoo veel nadruk gesproken, dat kapitein Koln niets meer had in te brengen. Hij wenkte zijne stuurlieden ter zijde en overlegde met hen. — „Hm!" zeide de Spanjaard, „dat zij zamen raad houden, is goed, schoon men van te voren weet, hoe de zaak afloopen zal. De kapitein weet regt goed, dat een van ons zich nooit met leêge handen laat afzou-

ten." — Hierop wendde hij zich tot ons en vroeg: „Gij hebt schipbreuk geleden?"

„Ja," antwoordde ik; „dat ongeluk hebben we gehad."

„O, ik had u wel in het oog tusschen hier en Jamaica! Ik wou toen al jacht op u maken, maar gij hadt mij te veel handen aan boord en liet bovendien aan elke zij zes leelijke tanden zien."

„Dan hebt gij mis gezien!" zeide ik. „Wij voerden slechts zes stukken in het geheel."

„Waarlijk? Ik dacht, dat er meer waren. — Maar onze kapitein schijnt wel in slaap geraakt. — Hei, holla, kapitein Koln! Hebt gij 't geld haast voor mij afgepast?"

„Ik heb mijn' stuurman omlaag gezonden, om achthonderd dollars te halen," antwoordde Koln. „Dat is al 't geld, dat wij aan boord hebben."

„Achthonderd dollars, beste kapitein? Dat is niet genoeg. Maak maar gerust de duizend vol."

„Dan moet ik het overige uit mijn' eigen zak bijpassen."

„Dit doet er niet toe," zeide de roover; „uwe reeders zullen u die met dank teruggeven, waarde vriend!" Hier vergat de spitsboef, hoe hij korte minuten te voren verzekerd had, dat hij des armen kapiteins beurs niet aanraken zou, ook als ze op het dek voor hem lag. Na eenig dralen leverde de kapitein hem de duizend dollars over; doch de Spanjaard was hiermede nog op verre na niet tevreden gesteld.

„Ik zal u nog om een weinigje rum dienen lastig te vallen," zeide hij. „Drie of vier vaatjes minder, dat ruïneert u zeker niet! Ook met wat touwwerk en met een of twee nieuwe zeilen zoudt ge mij groot plezier doen, vriend! en voor een goed anker zou ik u eeuwig dankbaar wezen."

„Anders niets meer?" vroeg Koln met een' zucht.

„Wacht, ja! we dienden nog wel een kleinen voorraad aard-appelen, brood en weitemeel te hebben, en dan eenige vaten drinkwater. Anders heb ik niets meer noodig.”

„Behalve een' strop om den hals!” mompelde Koln tusschen de tanden.

„En nu, kapitein,” sprak de Spanjaard, nadat hij gezien had, hoe zijne manschappen de verschillende artikelen, die hij had opgeteld, ontvingen en wegdroegen, „en nu moet ik u verschooning vragen voor al den last, dien ik u veroorzaakt heb; maar 't is waarachtig de nood, die er mij toe dwong, dezelfde nood, die u tot zeeman gemaakt heeft. Eigenlijk berooft ieder mensch zijnen naaste op de eene of andere manier, en toch is dat in den grond geene rooverij. Men noodzaakt zijn' evenmensch eenvoudig, om tegen wil en dank een goed Christen te zijn en zijn' overvloed met den armer' broeder te deelen. — Gij moet weten, dat ik oorspronkelijk tot priester werd opgeleid,” wendde hij zich met eene diepe buiging tot mij. „Gij kunt dat misschien aan mijn spreken nog wel eenigzins hooren?”

„Onmogelijk!” riep ik uit.

„Op mijn woord, mijnheer! maar eenige losse streken deden mij bij de eerwaardige vaders mijn krediet verliezen. Ik werd soldaat; maar dat leven beviel mij niet, want het was zuur werken en geen verdienste. Toen kwam ik toevallig in kennis met een' Engelschman, die mij meê naar Londen nam; doch we kregen spoedig oneenigheid zamen. — Mijnheer, ik ken Londen, zoo goed als ik ginder mijn schip ken. Ik verdiende er achtien maanden lang den kost met les geven in het spaansch en op de guitarre. Dat echter verveelde mij ook op den duur, want ik bleef er in waarheid even arm bij, als kapitein Koln daar straks enkel zeide, dat hij was.”

Het is slecht, een' mensch te berooven, maar nog slechter, dan naderhand nog den spot met hem te drijven. Koln rimpelde het voorhoofd; maar de Spanjaard hield zijn gezigt in zoo ernstige plooiën en praatte zoo deftig, alsof hij als priester van den kansel tot de menigte sprak.

„Welaan dan,” zeide ik na eenige minuten; „gij waart te Londen taal- en muziekmeester, — hoe verder?”

„O ja, en toen kwam ik op eens op den inval, om mij bij deze heeren hier aan te sluiten en op zee te gaan. — Maar nu moet ik weg. — Goeden morgen, mijne heeren! Voorspoedige reis verder! — Kapitein Koln, ik ben u wel duizendmaal verplicht.”

Met deze woorden boog onze held even beleefd als sierlijk, en was met een paar sprongen in zijne sloep, waaruit hij ons nog bij herhaling met de hand toewuifde. Niemand zal ons voorzeker ten kwade duiden, dat wij zijne begroeting juist niet met dezelfde beleefdheid beantwoordden.

2. De onzichtbare kapitein.

De tweede maal had ik het niet met een' zeeroover, maar met den kapitein van een kaperschip te doen. Ik was voor mijne bijzondere zaken te Guadeloupe en ging op een' vrolijken morgen langs het strand wandelen. Er was zoo even weder een schot gevallen van een kaperschip van Buenos-Ayres, dat daar voor eenige dagen aangekomen en op de reede geankerd was. Sedert tweemaal vierentwintig uren riep het zijn volk aan boord, want het wilde den volgenden morgen in zee gaan, waarheen wist men nog niet.

Dit schip, dat de aandacht van mij en andere nieuwsgierigen op het eiland zeer tot zich trok, was een groote brik van acht-

tien stukken, voortreffelijk bemand en uitgerust, en onder het commando, naar men zeide, van een' dapperen franschen zee-man, dien men niet anders dan onder den zonderlingen naam van „den onzichtbaren kapitein” kende. Het schip zelf heette de Nachtvogel.

„Wacht eens!” dacht ik, daar mij eensklaps een gelukkig denkbeeld door het hoofd schoot; „als die onzichtbare kapitein genegen was, om nog één' schoft meer aan boord te nemen, welk eene dienst zou hij mij doen! Het ware eene kleinigheid voor hem, dien knaap uit de kolonie meê te nemen, dien ik mij op den hals heb geladen, en die in 't eind nog blij mag zijn als hij eene dienst en goed loon krijgt. Ik wil 't beproeven en den kapitein opzoeken; misschien voldoet hij aan mijn verlangen.”

Ik moet hier met een enkel woord zeggen, dat ik reeds sinds geruimen tijd een' knaap in mijne dienst had, die mij met elken dag onbeschaamder bestal en van wien ik dus van harte gaarne wenschte ontslagen te zijn.

Ik vroeg den eersten, dien ik tegenkwam, naar de woning van den kapitein. Zijn naam was in de weinige dagen, die hij voor anker lag, in de stad reeds zoo bekend geworden, dat de Negers een lied op hem en zijne daden gemaakt hadden, dat in alle kroegen werd gezongen. Men wees mij dus spoedig te regt.

De onzichtbare had zijn' intrek in een der voornaamste huizen genomen en dat voor den tijd, dien hij op het eiland doorbrengen zou, voor zich alleen gehuurd. Voor de deur vond ik twee zeer fraaije, gezadeld paarden staan, die op hunne ruiters schenen te wachten. Een kleine neger, uiterst netjes als engelsehe jockey gekleed, leidde hen langzaam bij den toom rond.

Een' slanken, rijzigen man in sierlijke kleeding en met een rijzweepje in de hand had ik insgelijks uit de verte gezien. Hij had een' blik op de paarden geworpen en was toen in huis teruggegaan, nog voordat ik genoeg genaderd was, om zijn gezigt naauwkeuriger te zien.

Ik vroeg een meisje, dat voor de deur stond, naar den onzichtbaren kapitein.

„Daar gaat hij juist uitrijden,” antwoordde zij mij.

„Wie vraagt naar mij?” klonk achter uit den gang eene forse stem.

„Hier is een heer, die den kapitein wenscht te spreken,” riep het dienstmeisje.

„Ik kom dadelijk; breng hem in de zaal.”

Ik trad dus in de zaal, om er den kapitein af te wachten; want deze was het zelf, wiens stem ik daar even vernomen had. Voordat hij kwam, had ik tijd genoeg, om een weinig in het rond te zien. Zonneblinden met chineesch schilderwerk beletten het doordringen van het helder daglicht door de vier breede ramen en lieten den frisschen morgenwind door hare ligte, sierlijke staafjes spelen. Twee sofaas, zeer fraaije stoelen, prachtige spiegels en eene piano maakten het ameublement uit.

Toen de kapitein binnentrad, herkende ik hem, niettegenstaande het schemerdonker, dat in de zaal heerschte, als den man, dien ik vroeger uit de verte reeds had gezien. Hij groette mij vriendelijk en verontschuldigde zich, dat hij mij een weinig lang had laten wachten. „Ga zitten, mijnheer! — Waaraan heb ik de eer van uw bezoek te danken? — Marie!”

„Wat is er van uwe orders, kapitein?” vroeg het dienstmeisje, vlug toeschietende.

„Trek de blinden aan den tuinkant wat op; daar is de zon

weg. Men kan elkaar nauwelijks zien. — Mijn heer, ik ben thans geheel tot uwe dienst, wilt gij... maar in 's hemels naam!" riep hij op eens, toen het vermeerderd licht hem mijne trekken had doen onderscheiden, „hebben we elkaar niet wel meer gezien?"

„Inderdaad, dat komt mij ook zoo voor," antwoordde ik hem met gelijke verbazing, terwijl ik zijn gezicht nauwkeurig opnam.

„Ja wel, zoo waar ik leef! Gij zijt het, mijn oude, brave schoolkameraad! We hebben zamen dulle streken genoeg uitgevoerd. Zoo iets vergeet men niet, al wordt men honderd jaar. — Gij zijt het.... kom in mijne armen!"

Op dit tooneel van herkenning volgden nu honderd vriendschappelijke herinneringen, vragen en mededeelingen. Mijn oude vriend Ramont — want dit was de naam, dien hij op school voerde — vroeg mij al spoedig, wat ik in Guadeloupe zocht. In korte woorden deelde ik hem mijne levensgeschiedenis mede. Wij konden elkaar niet lang genoeg aanzien. De beurt om te vertellen kwam toen aan hem, en ik was te meer verlangend, om van zijne lotgevallen te hooren, daar ik zeker verwachtte, dat hij bij een leven, als het zijne, wel zonderlinge avonturen zou hebben mede te deelen. Voordat hij nogtans mijne nieuwsgierigheid bevredigde, riep hij nogmaals het meisje binnen. Zij kwam.

„Marie, deze heer ontbijt en eet van middag bij mij; reken daarop. William moet de paarden op stal brengen; ik rijd vandaag niet uit en ben voor geen sterveling te spreken."

Het meisje liet ons alleen. Mijn vriend vatte het gesprek terstond weder op en verhaalde mij het volgende:

„Gij zult nog wel weten, dat ik op school een goede jongen was,

gehoorzaam en tamelijk vlijtig, maar wel wat levendig en fantastisch van aard, meer tot gevaarlijke streken en waaghalzerijen, dan tot stilzitten en letterblokken geneigd. Mijne ouders bestemden mij tot den soldatenstand; maar om niet te zeer tegen den wensch van mijne familie te doen en toch tevens mijn eigen hoofd te volgen, verkoos ik zeeman te worden. Het aanleeren van dat bedrijf, dat den meesten zoo zuur en zwaar valt, kostte mij weinig moeite, wijl ik veel goeden wil meébragt en het geheel naar mijn' zin was. Toen de oorlog ten einde liep, was ik reeds luitenant, en de vrede vond of liever veraste mij als kaperkapitein.

„Ik had door het maken van prijzen reeds eenig fortuin vergaard, maar eene zekere zucht tot pracht en weelde, die mij altijd eigen geweest is, en mijn onrustige aard veroorloofde mij niet, lang werkeloos te blijven. De koopvaardijvaart bood mij wel eene loopbaan aan, die ik gemakkelijk had kunnen volgen; doch als men eenmaal als kruiser heeft rondgezworven, vindt men die vreedzame reizen al te ceetoonig en te vervelend. Ik begreep zeer goed, dat Europa enkel tot mijn genoegen geen oolog zou beginnen, ik deed onderzoek, of nict ergens in de wereld twee natiën elkaar ter zee bevochten, en vernam spoedig, dat de opgestane spaansche koloniën nog wel nu en dan tegen de vlag van haar moederland schermutselden, als zij die soms op de zeeën ontmoetten.

„Ik kon dus getrouw spaansch onderdaan of spaansch kolonist en opstandeling worden. De keus stond aan mij. De opstand lachte mij meer toe, dan de trouw. Buitendien had ik, om in de edele, oude spaansche marine voort te komen, misschien nog bijzondere aanbeveling en kruiwagens noodig gehad. Bij de opgestane kolonisten moest nog eerst eene zeemagt

gevormd worden, en men is minder keurig in de keus, als het nog aan alles hapert. Ik werd dus burger van Buenos-Ayres, zonder er een' mensch iets van te zeggen of zonder zelfs de natie er kennis van te geven, tot wier onderdaan en gehoorzamen dienaar ik mij maakte. Voorts moet ik er bijvoegen, dat de aanbeveling, die ik meêbragt, toen ik in Amerika aankwam, bijzonder goed geschikt was, om mij daar met opene armen te doen ontvangen. Ik verscheen namelijk te Buenos-Ayres met eene goelet van veertien stukken, die ik te Bayonne had laten bouwen, nadat het mij gelukt was, al mijne vrienden en verwanten, die geld hadden en goede renten van hun kapitaal verlangden te maken, voor mijne onderneming te winnen. De zaak is mij tot hiertoe boven alle verwachting goed gelukt en mijne aandeelhouders zijn niet minder tevreden. Ik heb de Spanjaarden en bij vergissing misschien ook nog wel andere zeevarende natiën met bestendig geluk bevochten, en de zee is tot dusver nog altijd met bloemen, wierook en goud voor mij bezaaid geweest. Van tijd tot tijd slijt ik eenige weken aan land, doch om dan ook al spoedig weer zee te kiezen. Tegenwoordig heb ik, naar gij ziet, het commando over den fraaisten kruiser van de republiek, en ik mag zelfs wel zeggen over de gansche zee-magt van Buenos-Ayres, want die bestaat enkel uit mijn ééne schip. Ik doe, wat ik wil, leg aan, waar 't mij bevalt, ligt het anker, als 't mij goeddunkt, zeil, waarheen 't mij invalt, en heb daarbij het geluk van met mijn leven volmaakt tevreden te zijn."

„Maar hoe is het dan, mijn beste Ramont — uw leven, dat ik voor eene aaneenschakeling van wilde en woeste avonturen hield, levert dus integendeel niet dan eenvoudige en natuurlijke ontmoetingen op?"

„Ach, vriend! gij moet niet gelooven, dat een kaper maar zoo altijd terstond alles met huid en haar verslindt, wat hem in den weg komt. Maar het doet mij innig goed, dat gij mij daar weer eens bij mijn' waren naam genoemd hebt. In hoe lang heb ik dien naam, waarmeê zich al de zoete herinneringen uit mijne jeugd verbinden, niet gehoord!"

„O ja, men kent u hier enkel onder den naam van „den onzichtbaren kapitein." Vertel mij toch, nu wij er toch over spreken, hoe gij aan die vreemde, raadselachtige benaming gekomen zijt."

„Dwaasheid, kinderachtigheid, mijn vriend! een bijgeloovig praatje onder het volk. Maar gij kwaamt zeker, om mij iets te vragen — wat was dat?"

„Daarover later. Gij moet mij eerst vertellen, waarom gij „de onzichtbare kapitein" heet."

„Omdat de menschen het onverstandigste bij verkiezing aannemen en mij liever voor een geheel buitengewoon wezen houden, dan dat zij een zeer eenvoudig geval op de natuurlijkste wijze verklaren willen. Die menschen, die menschen! ze zijn zoo dwaas en zoo zwak. Schoon, om 't even; als gij volstrekt wilt, zal ik de zotte historie nog eenmaal opdreunen. Gij kunt er uit leeren, hoe het met den oorsprong van fraaie bijnamen meestal, en met dien van uw' vriend in het bijzonder, gelegen is.

„Verbeeld u, dat ik een kaperschip onder mij had, dat bij de St. Catharina-eilanden voor anker lag, en dat ik juist aan land was, toen alles een hevig onweder aankondigde. Daar het nacht was, toen deze plotselijk opkomende dreigende teekenen mij tot terugkeeren naar boord drongen, en ik niemand ontmoette, zelfs geen' neger aan het strand, om mij te roeijen,

moest ik wel besluiten, moederziel alleen in eene ellendige sloep te springen, die ik zonder moeite losbond en waarin ik na verloop van een halfuur, na vermoeijend roeijen, op de hoogte van mijn schip aankwam. Bij het gerucht, dat mijn volk aan boord maakte door de noodige maatregelen tegen den storm te nemen, hadden zij den riemslag niet vernomen en mijne komst niet bemerkt. Ik maakte van dit oogenblik van verwarring gebruik, klauterde bij het achterschip op, liet de kleine sloep met de baren wegdrijven, en kwam, door niemand gezien, in mijn vertrek.

„De storm brak los en werd zoo geweldig, dat hij de anker-touwen deed breken en mijn schip in de holle zee opjoeg. Mijn luitenant, die verantwoordelijk was voor al, wat tijdens mijne afwezigheid geschiedde, klaagde en jammerde, dat ik aan land was.

„Als toch de kapitein maar hier was!” riep hij uit; „dan mogt het schip mijnenhalve te gronde gaan, als het toch zoo wezen moet.”

„Och ja,” herhaalden al mijne matrozen, die op het dek verzameld waren; „dat de kapitein toch maar bij ons ware!”

„Wel nu, wat is er dan?” riep ik, en trad uit mijne kajuit, waar ik mij zoo lang schuil had gehouden, zoodat allen te midden van hunnen hoogsten angst nu op eens in den donkeren nacht mijne welbekende stem vernamen. „Gij schreeuwt om mij; ben ik dan niet bij u?”

„Deze woorden, op donderenden toon en in zulk een oogenblik gesproken, bragten op al mijn volk een' indruk te weeg, die niet te beschrijven is. Het was hun, alsof ik uit de vlam-mende wolken tot hen was neergedaald, om hun in den storm bij te staan. „Waar komt hij van daan? Waar heeft hij ge-

zeten?” vroegen zij elkaar onderling, eerst vol blijdschap, toen vol verbazing, in 't eind met eene soort van bijgeloovige vrees. Mijn luitenant durfde zijne oogen nauwelijks vertrouwen; mijne officieren gaapten mij als een wonder aan. Ik gaf dadelijk de noodige orders, mijne manoeuvres gelukten, het schip werd gered, en toen ik, na een of twee maanden omkruisens, met rijken spaanschen buit naar Buenos-Ayres terugkwam, verzuimde mijn volk niet, mijne onzichtbaarheid overal uit te bazuinen, die op niets anders steunde, dan op dat mijn plotselijk verschijnen aan boord tijdens den storm. Vandaar ook de vele fabels en romaneske verhalen, die men op rekening van uw' vriend in de wereld heeft gezonden.

„In den beginne vond ik er vermaak in, mijn volk in hunne verbazing te laten, en ik verzweg hun een' tijdlang het geheim. Zij echter maakten uit de gekheid ernst, en toen ik hun het wonder verklaren wilde, was het te laat.

„Een ongeluk komt, naar gij weet, nooit alleen, en het toeval voegde nog op vrij zonderlinge wijze eene tweede reden bij die eerste, welke mij reeds tot een' geheel buitengewoon mensch gemaakt had. Gedurende een' nacht, dat ik jacht maakte op een ander schip, brak een moorddadig onweer los. Eene golf spoelde met zoo veel geweld over ons dek, dat zij alles wegveegde en losrukte, en mijzelf met zes van mijn volk over boord sleurde. Alle zes verdronken. Gelukkiger of vlugger dan mijne arme kameraden, greep ik, in plaats van de zee in de kaken te vallen, een van de touwen van het roer en klauterde met Gods hulp weder bij 't achterdek op, waar de stortzee juist dat onheil en die verwarring had aangerigt. Mijne matrozen riepen: „De kapitein ligt in zee! redt den kapitein!” en ieder ander in mijne plaats zou hun welligt dadelijk hebben toegeroepen: „Hier

ben ik!" doch ik, die koeler en mijzelven meer meester was, sloop stil in mijne kajuit, ging op bed liggen en sliep in, terwijl mijn luitenant de sloep liet uitzetten en in de woedende zee onderzoek naar mij deed.

„Den volgenden morgen, toen mijne officieren en manschappen, nog geheel verslagen, de geleden averij weer zoo goed mogelijk trachtten te herstellen, kwam ik boven, verscheen frisch en gezond op mijnen post op het achterdek, vernam naar de schade, die de bui had aangerigt, en gaf koelbloedig mijne orders.

„Het zien van een' geest had mijn volk niet zoo kunnen doen schrikken, als mijne verschijning daar, dat verzeke ik u. Zij hadden mijne kleëren zeker gaarne in stukken gescheurd en die als relieken op de borst gedragen, indien ik had kunnen besluiten mij zulk eene vereering te laten welgevalen. Sedert, naar gij wel begrijpen kunt, twijfelden zij er heel niet meer aan, of ik moest een verbond met den Booze hebben gesloten. Ik werd een bovennatuurlijk wezen, eene soort van watergeest in hun oog, en dat ik mij naar vrije verkiezing zichtbaar of onzichtbaar maken kon, stond bij allen zoo vast, dat men mij thans zelden anders, dan „den onzichtbaren kapitein" noemt.

„Bij dit alles heb ik mij over dat bijgeloof niet zeer te beklagen. Al die dwaze bakersprookjes hebben mij althans de dienst bewezen, dat de matrozen, die onder mij staan, met schroom en ontzag tegen mij opzien. Gij kunt u geen begrip van den eerbied vormen, waarmede zij mij naderen en over mij spreken, waarmeê zij mijne geringste orders vervullen. Geen kapitein heeft ooit met zulk gewillig en gehoorzaam volk gevaren, als ik. Ga ik aan land, dan stellen zij er hunne hoogste eer in, mij te mogen roeijen, en ben ik op zee, de een zoekt

het in ijver en vlugheid van den ander te winnen. Een wenk, een blik van mij, en mijne honderdvijftig dwaze jongens zouden zich niet bedenken, een groot oorlogschip te enteren, in de vaste overtuiging, dat storm, noch vuur, noch gevechten hun met mij iets deren kunnen, en dat ik slechts de hand heb uit te steken, om alle gevaar van hen te doen wijken. Maar genoeg van die gekheid! — Wat deed u mij opzoeken? Wat verlangdet gij van mij? Spreek gerust! Hebt gij geld noodig? Mijn secretaris zal het u geven. Of hebt gij u over eenig onregt te beklagen? Zeg het maar; ik zal mij gelukkig rekenen, als ik een' ouden schoolkameraad in iets helpen kan."

VII.

DE ARABIER EN ZIJN PAARD.

De pacha te Mardin stond reeds sedert geruimen tijd met eenen arabischen stam wegens eene fraaije merrie in onderhandeling. Ten laatste werd men het eens tegen den prijs van zestig beurzen of wel bijna drieduizend gulden naar ons geld. Tegen het afgesproken uur verschijnt het opperhoofd van den stam met zijne merrie voor het verblijf van den pacha. Deze tracht nog af te dingen; maar de sheik antwoordt op trotschen toon, dat hij geen' penning laat vallen. Verdrietig werpt de Turk hem het geld toe en zegt, dat zestig beurzen een ongehoorde prijs voor een paard is. De Arabier ziet hem zwijgend aan, en wikkelt het goud bedaard in zijnen witten mantel; vervolgens stijgt hij in den hof af, om afscheid te nemen van zijn ros. Hij fluistert het eenige arabische woorden in het oor, streelt het over kop en oogen, onderzoekt de hoeven, en monstert het opmerkelijke dier met de meeste zorg. Na zich hiermede een paar minuten te hebben bezig gehouden, werpt hij zich met één sprong op den naakten rug van het paard, dat oogenblikkelijk vooruitschiet en de hofpoort uitholt.

Doorgaans staan hier de paarden dag en nacht opgetuigd, met den zadel van dik vilt op den rug. Elk voornaam man heeft voor het minst twee of drie paarden in den stal gereed staan, die slechts getoomd behoeven te worden, als men hen wil bestijgen; doch de Arabieren rijden geheel zonder toom, want de halsterstrik dient, om het paard stil te houden, en een ligte slag met de vlakke hand op den hals, om het regts of links te doen wenden. Het hield dan ook slechts weinige oogenblikken aan, of vier agaas van den pacha zaten in den zadel, om den vlugteling te vervolgen. De onbeslagen hoof van het arabische ros had nog nooit een steenen plaveisel betreden, en het moest dus met voorzigtigheid langs den hobbeligen, steilen weg van het slot afdalen. De Turken daarentegen galopperen bij eene steile helling met gruis en keisteenen neer, gelijk wij tegen eene zandhoogte op; de dunne, ringvormige, koud gesmede ijzers beschutten den hoof tegen elke beschadiging, en de paarden, aan zulk een' rid gewoon, struikelen zelden of nooit. Aan den uitgang van de plaats hadden de agaas den sheik bijna achterhaald; maar thans zijn zij op de vlakte, de Arabier is in zijn element en jaagt al regtuit voort, want hier zijn slooten noch heggen, rivieren noch bergen, die zijn' loop belemmeren. Als een geoefend pikeur, die bij den wedren vooruit is, legt de sheik het er op aan, niet zoo snel, maar zoo langzaam mogelijk te rijden. Terwijl hij bestendig naar zijne vervolgers omziet, houdt hij zich op gewerschots afstand van hen verwijderd; winnen zij iets op hem, zoo versnelt hij zijne beweging; blijven zij achter, hij verkort den pas van zijn dier; houden zij stil, hij rijdt stapvoets. Op deze wijze gaat de jagt voort, tot de gloeiende zonnescijf naar het westen afdaalt. Nu eerst laat de sheik zijn paard alle krachten inspannen; hij leunt voorover,

stoot de hiel en in de lendenen van het dier en schiet met woest geschreeuw vooruit. De vaste bodem dreunt onder het stampen der krachtige hoeven; en weldra toont slechts eene stofwolk den vervolgers de rigting aan, waarin de Arabier vlugtte.

Hier, waar de zonnescijf genoegzaam loodregt onder de kimmen duikt, is de schemering uiterst kort, en de nacht bedekte alzo spoedig elk spoor van den vlugteling. De Turken, zonder levensmiddelen voor zich, zonder water voor hunne paarden, waren wel twaalf tot vijftien uren van hunne woonplaats verwijderd en in eene hun geheel onbekende streek. Wat konden zij doen, dan omkeeren en den vergramden heer de onwelkome tijding brengen, dat ros en ruit en geld verloren zijn! Eerst met den derden avond kwamen zij, half dood van afmatting en honger, op paarden, die zich nauwelijks meer voortsleepten, weder te Mardin aan. Er bleef hun slechts de treurige troost, om op dit nieuwe voorbeeld van trouweloosheid van een' Arabier te schimpen, waarbij zij niettemin genoodzaakt waren, het paard van den verrader alle regt te laten wedervaren en te erkennen, dat zulk een dier met de bedongen som niet te duur betaald was geworden.

Den volgenden morgen, juist tegen den tijd van het eerste gebed, hoort de pacha hoefslag onder zijne vensters, ziet uit en.... daar op den hof rijdt onze sheik bedaard rond.

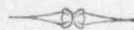
„Heer,” roept hij naar boven, „heer, wilt gij uw geld terug of verkiest gij mijn paard?”

De beschaamde pacha koos het paard en zeide nu niet meer, dat zestig beurzen te veel waren.

VIII.

EEN REISJE DOOR DE LUCHT.

Mijne jonge lezers hebben tot hiertoe met mij verschillende reizigers op hunne omzwervingen naar de verste punten van den oceaen, naar de ijsvelden van het noorden en in de woestijnen van Afrika vergezeld; — tot afwisseling willen wij hun thans de beschrijving eener luchtreis mededeelen, welke drie Engelschen voor eenige jaren uit Londen ondernamen.

Het was op den 7 November 1836, tegen vier uur in den namiddag, dat de heeren Mason en Holland in gezelschap van den luchtschipper Green te Londen opstegen. Een frissche noordwestewind dreef hen naar den kant van het Kanaal, en na een half uur reeds bevonden zij zich boven de zee, die juist door de laatste stralen der ondergaande zon verlicht werd. Aanvankelijk ging de ballon zoo laag, dat een zwerm raven, door die vreemde verschijning verschrikt, zich bij hare nadering krassend naar alle zijden verstrooide. Daar de wind thans nagenoeg uit het westen kwam, moest men, om de rigting naar Calais te winnen, aan den ballon een' anderen stand geven, en wierp daartoe ballast nit. Het scheepje rees met bliksem-

snelheid omhoog en sneed toen met zoo veel vaart door de lucht, dat de schippers de krijtkusten van Engeland reeds na weinig minuten geheel uit het oog verloren. Zoo ver hun gezigt reikte, ontdekten zij niets, dan schuimende golven, en om hen heen pakten zich digte wolken zamen, die hun den weg dreigden af te snijden. Kort daarop waren zij geheel van wolken omgeven en was alles in het rond ondoordringbare duisternis.

Na een uur hadden zij het Kanaal achter zich. Onderwijl was het geheel nacht geworden en, daar de maan niet scheen, hadden de luchtschippers geen ander teeken, om er den koers hunner vaart naar te regelen, dan de ontelbare lichtjes, waarmede de fransche bodem, boven welken zij zich thans bevonden, naar alle zijden heen bezaaid was. Het eerste licht, dat zij ontdekten, was de vuurtoren van Calais; tegelijk hoorden zij het roffelen van trommen en herhaalde kanonschoten.

„Toen wij regt boven het land waren,” verhaalt de heer Mason, „hadden wij een onbeschrijfelijk fraai gezigt. De gansche oppervlakte der aarde was, zoo ver het oog reikte, bezaaid met de verstrooide vuren eener waakzame bevolking en bood ons een schouwspel aan, dat de verre lichten van den gewelfden hemel in glans schier evenaarde. In de eerste lefth van den nacht, voordat de vlijtige inwoners zich ter rust hadden begeven, kwamen hier en daar aan den verren horizon in de rigting, die wij namen, grootere lichtgroepen te voorschijn, die ons telkens de nabijheid eener stad aankondigden, en aanvankelijk denzelfden indruk op ons maakten, als een brand, dien men uit de verte ziet. Hoe nader wij kwamen, des te helderder werden deze verstrooide lichtgroepen; zij breidden zich over eene steeds breedere oppervlakte uit en namen een' meer bepaalden vorm aan, tot zij zich eindelijk, als wij er regt op neerzien

konden, in hunne bijzondere deelen oplosten en in straten en pleinen verdeelden, zoodat wij altijd een volkomen model van de stad, schoon op meer of minder verkleinde schaal, al naar de hoogte, waarop wij waren, voor ons hadden.

„Het was een verheven gevoel, op deze ontzettende hoogte, midden in den dooden nacht, de grenzenlooze eenzaamheid van het luchtruim te doorklieven en over steden en dorpen met zulk eene snelheid heen te vliegen, dat wij nauwelijks tijd hadden, om over het geziene na te denken en te overleggen, waar wij ons bevonden. Slechts eenmaal konden wij met genoegzame zekerheid bepalen, wat wij gezien hadden. Onder de verlichte steden was namelijk eene, die door de lengte van den tijd, gedurende welken zij voor onze oogen bleef, en door de veelheid van licht, die ons uit haar tegenstraalde, onze opmerkzaamheid boeide en ons herhaalde kreten van verbazing en bewondering afperste. De stad lag midden in een district, dat naar alle zijden met talloze vuren als bezaaid was; zij zelve was van eene uitgestrektheid, als wij die op onzen vreemden togt nog bij geene andere plaats hadden waargenomen, en een gelukkig toeval voerde ons regt over haar heen, zoodat wij iedere straat duidelijk onderscheiden konden. De aanzienlijkste gebouwen der stad, de schouwburgen en pleinen, de paleizen en markten, de kerken en torens, door eene meer groote en onregelmatige opeenhooping van licht aangeduid, daarbij het dof gemompel van eene bedrijvige, nog vrolijk en levendig het vermaak of haar voordeel najagende bevolking, dit alles te zamen vormde een eigenaardig en verrassend schouwspel. Het was de stad Luik, die wij onder ons zagen; de vele ijzersmelterijen in den omtrek, die haar het reeds beschreven aanzien gaven, bragten ons eerst op dit vermoeden, en later onderzoek bewees, dat wij ons niet bedrogen hadden.”

Onze reizigers hadden deze heerlijke illuminatie nauwelijks ter vlugt waargenomen, of zij waren eensklaps weder van pikzwarte duisternis omgeven. Alle lichten waren uitgedoofd; het rumoer in de steden en het blaffen der honden, dat van tijd tot tijd in hunne ooren drong, had opgehouden; de gansche natuur scheen verstomd en in doodslaap verzonken. De uren, dat de drie reizigers waarnemingen hadden kunnen doen, waren snel voorbij gespoed; thans volgde een eindeloos lange, eenzame nacht, gedurende welken zij aan onzekerheid en bange vermoedens waren prijs gegeven. Op welke hoogte zij zich bevonden, in welke rigting zij dreven, of zij boven land waren of boven zee, dit wisten zij niet. Aanvankelijk bemoedigde hen nog het heldere lichten der sterren; maar spoedig waren ook deze door den wolkenluijer, die de gansche aarde omhulde, geheel verborgen. De koude nam op eene zeer gevoelige wijze toe, want de thermometer wisselde tusschen tien en vijf graden beneden het vriespunt; alle dranken, welke zij hadden meêgenomen, waren in hunne flesschen of kruiken bevrozen, en hun toestand was dus alles behalve aangenaam. Daar op eens werden zij door een voorval verschrikt, dat de heer Mason aldus verhaalt:

„Het was tegen vier uur 's morgens, toen wij, naar wij uit het blaffen van een' hond opmaakten, de aarde zeer genaderd waren, en wij besloten dus, daar de streek, waar wij ons bevonden, ons ten eenenmale onbekend was, den ballon door het uitwerpen van ballast te verligten. Met groote snelheid verhieven wij ons in weinig oogenblikken tot eene hoogte van twaalfduizend voet, toen eensklaps, terwijl alles rondom ons ondoordringbare duisternis en ledigheid was, aan den ballon eene ontploffing plaats had, die door een schrikwekkend knetteren en kraken van de zijden koorden, welke ons schip droegen, ge-

volgd werd. Alles deed ons het barsten van onzen ballon vreezen, alhoewel wij ons in eene streek bevonden, waar volstrekt geene aanleiding tot zulk een gruwelijk ongeluk voorhanden scheen. Op hetzelfde oogenblik kreeg onze gondel een' zoo geweldigen schok, dat wij geloofden, dat hij plotselijk van den ballon was losgeraakt en hij dus met ons in den donkeren afgrond moest nederstorten. Eene tweede en derde ontploffing volgden ras op elkander en gingen van dezelfde verschijnselen vergezeld; doch reeds een oogenblik later was alles weder rustig, en de ballon nam op nieuw zijne zachte beweging aan.”

Het voorval, dat onze reizigers in zoo hooge mate verschrikte, helderde zich naderhand op eene zeer eenvoudige wijze op. Het den ballon omgevende netwerk was namelijk sterk bevrozen, de ballon zelf zette zich bij het plotselijk opstijgen met geweld uit, brak het ijs, dat zich aan de zijden koorden had vastgezet, en veroorzaakte daardoor zoo wel den knal als de hevige schommeling van den gondel.

Toen de eerste schemering het naderen van den dag aankondigde, meenden de drie reizigers zich boven eene golvende zee te bevinden; ook steeg een gedruisch tot hen op, gelijk aan dat, 'twelk de op het strand brekende golven veroorzaken. Dit was voor hen een tijd van de angstigste spanning; immers was het niet onmogelijk, dat een omslaan van den wind hen naar de boorden van de Noordzee had teruggedreven. Weldra echter verdween deze onzekerheid; want ofschoon een digte nevel het aardrijk nog altijd omhulde, begonnen zij toch het ruischen van den wind door het woud duidelijk te onderscheiden. Niet lang daarna scheurde het nevelfloers vaneen, en een bebouwd land lag voor hunne oogen.

Tegen zes uur 's morgens was de ballon tot eene aanzienlijke

hoogte gestegen, en zij begroetten juichend de eerste stralen der zon. Een tot driemaal toe herhaald dalen bragt hen weder in de duisternis, die nog in de lagere streken van den dampkring heerschte; een driewerf herhaald snel opklimmen voerde hen in den gloed der koesterende zonnestrallen terug. Eindelijk was ook de oppervlakte der aarde verlicht, en de luchtschippers ontdekten een boschrijk dal, waar zij besloten te landen. Voor dat nogtans het anker, dat zij uitwierpen, aan een' der boomen vat kreeg, werden zij door eene hevige windvlaag ver weggesleurd, zoodat zij in gevaar kwamen van tegen de boomen op de helling van den berg te worden aangeslingerd. Zij moesten daarom nogmaals in de hoogte stijgen en, wijl de ballast bevrozen was, den ganschen klomp op eenmaal uitwerpen. Daardoor rees de ballon weder tot eene hoogte van om de duizend voet en werd vervolgens door het openen van de luchtklep in een ander dal neergelaten, waar 't anker spoedig vastraakte, zoodat de reizigers het bootje zonder gevaar verlaten konden.

Eenige boeren, die in de nabijheid waren, wilden, bang voor het onbekende luchtverschijnsel, hals over kop de vlugt nemen, doch werden spoedig gerustgesteld en leenden toen onzen reizigers alle mogelijke hulp. Spoedig was er een talrijke hoop volk op de been en geleidde de koene luchtschippers in triomf naar de nabij gelegene stad. Die was het stedeke Weilburg in het hertogdom Nassau. De luchtvaarders hadden dus in den tijd van veertien uren een' afstand van bij de honderdzestig uren gaans afgelegd.

IX.

EENE ONTMOETING OP ZEE.

De oorlog was tusschen Engeland en Frankrijk losgebroken. Alle in Indië wonende Engelschen verkeerden in onrust en vooral zij, die rijke scheepsladingen op zee hadden of spoedig naar hun vaderland dachten terug te keeren. Ik bevond mij onder deze laatsten, zag naar een schip om, dat aan eene onzijdige mogendheid toebehoorde, en was gelukkig genoeg, de overvaart aan boord van een deensch vaartuig te kunnen doen. In alles, wat pracht en weelde betrof, kon dit schip op verre na niet bij die van de oostindische compagnie vergeleken worden, maar het was een uitstekend goed zeiler. De manstucht was even streng, als op engelsche oorlogschepen. Ik had nooit gedacht, dat men zoo veel orde, regelmatigheid en blinde gehoorzaamheid aan boord van een koopvaardijship vinden kon.

De eerste luitenant was een der knapste mannen, die ik ooit gezien heb. Hij was eerst onlangs tot dien rang bevorderd en had denzelfden minder aan zijne hoedanigheid als zoon van den eigenaar van het schip, dan aan zijne ongemeene bekwaamheid in de dienst te danken. Bemind bij het volk, waaronder hij

naar het in Denemarken aangenomen gebruik vijf jaren gediend had, had hij even zeer de liefde van de overige officieren en van de passagiers, die naar Europa terugkeerden, weten te winnen.

De eenige slechte mensch, dien wij aan boord hadden, was de kok, een Portugees van geboorte. Door de zon verbrand en van een terugstootend uiterlijk, zocht hij steeds op de eene of andere wijze twist onder de matrozen te stoken. Zijn boosaardig karakter had hem reeds dikwijls straf berokkend, en juist op den avond, waarmede ons verhaal begint, waren hem eerst de boeijen afgenomen, waarin hij op bevel van den eersten luitenant was gesloten geweest, wyl hij eene poging gedaan had, om een' matroos, die hem had beledigd, te vergiftigen; althans hield men hem voor schuldig, want een stellig bewijs tegen hem was niet voorhanden. Door de geleden straf verbitterd, besloot de Portugees, zich op den luitenant te wreken.

De luitenant wandelde op zekeren dag met zijne bruid, eene jonge, schoone engelsche dame, op het verdek rond. Beiden stonden een oogenblik stil, om de vliegende visschen gade te slaan, die, de oppervlakte des waters met hunne vinnen even aanrakende, de vervolging van den haai zochten te ontgaan. Zij spraken over het geluk, dat zij van hunne vereeniging hoopten, over hunne ouders en betrekkingen in het vaderland, en beloofden zich eene even lagehende, rustige toekomst, als de zachte hemel, die zich hier thans over hunne hoofden uitspande. Op eenmaal sloop, zonder dat iemand zoo iets had kunnen vermoeden, de kok op hen toe en stiet zijn mes in het hart van den ongelukkigen jongen man, die, zonder het minste geluid te geven, neerzonk, terwijl de verraderlijke Portugees een helsch gelach liet hooren. Het arme meisje, dat den geheelen omvang van haar ongeluk nog niet begreep, sloeg de armen om haren

geliefde; maar het was te laat. Een vriend, die haastig toeschoot, trok hem het mes uit de borst, en het stroomende bloed besproei- de het witte gewaad der bruid. De doodelijk gewonde deed nog eene poging, om zich tot haar te wenden, doch de kracht daartoe ontbrak hem, en nadat het staal uit de wonde was getrokken, droegen zij, die hem opnamen, slechts een lijk weg.

Intusschen was ook de kapitein op het dek gekomen, en bij het zien van den armen jongeling, begon hij te weenen als een kind, want hij had hem vaderlijk lief gehad. Al het volk was hevig verbitterd, en men zou den moordenaar oogenblikkelijk gedood hebben, zoo de tegenwoordigheid van den kapitein eene zoo onberaden handelwijze niet verhinderd had. De kok, die op zijne gruweldaad roem scheen te dragen, werd zwaar geketend. Men droeg het lijk in het ruim, terwijl de jonge bruid in een' staat van volslagen bewusteloosheid in hare hut gebragt werd.

Den volgenden avond tegen acht uur ontving ik de uitnoodiging, om op het dek te verschijnen. Ik kwam dadelijk en vond er de officieren, de passagiers en al het volk reeds verzameld. De matrozen waren aan beide zijden langs de verschansing geschaard, de kapitein stond met al zijne officieren op het achterdek, en het lijk van het ongelukkig slagtoffer lag in het midden der verzameling uitgestrekt, met de nationale vlag overdekt.

Er heerschte eene doodelijke stilte. Wij naderden toen juist de linie, en de ondergaande zon schoot nog brandende stralen op ons uit. De zeilen hingen onbewegelijk aan de masten, en het groote zeil was zoo geplaatst, dat men de vaart voortzetten kon, zoodra zich slechts de geringste koelte liet bespeuren. Dien morgen hadden zich in het doorschijnend water twee haaijen laten zien, die het schip volgden. De matrozen hadden die haaijen wel verwacht, want volgens het onder hen heer-

schend bijgeloof zijn zij overtuigd, dat deze monsters uit de bodemlooze diepte zich steeds bij het schip voegen, waarop zich een lijk bevindt, en vol ongeduld het oogenblik bespieden, dat dit hunne prooi zal worden. Ik voor mij had in deze geweldige visschen niets anders dan een bewijs gezien, dat wij ons in de nabijheid van den evenaar bevonden. Intusschen had het schouwspel, dat zich thans aan onze oogen opdeed, iets zeer verhevens. Het als in de onmetelijkheid verloren schip, dat voor ons de gansche wereld was, het element zonder grenzen, dat ons omgaf, het hemelgewelf, vanwaar God een' blik op ons scheen neer te werpen, terwijl onze lippen een stil gebed voor den man spraken, die ons lief geweest was: dat alles deed in onze ziel een gevoel van eerbied en ontzag voor den Schepper ontwaken, dat zij niet zoo kennen, die nog op het land zijn; dat alles boezemde ons de volle overtuiging van de grootheid Gods en van de zwakheid van den mensch in, welke slechts zij regt beseffen kunnen, die de groote wateren bevaren en de wonderen der diepte kennen.

Ik mengde mij onder de overige passagiers. Niemand sprak een woord, want wij dachten, dat men ons geroepen had, om getuigen van de lijkplegtigheid van onzen vriend te zijn, en zagen den afloop dus zwijgend te gemoet. Op eens liet zich een dof gedreun van voetstappen hooren en wij zagen de wacht van bakboord langzaam op het verdek optrekken, met de korte sabels in de hand. Die manschappen dienden tot bewaking van den moordenaar, dien zij bij zijn slagtoffer bragten. Hierop schaarden de officieren zich in eene rij, die het vierkant voltoide, welks beide andere zijden de passagiers vormden. Wij zagen elkaar vragend aan. Zekerlijk was de moordenaar niet boven gebragt, om bij het overboord zetten van het lijk tegenwoordig te zijn; maar waarom was hij hier? Zoude hij

verhoord en gevonnisd worden? Maar dan hadden wij zonder twijfel het touw gezien, waarmede hij aan den hoogsten mast zoude worden opgeknoopt; want het is bekend, dat de deensche regtspleging met grooten spoed te werk gaat en proces, veroordeeling en teregtstelling dadelijk op elkander laat volgen.

Wij bleven intusschen niet lang in deze onzekerheid. De tweede luitenant las het reglement voor, dat den kapitein volle magt geeft, een' krijgsraad te beleggen en deszelfs vonnissen ten uitvoer te brengen. Hij vroeg den gevangene, of hij er bezwaar in vond, in de deensche taal verhoord te worden. Deze had hier niets tegen, en het verhoor nam een' aanvang. Eerst werd de vlag, die het lijk dekte, weggenomen, en op dit oogenblik huiverde zelfs de wreedaard, die den doodsteek had toegebragt, bij het zien van het kalme, half glimlagchende gelaat van zijn offer. Thans ging men op zeer eenvoudige wijze tot het verhoor over: de misdaad was voor aller oogen gepleegd en toereikend bewezen. Ik beken, dat het bloed mij in de aderen stilstond, toen ik het mes zag verschijnen, dat tot moordtuig gediend had, en tevens den duivelschen grijnslach bemerkte, waarmede de gevangene dat met het bloed van den mensch, op wien hij zich zoo gruwelijk gewroken had, zag bevekt.

Na een naauwkeurig onderzoek van de toedragt der zaak, beriep de kapitein zich op allen, die tegenwoordig waren, en de gevangene werd met eenparige stemmen voor schuldig verklaard. De officieren dekten nu het hoofd en de kapitein las het vonnis voor. Daar ik van het voorgelezene niets begreep, verwonderde het mij zeer, dat de moordenaar zich op eenmaal den kapitein te voet wierp en om genade smeekte. Uit de ruwe verstoktheid, welke hij in alles verried, scheen immers te blijken, dat hij den dood geenszins vreesde en ook geen berouw

over zijne daad gevoelde. Welke vreeselijke bedreigingen hadden hem dus zoo kunnen treffen? Ik wist volstrekt niet, wat te denken. Onderwijl traden vier mannen toe en namen het lijk op; vier anderen maakten zich van den veroordeelde meester, terwijl buitendien nog tien of twaalf met dikke touwen naderden. Thans ging mij een licht op, en ik verwonderde mij niet meer over de radeloosheid van den gevangene. Spoedig had men hem rug tegen rug aan het lijk vastgebonden. Zijn gekerm werd door een' doek, dien men hem in den mond duwde, verstikt; men legde hem op het bovendek en vandaar werd hij op de verschansing getild. De scheepskapellaan sprak een kort gebed uit, en toen werden de levende en de doode, de moordenaar en zijn slagtoffer in hun vochtig graf neergestort. Zoodra de vreeselijke last in zee plompte, vertoonde zich een snel opflikkerend lichtschijnsel in het bewogen water. Eene rilling liep ons over het lijf: wij hadden den vratigen haai bemerkt, die op zijne dubbele prooi toeschoot. Ik zelf ving een' blik van den ongelukkige op, juist toen hij nederviel, en die blik vervolgt mij nog tegenwoordig soms in den droom, zulk een helsche, onuitsprekelijke angst lag in zijne wijd geopende, rollende oogen.

Wij bleven slechts eenige oogenblikken staan en meenden sporen van bloed op de oppervlakte des waters te bespeuren. Ieder wendde zich huiverend af en zocht de regtvaardige, maar gruwelijke straf van den schuldige te vergeten. Gelukkig verhief zich spoedig eene ligte bries, en waren wij weldra van deze schouwplaats van ontzetting verwijderd.

X.

**DRIE DAGEN AAN DE OEVERS VAN
DEN ORINOCO.**

Na een verblijf van vele jaren in Mexico — verhaalt een fransch koopman — werd mij opgedragen, eenige streken van Columbia te bereizen. Ik nam die taak met blijdschap op mij, daar ik hopen kon, mijne door hevige koortsaanvallen verzwakte gezondheid door de verandering van lucht hersteld te zien, en zoo tevens gelegenheid bekwam, om de beroemde oevers van den Orinoco te leeren kennen. Eene voorspoedige vaart bragt mij in weinig dagen naar Cumana en van hier trok ik over de bergketen, welke de *llanos* van de zee scheidt.

De *llanos* zijn onmetelijke, door den Orinoco en zijne zijtakken doorstroomde vlakten, die zich als een glad tapeet voor den reiziger uitbreiden, het oog door hare gelijkvormigheid vermoeijen en den blik geen ander rustpunt verleenen, dan den verren horizon. Niets is zoo grootsch, zoo verheven en tevens zoo eentoonig en treurig, als deze vlakten. In den regentijd gelijken zij eene onmetelijke zee, waaruit slechts hier en daar boomen en enkele hooger gelegene plaatsen opsteken. Als vervolgens het water afvloeit, wordt de gansche vlakte met hoog opschietend

gras en duizenderlei weelderige planten en gewassen overdekt. Weldra echter wordt dit groene kleed door den gloed der zonnestralen verzengd en verschroeid; nergens blijft een spoor van groei overig; slechts aschhoopen wijzen de plaats aan, waar planten gestaan hebben.

Het was tegen het einde van het heetste jaargetijde, dat ik de llanos betrad. Men kan zich geen treuriger schouwspel voorstellen, dan deze doode, uitgestorven natuur mij aanbood. Geen koeltje verfrischte de lucht; slechts een zachte adem streek van tijd tot tijd over den aardbodem heen en hulde ons in digte stofwolken. Hier en daar wezen een paar verschrooide palmen het voormalige bed eener nu drooge beek aan; anders was niets te zien, dan een donkere, overal gespleten en geborsten grond. Gloeiend heete, door geene wolk getemperde zonnestralen vielen op ons neder, en terwijl de geweldige hitte de oogen aantastte, veroorzaakte het fijne stof op de gansche huid de stekendste pijnen.

En toch had hier het woeste landschap den hoogsten graad van akelige doodscheit nog niet bereikt. Weldra kwam ik namelijk aan eene plaats, waar geen palm meer was te ontdekken en waar ik mij onder het gloeiend gewelf van een heet gestookten oven dacht te bevinden. Ik had besloten, om te keeren en mijn reisplan te veranderen; doch de verzekering der beide Indianen, die ik tot mijne bediening bij mij had, dat ik het ergste nu spoedig zou te boven zijn, beurde mij weder op en ik zette, schoon niet dan met de grootste inspanning, mijn' togt verder voort. Eindelijk ontdekten wij in de verte een klein boschje, waar wij eene nog niet geheel opgedroogde wel hoopten te vinden. Wij hadden evenwel nog een bezwaarlijken marsch van meer dan drie uren te doen, om hetzelfde te bereiken.

Nauwelijks waren onze ezels aan de eerste boomen vastgebonden, of ik sprong over de struiken, om mij in het water te dompelen; ik vond intusschen nog slechts eenig slijk, daar de plas genoegzaam geheel was opgedroogd. Ik had gehoopt, mijne brandende, door de hitte geheel opgezwollen huid door dit bad eenige verfrissing te verschaffen; in plaats daarvan voelde ik plotseling een' hevigen slag aan mijne knie, alsof zij door een geweerkogel werd getroffen. Ik zag in het rond; — niets was te zien, geen toon te hooren. Daar verlamt een tweede, nog heviger schok mijn gansche been. Te naauwernood had ik nog kracht genoeg, om mijne Indianen te roepen. Onderwijl verdubbelen de electricke schokken zich en op de stekende pijn volgt eene geheele verdooving. Op dit oogenblik bepeur ik de donkerblauwe ringen eener gruwelijke slang, die zich om mijn regter been heeft gewonden. Op mijn geschreeuw komen mijne Indianen toesnellen, werpen mij een touw toe en trekken mij uit het slijk. Het dier laat mij los, springt met eene vaart in de hoogte, en verdwijnt in den modder.

Langen tijd bleef ik onbewegelijk en geheel verdoofd onder de palmen liggen. Na vier uren eindelijk keerden mijne krachten in zoo verre terug, dat ik mij oprigten kon. Nog twee dagen was ik evenwel zoo zwak, dat ik noch gaan, noch mij op mijn' ezel overeind houden kon, en alleen door de trouwe zorgvuldigheid mijner Indianen gelukte het mij, in dezen tijd eenige mijlen verder te komen.

De vijand, die mij zoo onverwacht en zoo hevig had aangevallen, behoorde niet, gelijk zijn voorkomen deed vermoeden, tot de slangen, maar was een van die dieren, welke men met den naam van sidderalen onderscheidt. Zijne aanraking veroorzaakt allen dieren zulk een' hevigen schok, dat soms paarden

en ossen daaronder bezwijken; en het ware zeker met mij gedaan geweest, als het dier tijd gehad had, om zich nog met eenige ringen om mij heen te slingeren. Deze alen zijn, naar ik later vernam, in de llanos zoo talrijk, dat eens een landweg moest verlegd worden, wijl zij zich in zeker riviertje in zulk eene menigte hadden opgehoopt, dat genoegzaam iedere week verscheiden paarden en ezels daarin omkwamen.

Toen ik weder geheel hersteld was en met frissche krachten mijnen weg vervolgde, zag ik met blijdschap, dat het landschap gedurig meer sporen van leven vertoonde. Hier en daar rezen enkele, verstrooide huizen op, waarin de kuddenbezitters woonden; zij stonden bij opgedroogde bronnen of aan den oever van kleine beken, wier water zich onder struiken verborg of in het zand verdween. Eindelijk naderden wij eene heuvelreeks, welke de oevers eener kleine rivier vormden en die zich tot den Orinoco uitstreckte. Hier vonden wij weder gras, struiken en boomen. Met wat wellust begroetten wij den zacht ruischenden rivierwind, met wat verrukking waadden wij door het frissche water!

Thans hadden wij de boorden van den Orinoco bereikt. Hier gaf ik aan mijne beide ezels, die ik nu niet meer noodig had, de vrijheid en besteed met mijne beide Indianen een vaartuig, dat den stroom opvoer, om verschillende plantaadjes van allerlei benoedigdheden te voorzien. De eigenaar van dit schip was een reusachtige neger met vurige, brandende oogen, die lang onder de wilde horden van dit land geleefd en veel van hare zeden aangenomen had. Zijne matrozen, acht in getal, waren zulk een aanvoerder waardig; het waren lieden van alle kleuren en de een nog woester dan de ander. Desnietteenstaande koesterde ik geene vrees, want ik wist, dat men onder deze menschen volkomen veilig is, als men hun slechts vertrouwen betoont.

2.

Het was in het laatst van April, toen wij ons op den onmetelijken stroom inscheepten. Het heete jaargetij liep ten einde, zoodat de lage waterstand rotsen en klippen te voorschijn liet komen, die in de zonnestrallen helder schitterden. De oevers waren met zware boomen en dicht kreupelhout bezet, waardoor de wilde dieren zich hier en daar een pad hadden gebroken, om hunnen dorst te stillen of hun' roof te vervolgen. Slechts zelden was eene rots te zien, waarop niet enkele krokodillen uitgestrekt lagen. Zoodra deze monsters der amphibiënwereld eens vleesch geproefd hebben, versmaden zij alle andere voedsel; vandaar ziet men hen in de dorpen, die aan de overstromingen van den Orinoco zijn blootgesteld, ten tijde der sterke regenvlagen onbeschroomd menschen aanvallen en wegvoeren.

Nadat de eigenaar van ons vaartuig op verschillende punten aangelegd en genoegzaam al zijne goederen aan den man gebragt had, ontdekten wij op een' avond een klein rotseiland, dat niet ver van den oever uit het water oprees. Hier legde het schip aan, daar wij op deze plaats niets van de jaguars en de verdere wilde dieren te duchten hadden. De regentijd was in aantogt en kondigde zich reeds aan door het herhaalde rollen van den donder, door ligte regenbuijen, door eene grijze lucht en door het sterk wassen van het water. Aan de eene zijde zagen wij eene golvende zee van groen en bladeren, door hooge, boschrijke heuvels begrensd, aan de andere de vlakke van den geweldigen stroom; in de lucht gonsden millioenen insekten, die ons met hunne pijnlijke steken overal vervolgden.

Daar ik mij op deze plaats weinig rust voor den nacht beloven kon, roeide ik met mijne beide Indianen in eene boot naar eene

granietrots, die zich bezijden den zuidelijken oever en op een' afstand van ruim vierhonderd schreden van ons eiland genoegzaam loodregt uit het water verhief. Die rots had slechts zestig voet hoogte en liet zich gemakkelijk beklimmen. Op den top aangekomen, kon ik met de hand eenige overhangende takken van een' manguino bereiken, die zich aan den oever boven al de boomen des wouds verhief en zich door den omvang zijner kroon, den helderen glans zijner bladeren en de ontelbare menigte zijner reusachtige takken onderscheidde. Ik trok eenige van die takken naar mij toe; ten gevolge der hun eigene veerkracht rigtten zij zich weder in de hoogte en beurden mij van de rots, waarop ik gestaan had, op eenmaal midden in den reuzenboom. Met weinig moeite bereikte ik een' sterken tak, waarop ik gemakkelijk staan kon.

„Wat een' heerlijken nacht kon ik hier doorbrengen, midden in dezen groenen tempel, ver van insekten, tijgers en krokodillen!” sprak ik tot mij zelve. En dadelijk was mijn plan genomen. Ik riep mijne Indianen; zij roeiden naar het schip terug, haalden mijne hangmat, hielpen die tusschen de takken vastmaken en beloofden, den volgenden morgen vroeg terug te komen en mij af te halen. Ik vlijde mij terstond neder. Het verwijderd geruisch der golven, het gonzen der insekten en het schreeuwen van tijgers en apen smolten tot een dof, eentoonig gemurmel in een, dat mij spoedig in slaap suste. Ik sliep den ganschen nacht door, zonder dat mijne rust door iets gestoord werd.

Toen ik de oogen opende, bespeurde ik een zeer pijnlijk gevoel. Ik was tot op de huid toe nat, en het leder van mijne hangmat was door de vochtigheid zoo gerekt, dat ik in eenen zak meende te liggen. Met moeite gelukte het mij, mij uit mijne gevangenis te verlossen; maar wie beschrijft mijne ontzetting, toen ik mijne oogen in het rond liet gaan en heinde en ver niets

dan water zag! Van de rots, die ik beklommen had, stak niet veel meer dan de helft uit de grenzenlooze zee op; maar het eiland, waarbij ons vaartuig voor anker had gelegen, was geheel overstroemd. Geen schip, geene boot, geene Indianen waren te zien; alles was verdwenen. Hoe zouden mijne makkers mij wedervinden? hoe mij ontdekken in dezen boom midden in het water? Mijn toestand was zeer bedenkelijk; maar ik was op dit oogenblik nog ver van al de gevolgen van mijn' onberaden stap te vermoeden.

Ik had tijd, om mijne doorluchtige gevangenis te onderzoeken. Zij was ruim genoeg; maar de boom, waarop ik zat, droeg geene vruchten, en als de honger mij aangreep, bleef mij tot het stillen daarvan niets dan het jonge uitspruitsel der bladeren. Treurig uitzigt voor een' ongelukkige, die pas van de koorts hersteld en wiens gansche ligchaam door de vochtige koude verkleumd was! Om mij een weinig te verwarmen, begon ik eene wandeling over de fraaije, groene takken, die mij door hun dicht weefsel een veilig pad aanboden. Daar zag ik plotseling een paar vurige, metaalkleurige oogen voor mij flonkeren, en ik herkende het dier, waarvan ik van mijne vroegste jeugd een' onverzettelijken afkeer gehad heb, eene hagedis namelijk, maar eene reuzenhagedis van meer dan drie voet lengte. Dit anders geheel onschadelijke dier veroorzaakte mij zulk eene bange benaauwdheid, dat ik terstond omkeerde; maar tot mijn' onuitsprekelijken schrik ontdekte ik nu op de andere zijde eene tweede hagedis, nog grooter dan de eerste, die mij, als deze, bedaard aanstaarde.

Om dat gruwelijk gezicht te ontvlugten, klom ik tot in den top van den boom. Een onmetelijke oceaan omgaf mij aan alle zijden; de regen sloeg mij in het gezicht; de donder ratelde met toenemend geweld. Ik zocht mijnen woedenden honger door het kaauwen van eenige boombladeren te stillen, en klom toen weder

omlaag, om een' stevigen tak tot rustpunt te zoeken. Mijne beide huisgenooten, de hagedissen, moesten mijne vrees bemerkt hebben, want niettegenstaande de haar eigene schuwheid kwamen zij al nader en nader. Reeds was de eerste geen twee voet meer van mij af, toen ik al mijn' moed bijeenraapte en haar met een' tak op den kop sloeg, waarop mijne beide vijandinnen met ongeloofelijke snelheid verdwenen. Voortaan hielden zij zich op eenen eerbiedigen afstand en bleven op de andere zijde van den boom.

Thans eerst trad al het vreeselijke van mijnen toestand mij helder en duidelijk voor den geest. Rondom mij toe, in het water zoo wel als in de wouden, huisden groote horden wilde dieren; niets, hoe zeer ik mijn' gezicht ook inspande, herinnerde aan de nabijheid van eenig menschelijk wezen. De weinige bewoonde plaatsen waren ver verwijderd, alle land was overstroomd, en de wijde waterwoestijn maakte het zelfs mijn volk onmogelijk, den boom te vinden, waarop ik mij bevond. Blijkbaar hadden de golven in haren snellen aandrang ons vaartuig mede voortgesleept; misschien wel had de stroom het met man en muis verzwolgen. Vanwaar dan had ik hulp en redding te wachten?

Onder deze overdenkingen zag ik den avond vallen. Boven mijn hoofd zweefden ontelbare gieren en boven den stroom krieschten gansche zwermen van reigers; de flamingo's speelden in het ondiepe water; op de rotsblokken streeden krokodillen en jaguars om de gedrogtelijke zeekalven, en in de boomen wemelde het van dartelende en schreeuwende apen. Hoe meer de donkerheid toenam, des te luider werd het fladderen der vleermuizen en het gegons der muskieten. Te midden van al die rumoerige, rusteloze beweging moest ik mijn nachtleger opslaan. Gelukkig had ik een mes in den zak, waarmede ik eenige takken afsneed, om mijne hangmat te ondersteunen, die door den

regen gedurig meer uit elkaar werd getrokken en mij in den slaap dreigde te verstikken. Eindelijk was ik door al de inspanning van dien dag zoo uitgeput, dat ik werkelijk insliep.

3.

Het eerste lichten van den dag, dat de talloze dieren rondom mij wekte, riep mij tot nieuwe zorg en lijden. Het ontstoken water wentelde in immer magtiger baren en deed mijn' boom met al zijne takken schudden. Nergens was een schip, nergens een menschelijk wezen te zien. Thans ontzong mij ook de laatste hoop. Waar zouden mij mijne makkers zoeken, hoe mij vinden in den digten nevel, die alles omsluisde? Het geschreeuw van een kind midden in het gebulder van den storm ware eer te vernemen geweest, dan mijne stem onder het klotsen der wateren. Ik was zonder voedsel, zonder beschutting; ik wist, dat zulk een mist somtijds weken aanhouden kon; de koorts tastte mij met vernieuwde hevigheid aan. Zoo sleet ik een' akeligen morgen, door kwellende pijn gefolterd, geheel onbewegelijk, in mijne vochtige hangmat beklemd liggende, door ziekte, honger en angst verzwakt. Dikke, zware uit den mist gevormde druppelen drupten op mijn voorhoofd; doch, hoe ik mij ook inspande, de kracht ontbrak mij, om mij zoo hoog op te beuren, dat ik over de wanden mijner enge gevangenis heen zien kon.

Daar plotselijk drong een niet ver verwijderd geloei door de vochtige lucht in mijn oor door. Ik rigtte mij een weinig op en onderscheidde al spoedig het gebrul van een' jaguar. Terstond daarop volgde een geridsel tusschen de bladeren, eenige takken kraakten en braken, en er viel iets met doffen dreun op den grond. Ik besepte het gevaarlijke van mijnen toestand, en riep

al mijne kracht te hulp. Gewapend met een' tak, dien ik den avond te voren had afgesneden, keerde ik mij naar den kant, vanwaar het gerucht kwam. Dit werd heviger, de takken kraakten, en na weinig minuten stortte een zwaar ligchaam van den boom neder en plompte in het water. Vijf minuten lang hoorde ik den jaguar, wiens stem ik nu duidelijk herkende, nog brullend tegen den vloed worstelen; doch vervolgens zweeg alle geluid. Denklijk had het dier van mijne nabijheid lucht gekregen en moeite gedaan, om mijnen tak te bereiken. Thans echter mogt ik hopen, dat òf de maalstroom den tijger medegesleept òf een krokodil mij van mijn' grimmigen bespringer verlost had.

Uitgehongerd, gelijk men dat na eene hevige koorts pleegt te zijn, besloot ik thans, eene der beide hagedissen te slagten, die mijne schuilplaats met mij deelden. Er bleef mij geene andere keus, dan van honger te sterven of een van deze dieren te verteren, die mij in den beginne zoo veel angst en zulk eene vreeselijke walging veroorzaakt hadden. Ik begon de jagt, zoodra de nevel eenigzins optrok; doch de nabijheid van den tijger moest de hagedissen even zeer beangst hebben als mij, want zij hadden naar een' geheel ongenaakbaren schuilhoek de wijk genomen. Toen ik naar mijne legersteê terugkeerde, streek een zachte wind over de oppervlakte des waters en verscheurde den nevelsluier, welke de grenzenlooze zee aan mijne oogen had onttrokken. Hoe scherp ik echter ook naar alle kanten heentuurde, er was niets te zien, dat mij eenige hoop op redding gaf.

Toen ik mijn' blik op de noodlottige rots rigtte, die mij op mijnen boom had gebragt, ontdekte ik tot mijn grooten schrik denzelfden jaguar, die reeds een' aanval op mij beproefd had en op eene wonderdadige wijze aan den dood moest ontkomen

Drie dagen
aan de oevers van den Orinoko.

zijn. Hij was nog druipnat en er kennelijk op bedacht, hoe hij mij beter dan de eerste maal naderen kon. Zijne vale oogen waren op mijn' boom gerigt, welks takken op zijn' breeden kop neerhingen; onbewegelijk en loerend stond hij daar; hij scheen zijne krachten en zijne vlugheid te meten en slechts te vreezen, dat de takken nog eenmaal onder hem breken konden en hem in het water doen storten. Ten laatste besloot hij tot een ander plan van aanval; ik greep mijn mes en mijn' afgepunten tak en wachtte mijnen vijand vastberaden af.

De tijger was naar den voet des booms neergesprongen en beproefde den stam op te klauteren, door zijne lange klauwen in de gladde schors vast te slaan. Ik begreep het voordeel, dat mij deze zijne stelling gaf, en ging hem tot aan den stam te ontmoet. Hier besloot ik, hem af te wachten. Ik zag, hoe hij langzaam en voorzigtig zijne achterpooten optrok en al de kracht en lenigheid van zijn ligchaam inspande, om mij nader te komen. De spitse nagels zijner klauwen waren diep in den bast des booms ingedrukt en zoo naderde hij stap voor stap, het oog vol bloeddorst op zijne buit gerigt.

Ik had mijne knie in den hoek gedrukt, welken de tak, waaraan mijne hangmat hing, met den stam des booms vormde. Niettegenstaande het dreigende van mijn' toestand, moest ik de vlugheid, sluwheid en kracht mijns vijands onwillekeurig bewonderen. Weldra was hij zoo nabij, dat de adem uit zijn wijdgeopenden muil mij gloeiend tegensloeg, en weinige oogenblikken later raakten zijne voorpooten bijna mijne hand. Thans stiet ik de punt van mijn mes in den boom en bragt hem met mijn' stok een zwaren slag op den kop toe. Een dof, diep gebrul was het antwoord; doch hij verloor geene span gronds, om een' tweeden slag te ontwijken, maar maakte slechts eene kleine beweging zijwaarts, om zich achter een' tak te dekken.

Thans zag ik, dat de manier van verdediging, die ik tot hiertoe aangewend had, mij weinig meer baten zou, en dus beproefde ik, mijne spies den tijger in den strot te boren. Dit veroorzaakte hem eene zoo gevoelige pijn, dat hij eenige passen achteruit week. Reeds hoopte ik, dat hij bij die beweging naar beneden zou ploffen; maar het gelukte hem, helaas! zich vast te houden. Door een' zijner pooten uit te strekken deed hij hierop eene poging, om een' tak te grijpen, ter zijde van dien, waarop ik post vatte. In geval dit hem gelukte, was hij met mij op gelijke hoogte en ik reddeloos verloren. Reeds voelde ik zijne vijf geweldige klauwen aan mijne knie, zijn kugchend ademhalen verried de inspanning, die 't hem kostte, mij te bereiken: toen greep ik het mes, bukte mij neder en boorde hem de scherpe punt in het oog. Het dier stiet een lang, vreeselijk gchuil uit en poogde mij met zijnen klauw te pakken, doch schramde de huid slechts, schoon zoo, dat het bloed uit mijne hand stroomde. Op dit oogenblik stiet ik den jaguar mijne spies in de bloedende oogholte en drukte toe met de gansche zwaarte van mijn ligchaam. Het dier week voor de ontzettende pijn terug, en een lang, heesch gebrul verried zijne onmagtige woede.

Vertrouwen en moed keerden in mijne ziel terug. Spoedig was de tijger zoo ver van mij verwijderd, dat ik hem niet meer bereiken kon. Evenwel bleef zijn ééne oog onafgewend op mij gerigt. In zijne razende woede vergat hij de aan zijn geslacht eigene slimheid en voorzigtigheid; naar wraak snuivend zocht hij mij te vatten, nam eene vaart, sprong op een' tak in mijne nabijheid, doch ontving van mijne spies zulk een' nadrukkelijken stoot op den kop, dat hij oogenblikkelijk in den stroom neertuimelde. Zijn lot was nu spoedig beslist, want zoodra hij in

het water plofte, schoten eenige krokodillen, die onze worsteling uit de verte hadden aangezien, op hem toe en verscheurden hem.

Nu kon ik weder met bedaardheid in het rond zien. Nog altijd rustte de nevel op de verwijderde streken, nog altijd was niets te zien, dat mij redding beloven kon. Ik werd door honger en koude hevig geplaagd en sidderde aan alle leden. Mijne slaapkameraden, die ik thans, hoe ik vroeger ook over hen denken mogt, half en half als goede vrienden begon te beschouwen, de hagedissen, waren verdwenen en kwamen niet weer te voorschijn. Zoo bleef mij niets overig, dan weder eenige boombladeren te kaauwen, doch hoewel die mijne maag vulden, verminderden zij toch niet de begeerte naar voedzamer spijs. De groote schildpadden, die op de naburige rots lagen, wekten mijn' trek in hooge mate op; maar ik durfde niet wagen, mij aan de vratige tanden der vele in de nabijheid loerende roofdieren bloot te stellen. Ook mogt ik niet hopen, dat de vochtige glibberige rots, waarop zelfs de jaguar slechts met moeite had kunnen staan, mijn' voet een vast steunpunt zou geven. Eén misstap was voldoende, om mij in de kaken der krokodillen te brengen.

Zoo moest ik dan wel in mijn' kerker blijven smachten, aan alle martelingen van honger en koude prijs gegeven. Gedurig duidelijker begreep ik het troostelooze van mijn' toestand en ik had al de kracht en vastheid van mijn' geest noodig, om mijn vertrouwen op Gods hulp staande te houden en niet tot volslagen wanhoop te vervallen. Mijne Indianen, de eenige levende wezens, van wie ik redding wachten kon, waren óf omgekomen óf hun vaartnig was zeer ver stroomafwaarts gedreven; als zij niet spoedig opdaagden, bezweek ik van honger en matheid. Om nochtans geen middel tot mijn behoud onbeproefd te laten,

sneed ik een' langen tak af, aan welks uiteinde ik een' witten doek vastmaakte. Pas echter had ik deze vlag hoog uit mijn' boom uitgestoken, of de doek werd door eene zware regenvlaag zoo doornat, dat hij zich niet meer bewoog en dus ook van de rivier uit moeilijk meer kon worden opgemerkt.

4.

De derde nacht vond mij nog altijd in mijne zonderlinge gevangenis, ingewikkeld in mijne hangmat en afwisselend door knagenden honger, brandenden dorst en hevige lichaamspijnen gemarteld. Geen lichtstraal, ook niet de kleinste ster drong door den digten nevel heen. Hoe lang kwam mij die nacht voor! Hoe langzaam kropen de uren daarheen! Niet een oogenblik genoot ik een' verkwikkenden slaap; stekende pijnen schoten door mijne verkleumde ledematen; zij waren het eenige gevoel, dat ik nog van het leven had. Van tijd tot tijd klonk het geschreeuw der wilde dieren uit het binnenste des wouds en uit de diepte van het water. Op deze toonen van den moordlust volgde dan eene doodelijke stilte, die mij nog akeliger voorkwam. De nacht scheen mij van eeuwigen duur te zijn.

Eindelijk voer de wind door den digten nevel en vertoonde mij in het oosten eene roodachtige streep. Den blik strak op dit mijn graf verlichtend morgenrood rigtende, staarde ik in de verte, zonder hoop en vertrouwen, en hoorde het lange rollen van den donder, die zijne stem magtig liet hooren. In de tuschenpoozen geloofde ik somwijlen een ander geluid te vernemen, dat naar den knal van een vuurgeweer geleek. Was het inbeelding enkel? Bedrogen mij mijne koortsige zinnen? Doch telkens op nieuw liet datzelfde geluid zich weer hooren! Waarschijnlijk wilde Indianen, die aan den oever van den

Orinoco op de vervolging hunner vijanden uit waren. Wat gingen die mij aan? Het waren immers mijne makkers niet, van wie ik redding kon hopen.

Ik verviel weder in eene volslagen uitputting. Reeds begonnen mijne leden mij hunne dienst te weigeren, en ik kon mij niet langer overeind houden. Hijgend legde ik mij neder, en zoo mijn pols in dezen toestand van levend dood-zijn ook al voortging te slaan, zoo hadden mijne gedachten toch geheel opgehouden.

Plotselijk dringt het geknal van gewerschoten duidelijk in mijn oor; ik ontwaak uit mijne verdooving, bezin mij, roep. Niemand antwoordt. Daar knalt een tweede schot, maar veel nader. De snelle overgang van volslagen vertwijfeling tot nieuw ontwaakte hoop tast mij zoo hevig aan, dat ik van blijdschap bijna mijne bewustheid verlies. Spoedig treft een derde schot mijn oor, en op 't eigen oogenblik zie ik eene boot om den hoek van de rots komen. Het zijn mijne Indianen; ik herken hen duidelijk; de kapitein van het schip staat aan het roer. Ik tracht te schreeuwen, doch mijne innerlijke ontroering verstikt mijne stem. De boot laveert naar alle rigtingen, de trouwe makkers zoeken mij. Van tijd tot tijd vuren zij een geweer af, om mij hunne tegenwoordigheid kond te doen. In 't eind naderen zij mijnen boom. Met inspanning van alle krachten gelukt het mij, een' langen kreet uit te stooten, en in 't volgend oogenblik weerkaatst de echo hunne juichende stemmen. Zij maken de boot met touwen aan den boom vast, halen mij naar beneden en zijn hartelijk verblijd, mij nog in leven te vinden, nadat zij twee en een halven dag op het water hebben omgezworven, om mij te zoeken.

En deze wakkere menschen worden door vele reizigers met den bijnaam van „de roovers van den Orinoco” gebrandmerkt!

XI.

DE SCHIPBREUK OP DE BAHAMA-BANK.

Sedert eenige jaren zijn in de aanzienlijkste havensteden van Europa en Amerika verzekeringsmaatschappijen tegen zeeschade opgericht, bij welke de schippers tegen eene geringe bijdrage de waarde hunner schepen en van de daarin geladen goederen verzekeren, waarna alle verlies, dat zij lijden, hun door de maatschappij vergoed wordt. Hoe weldadig deze inrigtingen ook zijn mogen, worden zij toch door menigen booswicht schandelijk misbruikt. Een sprekend voorbeeld daarvan deelt een amerikaansch koopman ons mede. Zijn verhaal is zoo rijk aan belangwekkende bijzonderheden, dat wij het hier onzen jongen lezers in zijn geheel willen mededeelen, en wij doen zulks te liever, omdat het een nieuw en treffend bewijs oplevert, dat vaak de grootste wederwaardigheden, als wij die met moed en vastberadenheid doorstaan, eene bron van zegen en geluk voor ons worden kunnen. Die koopman dan verhaalt het volgende:

Ik was den vorigen zomer te Baltimore, toen dringende zaken mij naar Cuba riepen. Terstond zag ik naar een schip om, welks bestemming derwaarts was. Ik vond echter slechts een'

kleinen schoener (een snelzeilend vaartuig met twee masten), die weinig gemakken aanbood en welks kapitein den naam had van een ruw en onbeschoft mensch te zijn. Desniettegenstaande nam ik daar mijne plaats, liet mijne bagaadje aan boord brengen en verzocht den kapitein, mij tijdig berigt te zenden tegen dat hij het anker ging ligten.

De beide volgende dagen bragt ik in al de spanning door, welke eene zeereis gewoonlijk voorafgaat. Den derden nacht ook ging ik gerust te bed, daar ik mij overtuigd had, dat de wind nog altijd tegen was. Op eens echter werd ik door een hevig bonzen op mijne deur uit den slaap gewekt. „De schoener gaat onder zeil,” riep men buiten; „Kapitein Burder laat u zeggen, dat gij dadelijk aan boord komen moet.”

Ik was spoedig aangekleed; eene boot wachtte mij en na eenige minuten had ik den schoener bereikt. De kapitein had het zoo druk, dat hij mijne komst naauwelijks scheen te bemerken. Ik sprak hem niettemin aan en zeide hem eenige woorden over het onverwachte van zijn vertrek. „Dat gaat alleen mij aan, mijn heer!” antwoordde hij barsch. Ik zocht mijzelf te vergeefs te verklaren, waarom wij zoo op eens onder de ongunstigste omstandigheden uitliepen; want de wind was ons nog altijd tegen en wij hadden groote moeite, om de volle zee te bereiken. Evenwel had ik van de beleefdheid van den kapitein reeds zulk een proefje gehad, dat ik hem niet verder vragen wilde. Ik ging ter rust en verliet mijne hut eerst weder, toen men mij 's morgens tot het ontbijt kwam roepen.

Toen ik in de kajuit trad, was ik even verrast als verblijd, daar een' bejaard heer en eene jonge dame, die wel zijne dochter scheen, te vinden. Ik werd hun als reisgenoot voorgesteld en bemerkte spoedig, dat hun gezelschap mij voor de barschheid

van den kapitein rijkelijk schadeloos zou kunnen stellen. De heer Monti was een man van buitengewone beschaving en zeer aangenaam in den omgang, en zijne dochter een zacht, beminnelijk meisje. Hoe levendiger en vertrouwelijker ons onderhoud werd, des te koeler en terugstootender vertoonde zich de kapitein ons. Zelden heb ik een' mensch van een zoo afschrikkend uiterlijk gezien. Zijn genoegzaam koperkleurig gezigt, zijne zwarte, borstelige haren, zijne kleine, doorborende oogen deden onwillekeurig aan een wild roofdier denken. Zijn gedrag en zijne handelingen kwamen met dit uiterlijk voorkomen overeen en verrieden een wreed, boosaardig karakter.

Vreemd was het, dat hij met zijne manschap in zulk eene vertrouwelijke betrekking stond, als anders tusschen een' scheepscommandant en zijne ondergeschikten geheel ongewoon is. Daarentegen had een neger, die hem in zijne kajuit bediende, dagelijks bitter van zijne ruwheid te lijden. Kapitein Burder scheen een barbaarsch vermaak in het kwellen van dezen ongelukkige te vinden, zoodat Salomo — zoo heette hij — het schip vaak met zijn gejammer vervulde, terwijl zijn heer de vloeken en slagen nog verdubbelde. Meermalen rukten wij hem den neger bloedend uit de handen, en zoo begon de arme Salomo in ons al spoedig zijne beschermers te zien. Hij betoonde ons zijne dankbaarheid door allerlei kleine diensten en oplettendheden en betuigde vaak in zijne gebroken taal: „Die Missie Marriët (de dochter van den heer Monti) een engel zijn; ikke haar wil dienen op mijne knie.”

Onze schoener had iets vreemds en geheimzinnigs aan zich. Zijne lading scheen aanzienlijk en van veel waarde; en toch lieten de matrozen zich daarover dikwijls spottende woorden ontvallen, waarvan ik den zin niet begreep. Genoegzaam iede-

ren avond hield de kapitein lange bijeenkomsten met zijn' stuurman, en twee of driemaal zag ik hem zeekaarten bestuderen, die met de streek van den oceaan, welke wij bevoeren, niets gemeens hadden. Dit gedrag maakte mijnen argwaan gaande en, zonder zelf te weten waarom, gevoelde ik dikwijls eene onbepaalde vrees.

Wij hadden het aan boord zeer slecht, en vooral was onze tafel uiterst schraal voorzien. Eindelijk beklaagden wij ons hierover bij den kapitein; doch deze antwoordde ons met zijne gewone onbeschoftheid. Wij besloten derhalve, den voorraad, dien ieder van ons had medegenomen, bij elkander te doen en zelve onze tafel te bezorgen. Julie, het kamermeisje van Miss Marriët, nam op zich, onzen maaltijd te bereiden. Toen kapitein Burder dit hoorde, geraakte hij in hevige woede en stiet bedreigingen uit, die wij niet konden verstaan. Van dit oogenblik af brak hij alle verkeer met ons af; maar onze kleine kring werd daardoor slechts te vertrouwelijker.

Gedurende de eerste week van onze reis hadden wij kostelijk weder. De avonden bragten wij meestal op het dek door, waar wij onder een uitgespannen zeil zaten. Eens, dat wij hier in den heerlijken maneschijn vredig koutten, kreeg ik Salomo in het oog, die zijn' ruigen kroeskop uit het scheepsluik opstak en mij geheimzinnige teekens maakte. Ik trad op hem toe. „Wat is het, Salomo? Hebt gij mij wat bijzonders te zeggen?” „Ja, ja, massa! Watte heel slims en watte heel ondeugends. Maar...” En hij zag in het rond met eene uitdrukking van angst, die moeilijk te beschrijven is. — „Vrees niet,” zeide ik; „kapitein Burder is in zijne kajuit, en de wacht is op het achterdek. — „Dan ikke spreken kan,” vervolgde hij; „gij altijd goed geweest voor armen zwarte; daarom zwarte u thans dienen,

Gij allen in groot gevaar zijn! Kapitein Burder willen het schip laten zinken." — „Wat zegt gij, Salomo?" riep ik vol verbazing. — „Stil, massa! ikke zal vertellen. Gisteren avond ikke kapitein Burder en den stuurman beluisterd heb. Ikke alles verstaan. Dat booze duivels zijn! Die den schoener op den grond willen boren. De schoener verzekerd zijn voor heele boel geld en niets daarop zijn. Balen, kisten en vaten gevuld zijn met zand en met steen, anders geen ziertje. Al het volk door den kapitein omgekocht. De zandbank van Bahama..."

„Waar zit je, zwarte? Waarom blijf je niet bij je werk?" donderde op eenmaal de stem van den kapitein. Salomo nam dadelijk de vlugt, maar kon toch den woedenden schop niet ontgaan, dien zijn barbaarsche meester hem op weg meêgaf en die den armen neger bijna verlamd had.

Ik stond roerloos van schrik en verbazing. Nu was mij alles duidelijk, wat mij aanvankelijk zoo raadselachtig had toegescheenen: het gedrag van den kapitein, de spotters der matrozen, het overhaaste van ons vertrek. Zoodra Miss Monti zich naar hare kajuit had begeven, onderrigte ik haren vader van het gevaar, waarin wij verkeerden. Wat te doen? Welk besluit te nemen? Waren wij nog ver van die Bahamabank, welke de neger met een woord genoemd had? — Op al deze vragen hadden wij geen antwoord. Wij moesten de gebeurtenissen afwachten en dan handelen, gelijk de nood het vorderde. Niettemin kwamen wij overeen, dat wij het ons dreigend gevaar voor Miss Monti zorgvuldig geheim houden en ook voor het volk verbergen moesten, dat hun helsch opzet ons bekend was.

Zoo verliepen drie dagen. Op den avond van den vierden waren wij, naar gewoonte, op het dek bijeen. Er blies eene stevige koelte en het schip liep met eene bijzonder snelle vaart.

Op dit oogenblik kwam kapitein Burder met drift op het verdek, greep het dieplood en wierp het bij herhaling uit. Een beangstigend stilzwijgen heerschte onder het volk. Al de matrozen stonden vóór op het schip en wendden geen oog van den kapitein af. Miss Monti was bleek geworden en sidderde; zij greep haren vader bij den arm en zag hem angstig vragend aan; doch deze keerde zich af, om zijne eigene onrust niet te verraden. Salomo klemde zich aan den mast vast en gaf alle teekenen van schrik en angst.

De maan was juist opgekomen en straalde in vollen glans. Slechts nu en dan onttrokken digte wolken haar aan ons gezigt en dan verbreidde zich eene akelige donkerheid over de oppervlakte des waters. De wind, schoon frisch, was onbestendig. Soms woei hij met kracht, soms verslaptte hij weer en liet de straks gespannen zeilen bij de masten neerhangen. Nu eens voeren wij op effen zee, dan weder klotsten de golven met geweld om ons schip. Op eens liet Salomo een' angstkreet hooren: „De bank! De bank! Wij allen komen op de zandbank!" — „Wat maalt die zwarte daar?" riep de kapitein en sprong op den neger toe; „als je weer kikt, verworg ik je!" — „Wat is er?" riep Miss Monti; „zijn wij werkelijk in gevaar?" — „Kapitein Burder!" sprak thans haar vader en trad op hem toe, „ik beveel u, terstond van koers te veranderen. Wij kennen uw plan: gij zijt een ellendeling!" — „Matrozen!" riep ik op mijne beurt; „gehoorzaamt dezen mensch niet! Hij wil het schip op den grond doen loopen, om de assurantiegeden te winnen. Ons aller leven staat op het spel." — „Dat is niet waar," bulderde Burder; „gij zijt muiters en leugenaars. Hier, kameraden! Vergeet niet, dat ik uw kapitein ben. Kan ik op u rekenen?" — „Ja, ja! Leve onze kapitein!"

Op dit oogenblik stond de schoener stil, door een' ontzettenden schok gestuit. De kiel was op de zandbank gestooten. Ieders mond zweeg, ieders gelaat verbleekte. Na eenige seconden stiet het schip andermaal, gelijk wel te voorzien was, met verdubbeld geweld; daarop bleef het onbewegelijk. Terstond beval de kapitein, de achterzeilen op te zetten en ballast overboord te werpen; doch de schoener roerde zich niet. Op Burders valsch gezigt speelde een triomferend lachje.

Onderwijl ging de maan onder en het werd immer donkerder in het rond. De wind stak weder op, de zee werd hol, wilde stortzeeën teisterden den schoener, 't was kennelijk, dat hij spoedig bezwijken moest. De kapitein beval, de sloep uit te zetten. Terwijl hij zelf met al zijn volk de handen daartoe aan het werk sloeg, deed het plotselijk breken van twee donkere wolken ons op eenigen afstand eene rots ontdekken. Reeds was de sloep gereed, toen het wrak een' nieuwen schok ontving. Een oogenblik later scheurde het vaneen en de golven drongen naar binnen.

Wij wierpen ons allen tegelijk in de sloep, behalve den heer Monti, die in de kajuit was gegaan, om eenige papieren van waarde te redden. Toen hij weder boven kwam, rolde eene geweldige golf over het achterschip en spoelde den ongelukkigen vader overboord. Op dit gezigt viel Miss Monti in onmagt. De kapitein liet het touw kappen en gaf order, om op het kleine eiland aan te roeijen. „Den ouden heer kunnen wij niet redden,” riep hij; „we mogen blij zijn, als we er zelve het leven afbrengen.”

De matrozen roeiden met kracht, en wij bereikten de rots; doch bij het landen werd de sloep verbrijzeld. Daar het pikdonker was, konden wij van de gesteldheid der barre rots,

waarop wij ons bevonden, weinig of niets onderscheiden. Julie en ik hadden de nog altijd bewusteloze Miss Mariët naar eene afgelegene plaats gebragt en deden alles, om haar in het leven terug te roepen. Eindelijk kwam zij weder bij. Hare droefheid bij het missen van haren vader was hartverseurend, en ook ik vond geene woorden, om haar te troosten.

Na verloop van een akelig uur kwam Salomo met luide blijdschapsbetooningen op mij toelopen: hij had in de verte iemand hooren roepen en was overtuigd, dat het de heer Monti was. Ik volgde hem dadelijk naar de spits van het eiland, en wij schreeuwden uit al onze magt.... Eene stem, die ik dadelijk herkende, antwoordde ons. Den hemel zij dank, de eerwaardige grijsaard was gered! Zich aan eenig wrakhout vastklemmende, had hij het strand bereikt. Hij was thans — zoo riep hij ons toe — slechts door een' kleinen inham, langs welken hij zijn' weg zou zoeken te vinden, van ons gescheiden. Alhoewel de afstand zoo groot was, dat wij elkaar niet dan met moeite beschreeuwen konden, gelukte het mij toch, hem van dit gevaarlijk voornemen af te brengen. Hij beloofde mij, althans tot het aanbreken van den dag te zullen wachten, en ik vloog naar zijne dochter, om haar het heugelijk nieuws over te brengen.

Met brandend ongeduld zagen wij den dag te gemoet. Eindelijk brak hij aan en deed ons den heer Monti op een' afstand van tweehonderd passen ontdekken. Terstond maakte hij zich op, om, langs het strand voortgaande, bij ons te komen, terwijl Salomo hem van onze zijde te gemoet ging.

Er was echter nog geen halfuur verloopen, toen de neger met een ontsteld gezigt alleen terugkwam. „Och, massa, massa,” riep hij: „wat ongeluk! Dat niet een baai zijn, dat een kanaal zijn tusschen twee gescheiden eilanden.”

Dit onverwacht bericht verkeerde al onze vreugde in diepe verslagenheid. Noch de heer Monti, noch ik kon zwemmen, en de sloep was geheel onbruikbaar! Ieder scheen geneigd, om ons in onzen nood bij te staan; slechts kapitein Burder niet. Toen men hem vroeg, of hij geen middel zag, om den ouden man te redden, was zijn koel antwoord: „Laat hem toonen, dat hij zwemmen kan; anders zit er niet op.”

Weldra vertoonde de heer Monti zich weder op de tegenover gelegene rots en verwittigde ons deels door teekenen, deels door luid roepen van het gevaar, waarin hij verkeerde. Het kanaal was eene strooming, die met ebbe en vloed veranderde en zoo geweldig was, dat zelfs de krachtigste zwemmer niet hopen mogt, haar gelukkig te overwinnen. Wij zagen den ongelukkigen vader, wij hoorden hem, slechts weinige honderd voeten scheidden hem van zijne dochter en van ons, en deze hinderpaal scheen toch volstrekt onoverkomelijk. Wij hadden in der haast nog eenigen mondvoorraad gered: hij ginder had niets; hij moest van honger omkomen of zijn leven op het spel zetten. Tegen het vallen van den avond zamelde hij eenige planken en ribben bijeen, die de zee binnen zijn bereik gespoeld had, en bragt zoo, de flarden van hemd en verdere onderkleeding tot touwen gebruikende, eene soort van vlot tot stand. Al het volk van den schoener had zich rondom ons op het strand geschaard, en wij allen sloegen die voorbereidselen vol angst en spanning gade. Miss Monti lag op de knieën, met het ligchaam voorover gebogen, bleek, sidderend, en bad vurig voor haren vader. Toen zij hem op het vlot zag klimmen, maakte de schrik haar schier waanzinnig. Zij stak smeekend de handen naar hem uit; zij riep hem toe, zijn voornemen toch in 's hemels naam op te geven. Hij weifelde eenige minuten, maar stiet toen van wal. De zware stroom greep het gebrekkig vaartuig dadelijk aan en deed het met snelheid voortschieten.

Wij waagden niet, te spreken, ja bijna niet adem te halen. Eenige op de uiterste rotspunt staande matrozen hielden touwen gereed, om die aan den koenen schipper toe te werpen, zoodra hij binnen hun bereik kwam. De stroom dreef hem op ons toe, maar met eene vreeselijke vaart. Reeds is hij slechts vijftien tot twintig voeten van ons af... Onze uitgestrekte handen kunnen hem bijna bereiken!... Een matroos wil hem een touw toeslingeren, maar verliest daarbij het evenwigt en stort zelf in het water... Het voorwerp van onzen angst wordt door eene onweerstaanbare kracht voortgesleept en drijft voorbij, reddeloos aan den wijden oceaan prijsgegeven. Miss Monti had dit gezigt niet kunnen verdragen en lag wezenloos op het zand.

Gedurig verder dreef de ongelukkige vader van ons eiland weg. Meermalen strekte hij de armen naar ons uit, als om afscheid te nemen en welligt ook, om ons zijne dochter aan te bevelen. Wij volgden hem lang met onze blikken; eindelijk verdween hij geheel uit ons gezigt. Gelukkig was de wind bedaard en wij konden althans hopen, dat de brave man niet door de zee zou verzwolgen worden, zoo lang de planken van zijn vlot vasthielden. Het werd donker, en nog altijd stonden wij turend aan het strand.

Welk een nacht! Ik sleet hem geheel met langs de klippen rond te dwalen. Toen ik eindelijk naar den kapitein en zijn volk terugkeerde, twistten die over het beste middel, om het eiland te verlaten, en uit hunne losse uitdrukkingen maakte ik op, dat de schipbreuk van den schoener sneller en vollediger geweest was, dan zij zelven gewenscht hadden. De ellendelingen waren in hun eigen net verstrikt geraakt.

Met het eerste lichten van den morgen liet ik mijne oogen vruchteloos over den wijden oceaan onzwerfen; ik ontdekte niets. Monti was gewisselijk omgekomen... Arme Marriët!

In den loop van den morgen zochten de matrozen de sloep met behulp van het aangespoelde wrakhout en van eenige werktuigen, die zij bij zich hadden, weder bruikbaar te maken. Tegen alle verwachting gelukte hun dit. Kapitein Burder verwittigde mij nu, dat de stuurman en het volk hulp zou gaan zoeken; Miss Marriët, Julie en ik moesten hunne terugkomst afwachten, en hij zelf zoude ook bij ons blijven, om, gelijk hij er met een' boosaardigen glimlach bijvoegde, ons te bewijzen, dat noch hij noch zijne manschap voornemens waren, ons in den steek te laten. Inderdaad gingen zij tegen den avond onder zeil. Salomo zou meê in de sloep gaan, doch bij de drukte van het inschepen had niemand zijn achterblijven opgemerkt. Zoo was hij in de donkerheid verdwenen, nadat hij mij nog op veel beteekenenden toon in het oor had gefluisterd: „Gij goed passen op Missie Marriët!”

Waarom stelde kapitein Burder zich niet zelf aan het hoofd van zijn volk? Ik beschouwde hem als een' booswicht, die tot de zwartste misdaden in staat was. Eene helsche voldoening had hem uit de oogen gestraald, toen de heer Monti door den stroom werd weggedreven. Dat was een gevaarlijke aanklager, van wien hem de dood bevrijdde; kon hij het opzet niet koesteren, om zich ook van de nog overigen te ontslaan? Miss Monti was genoegzaam wezenloos in een hol gebragt en lag daar, met slechts haar kamermeisje bij zich. In de nabijheid dier grot plaatste ik mij aan den voet van eene rots, wier schaduw mij geheel bedekte.

Mijn toestand was niet zonder gevaar. Ik was geheel ongewapend, terwijl de kapitein voortdurend een' dolk en pistolen bij zich droeg. Wanneer ik slechts één oogenblik aan den slaap toegaf, kon dat ligt Miss Monti's verderf wezen. Bij het geringste gedruisch luisterde ik en mijne oogen zochten de digte

duisternis te doorboren. Zoo kropen de uren langzaam en angstvol voorbij. Op eenmaal drong een flauw gerucht in mijn oor. Ik zag eene menschelijke gedaante uit de schaduw te voorschijn treden. Het was de kapitein. Omzigtig naderde hij, en na elken voetstap bleef hij staan, om te luisteren en in het rond te zien. Na mij lang met de oogen gezocht te hebben, zonder mij te ontdekken, sloop hij op de schuilplaats der vrouwen toe. IJlings volgde ik hem, overtuigd, dat ik slechts den pligt van zelfverdediging vervulde, als ik hem eerst aangreep. Ik had hem bijna bereikt, toen Salomo plotselijk aan mijne zijde verscheen. Op dat oogenblik echter hoorde de kapitein ons en keerde zich om. Op het zien van den neger stiet hij een' vreeselijken vloek uit; ik zag zijne pistool blinken; het schot ging af, en de brave zwarte lag aan mijne voeten. „Massa, massa,” riep hij mij toe; „gij reddet Missie Marriët!”

Op den moordenaar toeschieten, eene tweede pistool uit zijne hand rukken, hem aanpakken en op den grond werpen, was voor mij het werk van een oogenblik. Hij wong zich nogtans uit mijne armen los, rigtte zich op en bragt mij een' dolksteek in den schouder toe. Hij wilde den stoot herhalen, doch ik liet hem er den tijd niet toe, daar ik hem om het ligchaam vatte en borst en armen met geweld neerdrukte. Zijne woede was die van een wild dier; hij liet een dof gebrul hooren en het schuim stond hem op den mond, terwijl hij mij met de tanden zocht te verscheuren. Met wanhopige inspanning worstelde hij tegen de boeijen, waarin hem hield, zoodat wij eindelijk beïden op den rots vielen en met gespannen armen elkander trachten te overweldigen. Het was eene worsteling op leven en dood. De beide vrouwen, die mij zeker niet herkend hadden, waren van schrik gevlugt.

Reeds geraakten mijne krachten uitgeput; het bloedverlies ver-

zwakte mij; ik voelde mijne spieren aan het geweld mijns vijands toegeven; zijne hand drukte mij op den keel en dreigde mij te verworgen. Op dit oogenblik streek een zwarte arm voorbij mijne oogen. De kapitein, door den neger ter aarde geworpen, liet los; het gelukte ons, hem te binden, en hij bleef op den grond uitgestrekt liggen, door stomme, onmagtige woede verteerd.

„Nu,” zeide de neger, „hij geen kwaad meer zal doen, die booze, blanke duivel!” — „Zijt gij gewond, Salomo? Laat mij zien, of er gevaar bij is.” — „Niet veel. Ikke een harden kop hebben; de kogel maar het been geschramd. Massa, massa! ik roepen gehoord, ikke gehoord den naam van Missie Marriët.”

Wij liepen dadelijk naar het strand. Eene bekende stem riep: „Marriët! Marriët!” Ik naderde vol verbazing en hoop; ik vond Miss Monti in de armen van... haren vader.

De heer Monti was opgenomen geworden door een schip, dat de bestemming heeft, om voortdurend om de Bahamabank te kruisen, ten einde schipbreukelingen te redden. Datzelfde vaartuig had vervolgens ook de sloep met den stuurman en het volk van den schoener ontmoet. De laaghartige Burder werd met zijne medepligtigen in het benedenste ruim in boeijen gesloten en vervolgens aan den regter overgeleverd.

Mén maakte zijn proces op. De met zand en steenen gevulde vaten, die men nog op de bank vond, leverden toereikende bewijzen voor zijne schuld. Hij zoude den dood der misdadigers sterven, doch het gelukte hem, uit de gevangenis te ontsnappen. De straf des hemels zal hij daarom echter niet ontgaan.

Zoo Marriët, mijne geliefde vrouw, mij thans, terwijl ik dit schrijf, vriendelijk toelacht, zoo vader Monti, getuige van het geluk zijner kinderen, zich gaarne de doorgestane gevaren herinnert, zoo Salomo, van zijnen gruwzamen meester bevrijd, als getrouw dienaar in ons huis vergenoegde dagen slijt, zijn wij al dit geluk toch in zeker opzigt slechts aan de zecassurantie verschuldigd.

XII.

EEN JAGT-AVONTUUR.

Uit het dagboek van een reiziger.

Op mijne omzwervingen door Texas en Arkansas bragt het toeval mij op de plantaadje van zekeren heer Courtenay en werd ik door de orde, netheid en smaak, die daar overal heerschten, zeer aangenaam verrast. Door een sierlijken zuilengang trad men in het fraaije huis, dat midden in een' lommerrijken tuin stond; de velden waren met zorg bebouwd, de stallen luchtig en helder, en dienaren en slaven zindelijk gekleed en welgevoed. Bij ons afstijgen ontving de heer des huizes, omringd van zes bloeiende kinderen, ons met voorkomende vriendelijkheid; mulatten, oude negers en negerknappen schreeuwden en zongen verward door elkaar; de honden blaften, de paarden brieschten, en het geheel was een teffend beeld van geluk en tevredenheid.

Weldra was ik bij de beminnelijke familie geheel te huis en smaakte er na lang gemis al het aangename van den omgang met hoogst beschaafde menschen. Al onze ledige uren besteedden wij tot het lezen der beste engelsche, fransche en italiaansche schrijvers, en 's avonds verlustigden wij ons met het maken van muziek. Zoo vlogen de dagen mij als een droom voorbij,

en daar wij midden in den regentijd waren en het reizen geheel onmogelijk was, bragt ik bijna zes weken onder dit gasvrij dak door.

Niettegenstaande het slechte jaargetijde hadden wij toch ook enkele fraaije, zonnige dagen, waarop ik togtes door de naburige wouden ondernemen kon. Somwijlen ook noodigde mijn gastheer de jagers uit den omtrek uit, en dan werden groote drijfjagten op beeren, herten, reeën, wolven en wilde katten ondernomen.

Op eene mijner eenzame omzwervingen bejegende mij een avontuur, dat in den ganschen omtrek groot opzien baarde. Men was namelijk in Arkansas in den waan, dat alle panters het land reeds voor meer dan twintig jaren verlaten hadden. Sinds eenigen tijd merkte men echter op de plantaadje eene snelle vermindering onder de kalkoenen, lammeren en jonge varkens op. Wij hadden reeds alle naburige bosschen en rietvelden doorsnuffeld, daar wij dachten, eene uit de zuidelijker streken overgekomen tijgerkat te zullen vinden. Na vele vruchteloze moeite kwam de heer Courtenay eindelijk op de gedachte, dat zich eene bende voortvlugtige negerslaven in de buurt ophouden moest, en gaf dus order, om voortaan iederen nacht wacht te houden; doch ook deze maatregel had geen gevolg.

Op zekeren dag was de gansche familie op de overzij der rivier ter bruiloft genoodigd. Daar ik geen tot zulk een feest passend kleed bij mij had, bleef ik te huis en reed tegen den middag met al de honden ter drijfjagt uit. De dag was zwoel, schoon tegelijk winderig. Daar het ruischen van den wind door het riet mij belette, het blaffen der honden te hooren, vlijde ik mij, toen ik eene mij van vorige jagten bekende legerplaats bereikt had, op den grond neder en liet hier mijn paard

grazen. Ik had zoo nog geen half uur mijne pijp liggen rooken, toen alle honden met woest geblaf uit het kreupelhout kwamen breken, op een' afstand van dertig pas mij voorbij snelden en zich daar in het digte riet wierpen. Ik wist, dat zij noch een' beer, noch een stuk roodwild najaagden, en daar ik een pad door het riet bemerkt had, sprong ik in den zadel en volgde de jagt, niet weinig nieuwsgierig, wat het wel zijn kon. Zóó veel was zeker, dat het dier, als het tot het kleine kattengeslacht behoord had, in het kreupelhout zou gebleven zijn, waar de honden het volstrekt niet hadden kunnen deren.

Ik reed hard, tot ik bij een cipressenboschje kwam, waarachter ik door eene opening een ander, hooger en aanmerkelijk digter rietveld kon ontdekken. Ik bond mijn paard vast en volgde met jagtmes en buks het spoor der honden. Tusschen de struiken gekomen, hoorde ik de honden woedend aanslaan; kennelijk hadden zij het dier omsingeld. Ik moest enkel dat geblaf volgen, wijl het mij onmogelijk was, iets te zien, want het riet stond zoo digt en hoog, dat ik slechts met veel moeite en inspanning langzaam voorwaarts dringen kon. Eindelijk werd het riet dunner en, de oogen opslaande, zag ik, dat ik mij digt bij een' grooten katoenboom bevond, aan welks voet de honden waarschijnlijk stonden. Evenwel kon ik nog niets van hen zien, en ik begon de bovenste takken van den boom scherp met het oog te monstereu, of zich niet misschien eene tijgerkat tusschen dezelve had ingekwartierd. Er was echter niets te zien. Het riet regts en links doorsnijdend, drong ik nog tien passen voorwaarts, toen ik tot mijne verrassing veertig voet boven mij een' forschen panter ontdekte, die met zijne geduchte klauwen een' boomtak omvatte en grimmig op de honden neerkeek.

Ik had gaarne de wijk genomen, maar ik durfde dat niet wagen, want het minste gerucht had het dier op mij opmerkzaam gemaakt en dan ware het van zijn hoog standpunt oogenblikkelijk op mij neergesprongen. De honden blaften luider en luider; tweemaal hief ik mijne buks op, maar ik schoot niet, want mijne zenuwen waren te zeer aangedaan en mijne armen beefden. Eindelijk verkreeg ik weder de noodige zelfbeheersching, en daar ik bedacht, dat onder de honden enkelen waren, die bijna tegen het vreeselijke dier waren opgewassen, legde ik mijne buks op een stuk riet en gaf vuur. Mijn schot had goed getroffen; het beest tuimelde doodelijk gekwetst, schoon niet dood, op den grond neder; de helft der honden viel hem dadelijk op het lijf, doch, die afschuddende, zocht het dier weder bij den boom op te klauteren. Die inspanning ging nogtans boven zijne krachten en, na twee vergeefsche sprongen, deed het moeite, om te ontsnappen. Op dit oogenblik wierpen de grootste honden zich op den panter, die nu niet meer strijden kon, daar hij met zijn bloed ook zijne laatste kracht verloor. Voordat ik tijd had, om mijn geweer weder te laden, was hij dood.

Toen ik toetrad, hadden al de honden zich op het dier geworpen, met uitzondering van eene sterke, kleine, zwarte teef, die anders gewoonlijk de schaar aanvoerde. Ik zag haar door het riet schieten, met den neus op den grond en den staart tusschen de pooten gedrukt. De geveld panter was een wijfje, zeer mager, maar van de grootste soort. Buiten allen twijfel moest zij een jong hebben, dat niet ver af konde zijn. Ik zocht dus den koppel aan te vuren, om de teef te volgen; doch zij hadden het te druk met het dier te verscheuren en zijn bloed te zuipen, dan dat het raadzaam zou geweest zijn, bij hen geweld

te gebruiken. Minstens tien minuten zag ik hun bedrijf aan en wachtte, tot zij moede waren. Op eenmaal hoorde ik een gelaf, een geschreeuw en een klagelijk gejammer. Ik dacht aanvankelijk, dat het jong was opgespoord; doch toen de honden in aller ijf op den loop gingen en eene jagt van langer dan twintig minuten volgde, overtuigde zulks mij, dat er een nieuw wild moest zijn, 't zij een beer of een wild zwijn. Ik volgde, doch reeds na vijftien passen bemerkte ik aan een geweldig ruischen door het riet, dat het vervolgde dier op zijn spoor moest zijn teruggekeerd, en twintig treden verder vond ik de zwarte teef dood en vreeselijk gehavend liggen. Ik trad op haar toe, toen het ruischen veel nader kwam, en ik had nauwelijks tijd gehad, om achter een' doornstruik weg te kruipen, of een tweede panter kwam uit het riet te voorschijn.

Nog nooit had ik een zoo vreeselijk en tegelijk zoo majestueus dier gezien, als dit, daar het met een' vluggen en ligten spong uit het riet opdook. Het was een mannetje; zijne kaken waren met bloed en schuim bedekt, zijn staart zweefte de lucht, en van tijd tot tijd zag hij langzaam om, als nog besluiteloos, of hij vlugten of tegen zijne vervolgers kampen zou. Ten laatste rigtte hij zijne oogen naar de plek, waar de teef dood lag, en met een' enkelen sprong was de panter andermaal op het lijk en rolde dat onder zijne pooten, tot het allen vorm verloren had. Nu het vreeselijke dier daar zoo geen twintig passen van mij af stond, had ik wel kunnen schieten, maar ik waagde het niet, wijl de honden te ver verwijderd waren. Niettemin kwamen deze spoedig uit het riet opdagen en snelden toe. Eene vurige jonge teef, die een weinig voor de anderen uitliep, lag dadelijk door den geduchten klaauw geveld. De panter deed daarop een paar sprongen tegen een' hoogen boom op, kwam

ter hoogte van twintig voet, bleef hier hangen en beantwoordde het getier der honden met een donderend gebrul.

Ik vuurde, en ditmaal volgde geene worsteling meer. Mijn kogel was door het oog en de hersens gedrongen, maar nog in den doodstrijd klemde het dier zich aan den boom vast. Eindelijk lieten zijne klaauwen los en hij plofte met al zijne geweldige zwaarte op den grond neder.

De zon was reeds ondergegaan, en daar ik met het villen van het dier geen' tijd wilde verliezen, sneed ik slechts den langen staart af, dien ik als zegeteeken om het lijf wond. Mijn avontuur was evenwel nog niet ten einde, want terwijl ik door het niet breede rietveld ging, dat tusschen mij en het gedoode wijfje lag, begonnen de honden op nieuw te blaffen en hadden in minder dan drie minuten een derde dier opgespoord. De avond viel haastig, en ik begon een weinig ongerust te worden. Tot hertoe was ik gelukkig geweest; telkens had mijn schot een' vijand geveld, dien zelfs de stoutste jager nooit zonder hartklopping alleen aantast. Mogt ik echter bij eene derde ontmoeting hetzelfde geluk verwachten? Dat was meer, dan ik hopen mogt, vooral daar de donkerheid de zekerheid van mijn schot moest verminderen. Ik liet alzoo de honden blaffen, zoo veel hun lustte, en sloeg den weg naar mijn eerste offer in, dat ik insgelijks tot een bewijs mijner dapperheid den staart afsneed. Thans echter maakte eene nieuwe bezorgdheid zich van mij meester. Ingeval namelijk nog meer panters in den omtrek verborgen lagen, was het zeer gevaarlijk, alleen naar de plaats terug te keeren, waar ik mijn paard had vastgebonden. Na mij overtuigd te hebben, dat mijn geweer in goeden staat was, begaf ik mij naar de steê, waar mijne honden nog altijd hevig blaften. Hier zag ik andermaal een' panter, doch ditmaal was

met zijne verschijning geen gevaar verbonden, want het dier was een jong, dat vijftien voet van den grond op een' boom was gevlugt, die door den bliksem getroffen en ongeveer acht ellen boven den wortel afgeknot was. Het dier zat op het afgebroken gedeelte, welks punten de lage takken van een' anderen boom raakten.

Het was wezenlijk een aardig gezigt, want de neerhangende staart van het diertje diende voor alle honden tot lokaas, daar zij voortdurend in de hoogte sprongen, om daarnaar te snappen. De kleine panter had in dit spel veel pret, miaauwde vrolijk en liep al heen en weer, als om zijne speelmakkers uit te noodigen, bij hem boven te komen. Ik kon moeilijk besluiten, zulk een bevallig en vrolijk schepsel te doodden, doch de nood dwong er mij toe, daar geen lokken of roepen van mijn' kant de honden van den boom afbrengen kon. Ik schoot dus, bond het dier om mijn' nek en begon nu angstig naar de plaats te zoeken, waar ik mijn paard had achtergelaten.

In Amerika is weinig schemering, vooral in den zomer; ik was uiterst haastig en kwam daardoor natuurlijk des te langzamer tot mijn doel. Eerlang verloor ik het spoor, zakte in een moeras, reet mij handen en gezigt aan de doornen open en hoorde eindelijk, nadat ik mij langer dan een uur had afgesloofd, mijn paard, dat het lange alleenzijn denklijk insgelijks moede was, luid hinneken. Hoewel ik slechts anderhalf uur van huis en de weg niet moeilijk was, geraakte ik toch nog drie of viermaal verdwaald, tot ik eindelijk de teugels op den nek van mijn paard legde en mij geheel aan zijn instinct overliet.

Het was bijna middernacht, toen ik de plantaadje van den heer Courtenay naderde. Het verwonderde mij niet weinig, dat

Eene tijgerjagt.

ik in alle rigtingen fakkels zag lichten. Op het plein gekomen, vernam ik de reden dezer ongewone beweging. De familie was namelijk vroeg naar huis teruggekeerd en, naar gewoonte, 's avonds te acht uur aan tafel gegaan. Nadat men langen tijd vol angst op mij gewacht had, vreesde mijn gastheer, dat mij eenig ongeluk was overgekomen, en besloot, met de helft zijner negers naar mij te zoeken. Ik gaf mijn paard aan een' slaaf over en liep op het huis toe, waar de honden mijne terugkomst reeds verkondigd hadden. De gansche familie kwam buiten, om mij te verwelkomen, en aller eerste vraag was, wat mij zoo lang had opgehouden. „Ik heb de roovers gevangen, die ons zoo lang verontrust hebben,” antwoordde ik. „Ik heb hen gedood en twee honden daarbij verloren. Hier zijn mijne zegeteekenen.”

Mijn gastheer stond geheel verbaasd. Hij was een te goe-fend jager, om de grootte der dieren niet naar de door mij medegebragte trofeën te kunnen schatten, en zond met het aanbreken van den dag slaven uit, om de geveld monsters te halen. Ik was thans de held van den dag, en mijne panterjagt is zeker ook tegenwoordig in Arkansas nog niet vergeten.

XIII.

DE WRAAK VAN DEN MALEIJER.

Op mijne reis naar Madras nam ik mijn' intrek bij mijnen vriend Smith, een' der beste menschen, die ik ken, en den eerlijksten en onpartijdigsten regter in geheel Indië. Vriendelijk en menschlievend jegens zijne dienstbaren en een voortreffelijk huisvader, werd hij door allen, die hem kenden, bemind en geacht. Bij mijne aankomst was hij zelf juist afwezig; maar zijne vrouw wilde volstrekt, dat ik een paar dagen, tot de terugkomst van haren man, blijven zou. Zij had drie kinderen, was eene zeer beschaafde vrouw en, hoewel driftig en opvliegend soms, toch over het geheel liefderijk en innig goedhartig. Juist toen ik kwam klaagde zij bitter over het verlies van een' kostbaren smaragden halsband, die uit haar juweelenkistje verdwenen was, waarin zij hem, naar zij zeide, voor weinige dagen zelve gelegd had. Er had eene strenge huiszoeking plaats, doch zonder gevolg, tot men zich eensklaps herinnerde, dat een tienjarige maleische knaap, diehalf als page in huis diende, den vorigen dag last had bekomen, om uit dat juweelenkistje voor zijne gebiederes een' ring te halen. Men had later eenig geld bij dien knaap gezien;

dat hij intusschen van zijn' vader wilde ontvangen hebben, en de oude bevestigde dit ook; maar daar het natuurlijk scheen, dat hij zijn' zoon zou zoeken te verontschuldigen, werd op deze getuigenis slechts weinig acht geslagen. Het gevolg was, dat bij zoo hevige verdenking tegen den knaap, mevrouw Smith order gaf, hem dadelijk te binden en hem te slaan tot hij bekennen zou, wat hij met den halsband had uitgevoerd. De ongelukkige vader viel op zijne knieën, kuste de voeten der dame en smeekte haar om versooning; maar zij weigerde, naar zijn bidden te hooren, daar de schuld haar zoo goed als bewezen scheen. De knaap werd gebonden en gezweept, tot het bloed bij zijn' rug neerstroomde. De vader was daarbij tegenwoordig en hield zich stil, schoon hij zich de lippen stuk beet. Zijn zoon stond de straf zonder klagen door en werd na drie dozijn slagen onmagtig weggedragen, zonder iets bekend te hebben. Den volgenden morgen werd hij weder gegeeseld, maar bleef toch hardnekkig loochenen. Eene derde kastijding had geene andere uitwerking, en mevrouw Smith onthield zich op mijn' raad van verdere pogingen, om eene bekentenis van den diefstal te bekomen, tot aan de terugkomst van haren echtgenoot, die tot de volgende week had moeten worden uitgesteld.

De knaap genas spoedig en kon weldra zijn gewone werk weder verrigten. De vader klaagde niet, alhoewel hij zich zwaar gekrenkt scheen te gevoelen, en verrigtte zijn werk als gewoonlijk. Tegen het einde der week kwam mijn vriend Smith aan en bragt verschillende kleine geschenken mede, die hij voor zijne vrouw en kinderen bestemd had en welke deze met veel blijdschap ontvingen. „Daar is ook uw halsband terug, lieve,” zeide hij tot zijne echtgenoote; „ik heb dien volgens uw verzoek laten herstellen,” en hij hield haar het kleinood voor de oogen.

Op hetzelfde oogenblik zag ik hem omspringen, en het was hoog tijd, want zijne vrouw zonk hem onmagtig in de armen. Mijn vriend, die haar innig lief had, verkeerde in onbeschrijflijken angst. Het plotselijke en onverwachte van den aanval, dien hij zich volstrekt niet verklaren kon, haar snikken en vervolgens hare droefheid, toen zij allengs weder bijkwam, deden hem hevig aan. Het geheele tooneel was voor mij een raadsel, tot mevrouw Smith met moeite het hoofd oprigtte en snikkend riep: „Och, dat ik ook zóó vergeetachtig wezen kon! Ik heb met onregt den armen Sidommy beschuldigd en hem laten kastijden, als of hij het gestolen had!”

Ik sprong ontzet op. De trekken van mijn' vriend namen eene sombere uitdrukking aan en ik kon zien, hoe innig leed hem de zaak deed, toen zijne vrouw hem die uiteen had gezet. Nadat hij van alles onderrigt was, dacht hij eenige oogenblikken na en liet toen Sidommy en diens vader roepen. Hij zeide hun met weinige woorden, dat de onschuld van den knaap duidelijk gebleken was en dat het geheel aan eene ongelukkige dwaling was toe te schrijven. Tot vergoeding voor de onverdiende straf schonk hij den jongen een volledig stel europesche kleederen, dat hij voor zijnen oudsten zoon had medegebragt, die, hoewel iets jonger, zoo tamelijk van de grootte van den Maleijer was. Sidommy scheen in de wolken en liep weg, om de nieuwe kleéren aan te passen, de vader boog diep en verliet insgelijks de kamer, maar zonder de oogen op te slaan of een enkel woord te spreken.

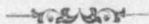
Na een half uur kwam de jonge page zijne gebiedster met tranen in de oogen zeggen, dat zijn vader hem, zoodra hij hem in de europesche dragt gezien had, de kleederen met geweld van het lijf gerukt en verklaard had, dat geene europesche op-

schik de schande kon bedekken, die hem was aangedaan. Smith was hierover natuurlijk zeer verstoord en zou den ouden Maleijer gestraft hebben, indien zijne vrouw hem niet onder het oog had gebragt, dat zulk eene gezindheid bij een' vader zeer wel te verklaren was, doch dat de tijd hem zijnen wrok wel spoedig zou doen vergeten.

Tien of twaalf dagen na dit voorval meldde een brief uit Madras de aankomst van de zuster van den heer Smith in deze stad, en deze besloot haar van daar af te halen. Hij haalde mij over, hem te vergezellen. Den avond voor ons vertrek trad de oude maleische knecht binnen en verzocht als bijzondere gunst, dat men zijn' zoon toestaan mogt, met ons te gaan. Hij smeekte zoo dringend, dat mijn vriend eindelijk toegaf. Wij reisden daarop welgemoed af. Bij onze komst te Madras vernamen wij echter, dat de dame van plan veranderd en naar huis teruggekeerd was. Wij deden derhalve onze kleine zaken zoo spoedig mogelijk af en maakten ons tot de terugreis gereed. Toen wij in een klein dorp, omtrent een uur van Smiths woning, aankwamen, vonden wij tot onze verbazing al zijne dienaren daar verzameld en op hem wachtende. Hij vernam naar de reden van dit vreemd verschijnsel en hoorde, dat zij op last van hunne meesteres hier gekomen waren. Smith kon zich de reden onmogelijk verklaren en deed verder onderzoek, of zijne vrouw zelve hun dat bevel gegeven had. Het bleek, dat de bedienden volgens de aanwijzing van den ouden Maleijer gehandeld hadden, die alleen te huis was achtergebleven. Ik beken, dat ik voor mij de geheele zaak voor een zonderling misverstand hield en niet weinig lust had, om hartelijk over de klucht te lagchen. Niet zoo mijn vriend, die niets goeds scheen te vermoeden en terstond liet opbreken.

Bij het te huis komen vonden wij alle vensters en deuren gesloten. Noch zijne vrouw, noch zijne kinderen kwamen mijn' vriend verwelkomen, die uit zijnen palankijn sprong en vol angst ons allen vooruitsnelde. Ik volgde hem en haalde hem bij de deur in, die hij met geweld zocht open te breken. Met mijn' bijstand gelukte hem dit en het eerste voorwerp, waarop ons oog viel, was het lijk van den Maleijer, die in zijn bloed lag, de keel van het eene oor tot het andere opgesneden, terwijl hij in de eene hand nog het scheermes, waarmede hij zich zelf had gedood, en in de andere de zweep hield, met welke zijn arme zoon was getuchtigd geworden. Mijn gevoel verbiedt mij, eene breedere beschrijving te geven van hetgeen wij verder vonden: de nog warme lijken der geliefde echtgenoot mijns vriends en van zijne drie kinderen, allen kennelijk in den slaap door den wraakzuchtigen Maleijer vermoord, die, nadat hij zijne schande in het bloed der familie van zijnen heer had afgewasschen, met hetzelfde moordtuig aan zijn eigen leven een einde gemaakt had.

De ongelukkige knaap, die tot deze gruwelijke daad onschuldig aanleiding gegeven had, kreeg, schoon hij geen deel aan den moord had genomen, zulk een' angst, dat hij de vlugt nam en niets meer van zich liet hooren. Smith keerde, na eenige maanden in radellooze droefheid te hebben doorgebracht, naar Europa terug, waar hij nog tegenwoordig een kwijnend leven leidt.

XIV.

EENE MENSCHENJAGT.

Twee van die koene jagers, welke zich op de onmetelijke vlakten van den Missouri ver buiten de uiterste menschelijke woonsteden wagen, om bont en vellen buit te maken — zij heetten Colter en Potts — hadden zich verscheiden dagen aan een' arm van den Missouri opgehouden, die de Vork genoemd wordt. Op zekeren morgen roeiden zij in hunne boot een riviertje op, dat zich in die Vork ontlast en aan welks mond zij den avond te voren hunne netten hadden uitgespannen.

Beide jagers dobberden rustig voort, toen Colter eensklaps een verdacht gerucht meende te vernemen. Hij fluisterde: „Dat zijn Indianen!” en spoorde zijnen kameraad aan, om met alle krachten terug te roeijen en te vlugten. „Gij laat u dus door een paar buffels bang maken?” zeide Potts lagchend; maar reeds na weinige oogenblikken verhief zich een onmenscheijk gebrul en vertoonden zich meer dan honderd Indianen aan den oever. Zij wenkten den jagers, aan land te komen, en deze moesten gehoorzamen. Voordat zij nog uit de boot gestapt waren, maakte een wilde zich van Colters jagtgeweer meester. Potts

sprong aan land, ontrukte den Indiaan het geweer, gaf het zijnen kameraad terug, stapte toen weder in het vaartuig en stiet van den oever af. Terstond hoorde men eene boogpees trillen en toen eenen pijl sissen. Potts riep, dat hij gekwetst was. Colter bezwoer hem, aan land te gaan en zich over te geven, daar er anders geen uitzigt op redding was; maar Potts wist, dat hij geene genade te hopen had, en wilde dus zijn leven duur verkoopen. Hij schoot en deed een' der wilden dood neertuimelen. Kort daarop viel hij zelf, van pijlen doorboord.

De wraak der wilden keerde zich thans tegen Colter, dien zij geheel naakt uitkleedden. Daar hij een weinig van hunne taal verstond, hoorde hij, dat zij beraadslaagden, hoe zij hem op de vermakelijkste wijze om het leven zouden brengen. Sommigen stelden voor, hem tot wit te stellen, om hunne vaardigheid in het boogschieten te beproeven. Het opperhoofd nogtans stemde voor een meer edel spel. Hij vatte Colter bij den schouder en vroeg hem, of hij een goed looper was. De ongelukkige kende de gebruiken der Indianen te goed, om de reden van deze vraag niet te raden: men wilde eene algemeene jagt op hem maken, als op eene ree of een hert. Ofschoon een befaamd hardlooper onder zijne kameraden, antwoordde Colter dus, dat hij gemakkelijk was in te halen. Deze list gelukte, en men oordeelde het gepast, hem een aanzienlijk eind weegs vóór te geven. Het opperhoofd plaatste hem ongeveer vierhonderd passen voor den hoop der wilden, liet hem hier los, en zeide hem, dat hij zich nu redden moest, zoo goed hij kon. De arme man verzuimde geen oogenblik en begon te loopen met al de drift, welke de hoop, om zijn leven te redden, hem inboezemen kon. Een vreeselijk gehuil onderrigte hem, dat de gansche troep achter hem aan was.

Colter vloog meer, dan hij liep. Hij zelf moest zich over zijnok racht en ligtvoetigheid verwonderen; maar hij had bijna twee engelsche mijlen af te leggen, voordat hij de Vork van den Missouri bereiken kon. Dit lag buiten de mogelijkheid van menschelijke krachten. Buitendien was de vlakte met stekelachtige planten overdekt, die zijne bloote voeten wonden, en ieder oogenblik moest hij vreezen, dat een pijl hem doorboren zou. Hij draaide niet eenmaal het hoofd om, opdat de ruimte, welke hem van zijne vervolgers scheidde en van wier behoud zijn leven afhing, geene duimbreedte verkort zou worden. Reeds had hij bijna de helft van de vlakte achter zich, toen het zwakker wordend gehuil der wilden hem eindelijk den moed gaf, om toch eens om te zien. De hoop wilden was ver achter, maar eenigen der beste loopers waren de overigen vooruitgesneld, en een, die eene werpspies tot wapen voerde, was Colter tot op honderd passen genaderd.

Met nieuwe hoop bezield, verdubbelde de gejaagde zijne inspanning, die zoo geweldig was, dat het bloed hem uit mond, neus en ooren stroomde. Nog had hij slechts ééne engelsche mijl tot aan de rivier, toen de treden zijns naasten vervolgers hem luider in het oor klonken. Een haastig omzien toonde hem dien naauwelijks twintig ellen verwijderd en zich juist gereed makende, om zijne spies te slingeren. Colter vertraagde zijnen loop, keerde zich om en breidde beide armen uit. De wilde, over deze plotselinge beweging verbaasd, wilde insgelijks halt houden, om de spies te werpen, maar struikelde daarbij en viel. Bij zijn' val drong de punt van de spies in de aarde en brak af. Voordat de wilde zich nog oprigten kon, viel Colter als een leeuw op hem aan, ontwong hem het wapen, doorboorde hem en vervolgde toen zijnen loop.

Toen de Indianen bij het lijk kwamen, bleven zij een oogenblik staan, om de gebruikelijke doodenklagt te huilen. Colter maakte zich dezen tijd ten nutte en bereikte een boschje, dat zich langs de rivier uitstrekte. Hij worstelde door de struiken heen en wierp zich in het water. Zoo bereikte hij zwemmend een klein eiland, aan welks boveinde het drijf hout van den stroom zich in menigte verzameld had. Colter zwom onder dezen dam van boomstammen en dook eerst weder omhoog, toen hij eene opene plaats ontdekte, boven welke de verwarde takken eene soort van dak vormden, waaronder hij tamelijk veilig wegschuilen kon.

Al spoedig echter hoorde hij het gruwelijk getier der Indianen aan den oever. Hij zag door de bladeren, die hem bedekten, hoe zij in het water plompten en op den houtdam toezwommen. Hier zochten zij hem langen tijd, en een hunner kwam zelfs digt bij zijne schuilhoek. Toen Colter de wilden echter zag naderen, dook hij langzaam onder, en hij kwam niet weer boven, voordat de lastige gasten zich verwijderd hadden. Eindelijk sloegen de Indianen eene andere rigting in. Colter was eerst beducht, dat zij terugkeeren en, om hem te vinden, het hout in brand steken zouden; maar gelukkig kwamen zij niet op die gedachte.

Toen eindelijk de avond was gevallen, kreeg Colter moed, om den stroom een eindweegs af te zwemmen. Vervolgens beklom hij den oever en stapte met snelle schreden door, tot de hemel in het oosten rood werd. Met het aanbrekken van den dag bereikte hij, uitgeput en uitgehongerd, eenen jagerspost, waar men hem vriendelijk opnam en alle mogelijke zorg betoonde.

